

ZAUPNICA ZA DOBRO DELO

V pomurskih občinah ta čas že potekajo temeljne kandidacijske konference v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela kot eno osrednjih dejanj volitev najodgovornejših funkcionarjev delegatskem sistemu. Na ponedeljkovi seji predsedstva Pomurskega medobčinskega sveta SZDL je za pomurski prostor obveljala ocena, da so doslej vse volitve aktivnosti potekale v skladu s sprejetimi rokovniki in kljub časovni stiski dovolj kvalitetno in vsebinsko.

Nekaj pripomb je le na doslej opravljene postopke evidentiranja, ki je bilo opravljeno v sorazmerno ozkih krogih političnih vodstev. K temu pa je treba dodati, da tudi v sedanjih fazi evidentiranja še ni zaključeno. To je istočasno odgovor vsem tistim mnenjem in očitkom, češ da je v občinskem merilu in širše že

itak vse dogovorjeno in odločeno. Prav zaradi tega temeljne kandidacijske konference ne smejo izveneti kot neko formalno dejanje dvigovanja rok. Izrabit jih je potrebno kot najširšo in demokratično priložnost za preverko dosedanjega dela nosilcev najodgovornejših delegatskih funkcij, ki se jim izteka dveletni mandat. Na tem skupu je obveza in pravica, da ocenijo delo funkcionarjev in predlagajo ponovno izvolitev ali pa ne. Te ocene morajo izhajati iz analiz delovanja delegatskega sistema v občini in širše, pa tudi iz analize dela temeljnih delegacij in njihovih delegatov.

V soboški občini so ocena delovanja občinske skupščine in njenih zborov že pripravili in to gradivo je objavljeno v današnji številki Delegatskega vestnika. Tudi v ljutomerski, radgonski in lendavski občini kljub veliki časovni stiski te naloge ne morejo in ne smejo zaobiti. Že temeljne kandidacijske konference, pa tudi vse druge volilne postopke je potrebno izkoristiti za temeljito oceno delovanja delegatskega sistema v iztekajočem se dveletnem obdobju.

Zdajšnji volilni postopki so precej poenostavljeni v primerjavi z volitvami leta 1982, saj gre tokrat le za volitve nosilcev najodgovornejših funkcij v delegatskem sistemu. Tistim, ki so dobro delali, naj bi podaljšali mandat še na naslednji dve leti, na mesta, kjer zaupanja ni bilo opravičeno, pa izvolili nov ljudi. Kot kažejo dosedanje ocene, bodo v vseh štirih pomurskih občinah najodgovornejši funkcionarje lahko evidentirali in izvolili iz vrst delegatov, ki so dobili najširšo zaupnico in podporo pred dvema letoma. V posameznih krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela pa se seveda, predvsem če jim delegacije ne delajo, lahko odločijo za zamenjavo delegatov in namenske volitve. Tako so se na primer že odločili v treh krajevnih skupnostih v radgonski občini, kjer bodo volitve izvedli sočasno s referendumom za krajevni samoprispevek.

Rok za izvedbo temeljnih kandidacijskih konferenc je prva tretjina februarja, zatem bodo v vseh štirih občinah opravili občinske kandidacijske konference, tem pa bo 21. februarja sledila še republiška kandidacijska konferenca in nato še vsi ostali postopki do izvolitve funkcionarjev na zasedanjih skupščin.

ZAKLJUČNI RAČUNI

Dojemljivi rezultati gospodarjenja — kvalitetne razprave

Splošno mnenje je, da so se v letošnjem letu v Pomurju na obravnavo analize gospodarjenja in sprejemanje zaključnih računov za leto 1983 zelo temeljito pripravili, kar velja tako za organizacijske priprave kot za same vsebinske usmeritve. Pomurski sindikati, ki skupno z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami, medobčinsko gospodarsko zbornico in službo družbenega knjigovodstva vodijo široko aktivnost, so s temi pripravi začeli v bistvu že meseca decembra lanskega leta, ko je predsedstvo RS ZSS sprejelo akcijski program glede priprav ob obravnavi rezultatov gospodarjenja. Nato so na medobčinski ravni izpostavili tiste aktivnosti, ki so še posebej aktualne v teh zaostrenih gospodarskih razmerah, istočasno pa nenehno dopolnjevali vsebinski pristop k zaključnim računom. Ob tem so v prvi polovici letošnjega januarja na medobčinskem nivoju izdelali opomnik za vodenje aktivnosti pri obravnavi zaključnih računov, ki so ga sprejele vse osnovne organizacije zveze sindikatov v Pomurju.

Vsa občinska vodstva sindikalne organizacije pa so že opravila tudi posvete s predsedniki OO ZSS, kjer so se natančno dogovorili o vodenju aktivnosti v lastnem delovnem okolju in o vseh vsebinskih vprašanjih. Poleg tega so se s posameznimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi dogovorili, da pravočasno vključijo v to gradivo tudi svoje programe in pregled uresničitve dosedanjih programov. Na ta način je omogočeno, da potekajo razprave o analizi lanskega gospodarjenja v pomurskem združenem delu resnično celovito.

V tej široko zastavljeni aktivnosti pa mora vsak izvršni odbor osnovne sindikalne organizacije pripraviti svoj akcijski program, ki bi naj vseboval naloge, strokovnih delavcev, do kdaj je treba pripraviti poslovna poročila, ki pa morajo biti čim bolj dojemljiva in problemsko zastavljena, da je delavci lahko lažje razpravljali o rezultatih gospodarjenja. Resnično zadnji rok za to, da bi izvršni odbori OO ZSS imeli pred sabo poročila poslovnih organov in vseh odgovornih strokovnih služb, je 20. februar, kajti na tej osnovi bi lahko še pravočasno ocenili, če vsebina omenjenih poročil dejansko ustreza. Po 20. februarju pa bodo organizirane razprave, kjer bodo podana stališča IO OO ZSS, potem bodo obravnavale poročila delovne skupine, višek vse dejavnosti pa bodo seveda zbori delavcev, kjer se lahko morebitna odprta vprašanja še razčistijo in uskladijo.

Temeljne usmeritve v zdajšnjih zaostrenih gospodarskih razmerah so gotovo dosledno uresničevanje stabilizacijskih ciljev, krepitev samoupravnega položaja delavcev

in njihova odgovornost za nadaljnji razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov. V ospredju mora biti jasno opredeljeno to, kako smo ustvarjali in kaj smo prispevali k temu, da je naš dohodek boljši. Prav od ustvarjenega dohodka je namreč odvisen cel kup drugih stvari, posebej pa še razporedjen osebni dohodek delavcev. Ob tem je treba tudi natančno opredeliti doseganje proizvodnih ciljev v preteklem obdobju, analizirati odstopanja od ciljev, ki so zastavljeni. V ospredju morajo biti gotovo tudi izvozna prizadevanja, da bi izpostavili ugodne rezultate in nekatere zaostajanja. Nič manjšega pomena ni to, da vidimo, kako so delavci vključeni v samoupravno odločanje o sleherni pomembni stvari, predvsem pa o dohodku, ki so ga namenili za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb. Da ne govorimo posebej o oblikah združevanja dela in sredstev, ki prispevajo k povezovanju pomurskega združenega dela, in sicer od bank, zavarovalnic do interesnih skupnosti itd.

Glavna naloga pomurskih sindikatov pa je nedvomno analiziranje rezultatov na področju nagajevanja po delu in rezultatih dela. Ob rezultatih gospodarjenja pa je treba spregovoriti tudi o socialni varnosti delavcev, o socialni problematiki nasploh in o razreševanju le-te. Znano je, da ob zaključnih računih razporejamo dohodek v sklad skupne porabe, ki omogoča zagotavljanje sredstev za prehrano, regresiranje, delno pa tudi za kratkoročno reševanje socialne problematike delavcev. Hkrati pa je treba lastne rezultate gospodarjenja sočasno primerjati s sorodnimi organizacijami združenega dela, kar je izrednega pomena tako v slovenskem kot jugoslovanskem merilu. V OZD, kjer dosegajo še višjo raven, pa se morajo primerjati z organizacijami zunaj naših meja. To je pomembno zato, da delavci dejansko ugotovijo, kaj so s svojimi prizadevanji dosegli, v primeru odstopanj pa omogoča razčlenitev vzrokov. Seveda morajo poslovno poročila nakazovati tudi rešitve, npr. notranje rezerve, materialni stroški itd. Poleg tega pa je treba oceniti delo samih poslovnih organov. Če bodo poslovna poročila tako tudi sestavljena, ni dvoma, da bodo tudi razprave o zaključnih računih kvalitetnejše, sočimer so razumljivo povezani premiki na področju gospodarjenja. To pa pomeni, da moramo povsod v večji meri mobilizirati celotno sindikalno članstvo za boljše rezultate gospodarjenja v letošnjem letu, ko so prizadevanja usmerjena v še doslednejše uresničevanje dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije.

Milan JERŠE

NASLOV

Leto XXXVI

Št. 4

Murska Sobota
2. februar 1984

CENA 13 DIN

VESTNIK

Z rastjo kulture se zmanjšuje prostor za sovraštvo

Malo je takih narodov na svetu, ki jim ni vojaška sila utirala poti naprej in malo je takih narodov, ki so jim v preteklosti kulturni delavci zagotovili mesto, ki jim pripada med narodi sveta. In k tem drugim pripadamo.

Ko tudi letos praznujemo kulturni praznik, v času ko veseli druga drugi znova dokazujeta moč in premoč v oborožitvi, nas ta ugotovitev toliko bolj vzradosti in daje pravico do zadovoljstva pripadnosti temu kulturnemu narodu. Ta misel nas naj osrečuje tudi v bodoče, ko bomo sledili televizijski predstavi našega dramatika, ko bomo poslušali napeve in melodije našega naroda na raznih mednarodnih prireditvah in ko bodo v nas zrle podobne naših umetnikov z njihovih platen v tujih galerijah, kamor vse bolj in bolj prodiramo. Kajti moč kulture je nezaustavljiva, ne pozna meja in ne omejevanja.

Težko je danes pisati o načrtih, da ponesemo glas o nas še dalje v svet. Toliko bolj, ker se zavedamo gospodarske situacije, v kateri smo. Kot kulturni narod pa imamo toliko večjo dolžnost, da iščemo izhod iz težav kar se da strpno in preudarno, saj je kultura tudi tista vrednota, ki ponuja človeku rešitev iz težav, v katerih se znajde, v katerih mora živeti. Kot družba moramo biti pripravljeni, da ljudem, ki zaradi padajoče življenjske ravni vse več priložnosti preživijo doma, ponudimo ustrezne kulturne dobrine. V naše programe dela je zato potrebno vnesti vse več srečanj z ustvarjalci in poslušalci umetnin. V knjižnice moramo usmeriti in tudi bolj izkoristiti iz leta v leto vse manjši obseg knjižnih enot, delegati v ustreznih okoljih pa morajo opozoriti založbe, da pripravljajo knjižne programe, ki bodo sposobni razburkati naše zaspale razume.

Odpreti bo treba še bolj na stečaj vrata muzejev in galerij ter pritegniti tudi tiste, ki od daleč opazujejo dogajanja v teh delovnih sredinah ali pa se za to dejavnost sploh ne zmejnijo. Treba bo vzgajati.

Ob vseh teh nalogah nehoteno pomislimo o položaju kulture v naši družbi. Menim, da si je kot organizirana družbena sila izborila svoje mesto, ki ji pripada in da koraka — sicer zlagoma — naprej. Ti koraki bodo tem večji, čim več zanosa in volje bo v nas vseh, ki bomo terjali od nje dejanj, ne praznih besed. Zato nam ni vseeno, koliko predstav gostimo

v naših sredinah in koliko jih sami predstavimo. Ne sme nam biti vseeno, če so naše dvorane samo prostor za veselice in svatovanja in če devet plakatov vabi na koncerte zabavnih ansamblov dvomilijev kakovosti, deseti pa na prireditve domačega kulturnega društva. In tudi ni normalno, da so police naših knjižnic in manj obremenjene kot okna kioskov in prodajaln stripov ter romanov iz obrobia družbe. Da bi tisti, ki stopajo za nami in nas bodo časoma prerasli, šli v pravi smeri, moramo vzgajati in ukrepati.

Zdaj ko se je srednjeročno obdobje prevesilo v drugo polovico in se počasi izteka, bo treba razmišljati tudi o bistveno večjih sredstvih, ki jih bomo namenili za zagotovitev materialne osnove kulture. Poleg ustreznega osebnega dohodka delavcev, ki delajo na teh nalogah, moramo zagotoviti tudi denar za nekatere večje posege. Nekatera krajevna središča potrebujejo nove prostore, v nekaterih pa bo treba temeljitejše poseči v

vzdrževanje zgradb, v katerih poteka kulturno življenje. Tu so še obnovitve gradov in ostalih vrednot kulturne dediščine.

In ko tako razmišljamo o naših željah, ki se porajajo še bolj ob praznovanjih, moramo skleniti da jih tudi uresničimo. Moramo, kajti tako bo svet okoli nas postal tudi za vse nas lepši in boljši, prijaznejši za naše bivanje in sožitje. Z rastjo kulture se zmanjšuje prostor za sovraštvo, nerazumevanje in zla dejanja nasploh. In teh je žal vse več.

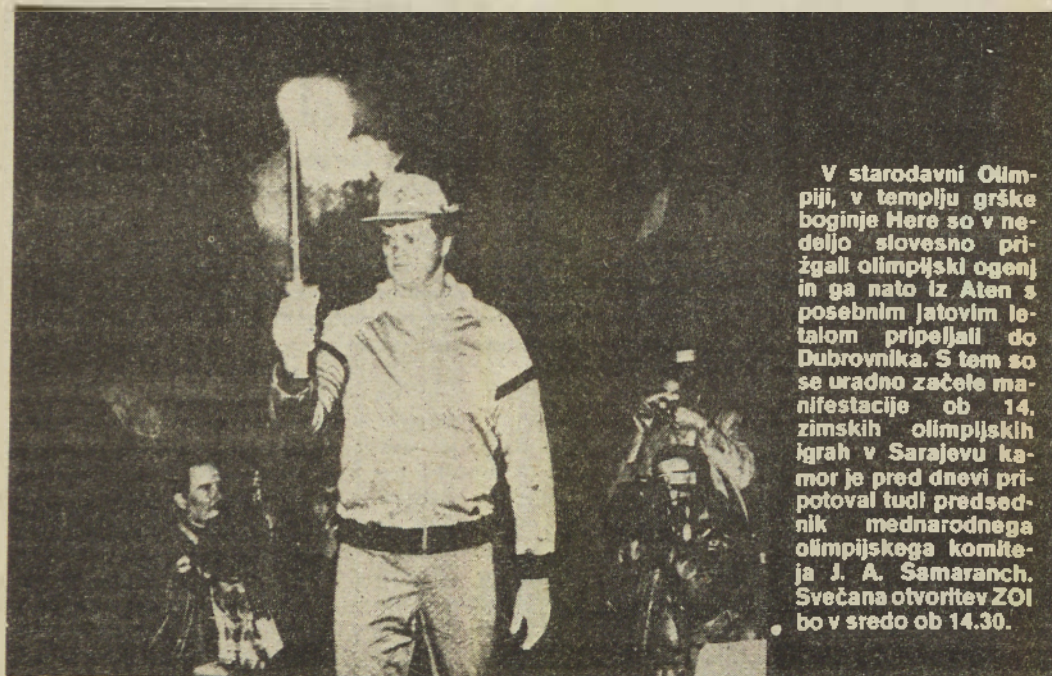
Naše načrte moramo uresničiti tudi zato, da se nam ne bo treba sramovati nekaterih dejanj ljudi izmed nas, ki so zagotovo posledica plitve osveščenosti oziroma kulture. Če smo premalo vzgajali, se nimamo pravice čuditi.

Začelimo si, da nas bo v bodoče vse več prisotnih in udeleženih v kulturnem življenju družbe. To je pot v boljšo družbo, ki nam dana je le ena in je nenadomestljiva.

Ivan OBAL

Štirikrat večji
KATASTRSKI
DOHODEK

Stran 2

V starodavni Olimpiji, v templju grške boginje Here so v nedeljo slovesno prižgali olimpijski ogenj in ga nato iz Aten s posebnim letalom pripeljali do Dubrovnika. S tem so se uradno začele manifestacije ob 14. zimskih olimpijskih igrah v Sarajevu kamor je pred dnevi pripotoval tudi predsednik mednarodnega olimpijskega komiteja J. A. Samaranch. Svečana otvoritev ZOI bo v sredo ob 14.30.

Kaj z vilami iz 1001 noči?

Zagrebski Vjesnik je pred dnevi med pismi bralec objavil kritično mnenje nekakega braleca, ki soglašal s stališčem komisije za družbeni nadzor sabora (republiške skupščine), da ne bi bilo primerno, če bi v zakonu o ugotavljanju imovine določili samo desetletno obdobje. Bralec se — podobno kot komisija — zavzema za dvajset let. Takole bralec utemeljuje svoj predlog. Nepravilnosti v zvezi s pridobivanjem imovine so se pričele z razmahom turizma pri nas. To je bilo

okoli leta 1964 in 1965. Veliko denarja je steklo v žep, ne da bi bile za to plačane kakršne koli obveznosti do družbe. Na

OGLEDALO TEDNA

naši prelepi obali je bilo v minulih dvajsetih letih zgrajenih na tisoče razkošnih vil in dvorcev. Vse to ob blagoslovu pristojnih občinskih organov. Mnogi »bogovi« so v tem času

uzurpirali družbeno lastnino ob obali in na debelo izkoriščali bančna posojila. Povsod marmor in iz tujine pripeljane ploščice, okrog stavb pa bazeni in parki; kot v pravljici iz tisoč in ene noči.

Tudi nestrokovnjaku je jasno, da si je kaj takega mogoče pridobiti le na način, ki je skregan z našimi moralnimi načeli. In vsak takšen objekt bi morali dati pod drobnogled družbene kontrole. Pravi pisec omenjenega pisma v Vjesniku.

Dragan o lanskih dosežkih

Ni točna trditve, da je vse, kar se v tem trenutku dogaja na področju cen, posledica nedorečenega odloka ali različnih tolmačenj in temu podobno. Tudi tam, kjer je odločitev popolnoma jasna, so vedno poskusi, da se najde kakšna luknja, da se je ne izvaja, je v intervjuju za časopis Privredni pregled izjavil podpredsednik zveznega izvršnega sveta Zvone Dragan.

Ko je govoril o tem, da zamrzni cen ni bila predvidena v temeljnih ekonomskih politiki za letošnje leto, je Zvone Dragan dejal, da je ob koncu lanskega leta prevladovalo mnenje, da jih je treba zamrzniti in s tem čimbolj učinkovito in delno odpraviti najizrazitejša nesorazmerja in ohraniti bolj paritetne odnose, kot so bili pred spremembami cen in s tem pred zamrznitvijo.

Zaradi realno težavnega gospodarskega položaja tokrat ne bi smeli narediti napake. Če smo na področju cen še imeli nekaj manevrskega prostora za obnašanje »mrzlo-vroče«, smo sedaj ta manevrski prostor popolnoma zožili. Časa nimamo več.

V odgovoru na vprašanje o politiki realnih obresti je Zvone Dragan dejal, da je s programom gospodarske stabilizacije predvideno postopno uresničevanje realnih obresti v Jugoslaviji in da jih v dveh do treh letih vpeljemo kot enega od pogojev za ekonomsko realnejše vrednotenje vseh produkcijskih dejavnikov.

Prav zaradi poceni denarja imamo toliko notranjih kreditnih odnosov, ki so popolnoma hipertrofirani, in zaradi nerealnega tečaja dinarja tudi nerealno uvozno politiko, to se pravi uvozno odvisnost. Seveda so realne obresti samo eden od ekonomskih instrumentov in pritisk na vse, ki gospodarijo z denarjem, ki se zadolžujejo, da bi se razumneje zadolževali, in nagrada za tiste, ki zbirajo denar in imajo depozite.

Strinjam se, da je realne obresti nemogoče uresničiti čez noč, še posebej ne sedaj, v pogojih tako visoke stopnje inflacije in prevladujočega kreditnega odnosa pri financiranju enostavne in razširjene reprodukcije. Zato moramo iti postopoma, umirjeno, nikakor pa ne smemo zanemariti cilja, ki se imenuje »čimprej doseči realne obresti«. Ko je govoril o lanskih dosežkih, je Dragan kot najpomembnejše navedel spremembe v plačilni bilanci države. Deficit tekočih plačil na konverziibilnem področju (ki je leta 1979 znašal 3,4 milijarde dolarjev) je s

povečanjem izvoza, posebno v industrijsko razvite države (za 28 odstotkov), in z racionalnim uvozom, spremenjen v suficit v približnem znesku 100 milijonov dolarjev.

Po Draganovih besedah smo uspeli z lastnim tekočim deviznim prilivom odplačati več kot 3 milijarde dolarjev obresti in del glavnice zunanjega dolga, obdržati minimalno rast industrijske proizvodnje (1,3 odstotka) in radikalno zaostri vprašanje domače porabe. Tako so vse vrste porabe spet realno padle, po najnovejših podatkih pa največ re-

alni osebni dohodki — za približno 12 odstotkov. To je po Draganovi oceni na naši stopnji razvoja velik napor, istočasno pa kaže tudi na nujno preusmeritev k večjemu varčevanju in k ustvarjanju pogojev za povečanje realne domače akumulacije.

V zvezi s pogovori z mednarodnim monetarnim fondom je Dragan dejal, da se ne smemo vdajati iluzijam, ker — ne glede na sporazum — bomo breme premaganja sedanjih ekonomskih težav morali nositi predvsem sami in s skupnimi močmi.

V ŽARIŠČU DOGODKOV

Štirikrat večja osnova za davek

Letos se bo v Sloveniji katastrski dohodek, ki je osnova za odmero kmetijskega davka in drugih prispevkov, povečal za približno štirikrat. To je sicer precejšnje zvišanje, vendar pa je treba upoštevati, da so zadnja valorizacija izvedli pred šestimi leti. Vendar pa se davki zavoljo tega ne bodo povečali štirikratno, vsaj za tiste kmete ne, ki so vključeni v družbeno organizirano proizvodnjo. Ti bodo lahko namreč uveljavili do 70 odstotkov davčnih olajšav. Ne bi se smele pomečati niti dajatve za sise, saj bodo morali sise, zaradi višje odmerne osnove, zmanjšati prispevne stopnje, povzemamo po Delu.

V Jugoslaviji so že leta 1982 v medrepubliškem dogovoru sklenili, naj se opravi valorizacija katastrskega dohodka. Višji kataster naj bi uveljavili žel. januarja 1983. Vendar se je podpisovanje tega sklepa v republikah in pokrajinah zavleklo, tako da je bil dogovor o valorizaciji objavljen v uradnem listu šele 28. januarja 1983, temeljna merila za izvedbo teh sprememb pa še kasneje. Razen Makedonije tako nobena republika niti pokrajina valorizacije katastrskega dohodka lani še ni izvedla.

Druga, ki je to delo opravila, je bila Hrvaška. Lanskega decembra so sklenili, da se bo letos na Hrvaškem katastrski dohodek povečal za okoli 5-krat: največ v Slavoniji in Baranji (5,2-krat), najmanj pa v Liki (4,2-krat).

V Sloveniji je bilo 1982. leta 382.297 zavezancev

davka od kmetijstva (oz. nosilec katastrskega dohodka). Od tega jih je bilo 148.883, ki so imeli katastrski dohodek nižji od 470 dinarjev, oproščenih plačila davka. Davka je bilo oproščenih tudi 33.847 zavezancev, ki imajo kmetije v višinskih krajih. Predlani je torej v Sloveniji davek od kmetovanja plačalo 199.567 zavezancev ali 52,2 odstotka od vseh. Ti so skupno plačali 262.504.652 dinarjev davka. Za primerjavo: leta 1981 je 8.144 zavezancev za davek od samostojne osebne dejavnosti (obrtni davek) plačalo kar 1.125.102.000 dinarjev davka. Ali, 24-krat manj obrtnikov je plačalo 4,3-krat več davka kot pa leto kasneje vsi kmetje.

Katastrski dohodek je osnova, od katere kmetje plačujejo davek in prispevke, recimo za zdravstveno zavarovanje. Valorizacijo katastrskega dohodka ob-

čajno opravijo v primeru, ko se obseg in struktura kmetijske proizvodnje bistveno ne spremenita, poskočijo pa cene kmetijskih pridelkov (in to znatno bolj kot stroški pridelave). To pomeni, da se količine kmetijskih pridelkov in stroški proizvodnje, ugotovljeni po zadnjem izračunu katastrskega dohodka — obračunajo po novih cenah. Na ta način določijo valorizacijski količnik, pri čemer kot osnovo uporabijo statistične podatke.

Po statističnih podatkih so se pri nas v letih od zadnjega izračuna katastrskega dohodka cene glavnih kmetijskih pridelkov povečale od 1,6-krat do 5,6-krat. Za Jugoslavijo tako velja, da so se razponi cen pridelkov iz obračuna katastrskega dohodka iz leta 1978 — glede na predlagane razpone cen pridelkov v letu 1982 povečali: pri pšenici za 421 do 460 odstotkov, koruzi za 368 do 420 odstotkov, pri travniškem senu za 300 do 355 odstotkov, pri krompirju za 263 do 273 odstotkov, pri grozdju od 271 do 300 odstotkov in pri jabolkih od 60 do 125 odstotkov.

Na osnovi statistike naj bi torej v naši republiki katastrski dohodek povečali za okoli 4-krat. Kako bo temu

sledil davek? Za kmete, ki niso vključeni v organizirano pridelavo in se na trgu pojavljajo sami, se bodo davščine povečale za 4-krat. Kmetje, ki upoštevajo občinske setvene plane (da torej gojijo prioritete kulture na določenem področju) in so vključeni v družbeno organizirano proizvodnjo, kjer na osnovi pogodb prodajajo svoje tržne viške — pa bodo lahko uveljavili do 70 odstotkov davčnih olajšav. Olajšave bodo seveda veljale pri davku od dohodka na tistih zemljiščih, ki bodo vključena v organizirano proizvodnjo.

Količine bodo te davčne olajšave, so občine večinoma že določile v svojih davčnih odlokih. Nekatere občine (recimo ljubljanske) so se odločile za enotno, 70-odstotno olajšavo, drugje pa so sistem olajšav natančneje izdelali. Občina Šmarje pri Jelšah je recimo določila različne olajšave, ki so odvisne od katastrskega dohodka in od količine prodanih tržnih viškov. Pri žitu je takšna razdelitev: če znaša zavezančev katastrski dohodek do 4.000 din, in odda od 2 do 4 tisoč kilogramov žita, se mu davek zniža za 30 odstotkov; če odda od 2 do 4 tisoč kilogramov žita, se davek zniža za 40 odstotkov; če pa odda več kot 4 tisoč kg žita, mu odpišejo 50 odstotkov davka.

Zavoljo izjemne razdrobljenosti in različnosti slovenskih kmetij je težko reči, koliko davka je v poprečju leta 1982 plačal slovenski kmet. Lahko pa naredimo vzorčni izračun. Ker je največ zavezancev imelo katastrski dohodek ocenjen na okoli 20 tisoč dinarjev na hektar zemlje, je kmet, ki je imel najboljše pogoje (I. skupina) plačal na leto od tega največ 2.800 dinarjev (14 odstotkov) davka; če je imel najtežje pogoje pridelovanja (IV. katastrska skupina), pa največ 600 dinarjev (ali 3 odstotke) davka.

Stopnje za obdavčevanje kmetov so pri nas, glede na druge kategorije davčnih zavezancev, relativno nizke. Tako čisti kmetje, ki so uvrščeni v I. katastrsko skupino (kjer so najboljše pogoji kmetovanja in prodaje pridelkov) pa le 1 do 3 odstotka davka. Višje so obveznosti tako imenovanih polkmetov, katerih davčne obveznosti so za 10 do 20 odstotkov višje, poleg tega pa morajo dodatnih 20 odstotkov od katastrskega dohodka prispevati še za sise.

PAZI SE!

Te dni se je na beograjski televiziji pojavila nova televizijska nadaljevanka, ki so jo gledalci poimenovali: „Pazi se!“. Nenadoma se je namreč na zaslonu pojavila slika prihoda televizijskih „eksekutorjev“ v neko stanovanje, in sicer z osornim pojasnili: „Vemo, da nimate plačane naročnine za televizijski sprejemnik in smo prišli zaradi ustreznega postopka zoper vas...“ Lastnica televizorja se je zaman otepala in poskušala takoj plačati naročnino, ker so bili prišleki neusmiljeni. Razen naročnine bo treba plačati postopek izterjave, ki bi trajal pol leta in...

Gledalci smo se naježili: tako neokusne oddaje se niti zamisliti nismo mogli, čeprav smo že leta vajeni raznih groženj televizije, da bo odkrivala neprijavljene televizorje z najrazličnejšimi aparati. V prejšnjih oddajah so se pojavljali igralci v vlogah detektivov, ki grozijo z odkrivanjem lastnikov neprijavljenih televizorjev, vendar tega nihče ni jemal tako zares, kot se zdaj televizija kaže, ko preganja lastnike neprijavljenih televizorjev.

BEOGRAJSKO PISMO

Že od prej so znani poskusi odkrivanja občanov, ki imajo neprijavljene televizijske prejemnike. Taki iskalci so rinili v stanovanja, včasih tudi proti volji stanovalcev, da bi videli, če imajo televizor ali ne. Tako je prišlo do javnega ogorčenja in groženj, da bodo obračunali z vsiljivci — nekateri so grozili kar s sekirami in celo lovskimi puškami, češ da je stanovanje nedotakljivo. Zgodilo pa se je celo, nekeje v Vojvodini, o tem smo takrat tudi poročali, da je neki isalec televizorjev ubil gospodarja hiše, v kateri sploh ni bilo televizorja...

To skupaj je torej kar že stalna nadaljevanka kriminalističnega žanra, ki kaže nagnjenost beograjske televizije k uresničevanju policijskega sistema v samoupravnem socialističnem sistemu, ki ga negujemo na metodah demokratičnega spodbujanja občanov k sodelovanju v takšnih ali drugačnih odnosih uresničevanja skupnih interesov.

Beograjska televizija bi lahko spodbujala k sodelovanju, če bi s programom zadovoljila gledalce. Ker pa se kar naprej dogaja, da televizijsko naročnino povečujejo, program pa slabšajo, najbrž niti v prihodnje ne bo kakšne primerne osnove za sodelovanje. Televizijske se pač ravna po načelu: vse kar je televizijskega, je naše, tudi sprejemniki gledalcev, in če ne bodo spoštovali naših lastninskih pravic, jih bomo že ugnali v kozji rog, in sicer z vsemi sredstvi, ki so nam na voljo, odkar imamo zakon o televiziji, v katerem so gledalci najbolj črno zapisani, saj se jim obetajo neznanske kazni, če bodo neposlušni.

In če jemljemo televizijo tako, kot sama sebe prikazuje, potem kaj hitro podvomimo v njeno pripravljenost in sposobnost, da uspešno propagira samoupravni socialistični sistem — s katerim se, glede na lastna dejanja do gledalcev, sploh ne strinja.

TV revija, ki jo izdaja beograjska „Politika“, je svojčas to lepo prikazovala v karikaturi na drugi strani, kjer napovedovalec s televizijskega zaslona žuga: „Bratec, pazi se, vemo, da televizorja nimaš prijavljene!“

To je vsekakor zelo sugestivno in v duhu mišljenja, da je za ljudstvo motika in palica in nič več, kakor to še dandanes mnogi govorijo, namreč tisti, ki jim demokracija nikdar ni bila všeč in jim je ostala v spominu šala: „Tito reče: znajdi se — Ranković: pazi se!“

To s televizijo bi bilo navsezadnje lahko le zabava, če ne bi v tem videli zrcala načina mišljenja o življenju tudi zunaj televizijskih okvirjev. To žuganje „Pazi se!“ je namreč povsod odmevno. Ne nazadnje v elektroindustrialnem določanju svetlobe in mraka, ki se prav tako v ničemer ni oziralo na občane, delovne ljudi in delavce, kakor sicer radi pravimo. Tako je tudi v stanovanjskem gospodarstvu in še marsikje, kjer človeka najraje pričakajo v zasedi...

Viktor Štrec

globus

JERUZALEM — Izrael je zahteval od Čila, da mu izroči Walterja Raula, ki je med drugo svetovno vojno izumil »premične plinske celice« v katerih so pobili 250 tisoč Židov in ljudi drugih narodnosti. Raula so zahtevali že leta 1962.

PEKING — Kitajska je lani najela 468 milijonov dolarjev tujih posojil za razvoj kmetijstva.

BAGDAD — Irak je ob napovedani iranski ofenzivi zagrozil, da bo uporabil »novo uničujoče orožje«. Poznavalci razmer sodijo, da gre za sovjetske rakete tipa SS-12, ki imajo doseg do 800 km.

BUDIMPESTA — Na Madžarskem so pred dnevi močno podražili stanarine, izdelke iz mesa, gorilno olje in še nekatere druge predmete široke potrošnje.

PETROVAC NA MLAVI — Na območju podonavske regije bodo letos in v naslednjih treh letih porabili za razvoj kmetijstva 15 milijard dinarjev. Postavili bodo približno 2400 majhnih farm za reje junccev, prašičev, svinj ter proizvodnjo mleka in jaja.

BEOGRAD — Predsedstvo ZRB NOV Jugoslavije je zahtevalo, da se ugotovi konkretne knvice za »diverzijo proti ljudstvu in državi« — namreč tiste, ki so pred in med zamrznitvijo odobrili zvišanje cen.

SARAJEVO — Jugoslovanska olimpijska ekipa na 14. ZOI bo štela 119 članov, od tega 72 tekmovalcev.

NIKOZIJA — Ob nedavnem obisku zahodnonemškega kanclerja Kohla v Izraelu je izraelski premier Samir zahteval, naj se ZR Nemčija odreče prodaji orožja Saudski Arabiji. V diplomatskih krogih so obisk ocenili kot škandal, saj je prodaja orožja Saudski Arabiji že sklenjena.

ATENE — Grčija ne bo sodelovala na nobenem od treh navedenih NATO, ki bodo letos v Egejskem morju.

MURSKA SOBOTA — Na seji izvršnega sveta so potrdili poročilo o opravljenem delu od januarja 1982 do januarja 1984 in sprejeli program dela izvršnega sveta za leto. Govor pa je bil še o programu zdravstvenega varstva živali v soboški občini v obdobju 1983—1990 ter o osnutku odredbe o preventivnih cepjenjih in diagnostičnih ter drugih preiskavah v letu 1984. Dogovorili so se tudi o pripravi ustreznega osnutka tržnega reda na tržnici v mestu Murska Sobota. Razpravljali so še o odloku o nadomestilu stavbnih zemljišč in o razdelitvi sredstev KS za izvajanje delegatske sistema, o čemer bodo razpravljali delegati na skupščinskih zborih.

LENDAVA — Predsedstvo občinskega komiteja ZKS je na zadnji seji razpravljalo o aktivnostih in nalogah komunistov v okviru socialistične zveze delovnih ljudi v pripravi na izvolitev nosilcev delegatskih dolžnosti, ki jim to leto poteče mandat. Predsedstvo je obravnavalo tudi poročilo o idejnopolitičnem usposabljanju in marksističnem izobraževanju v zvezi komunistov. Predsedstvo je obravnavalo tudi nekatere vsebinske in kadrovske usmeritve za pripravo občinsko programsko-volilne konference ZKS Lendava.

MURSKA SOBOTA — Do začetka 14. zimskih olimpijskih iger v Sarajevu je ostalo le še malo časa, zato so mirzične priprave na to največje športno prireditve pri nas vse intenzivnejše. Pomembno je, da bo pri izvedbi nekaterih spremljajočih prireditev sodelovalo tudi nekaj mladih Pomurcev. V Sarajevu je že nekaj časa v okviru republiške mladinske delovne brigade skupina mladink in mladincev, ki delajo na gostinskoturiističnem in ostalih področjih. Tja pa so se dni odpotovali tudi predsednik MS ZSMS za Pomurje Stanko Kerčmar, ki ga je republiška konferenca Zveze socialistične mladine Slovenije določila za glavnega koordinatorskega aktivnosti mladih.

LENDAVA — Na seji izvršnega sveta skupščine občine so razpravljali o poročilu o delovanju krajevnih skupnosti ter o izvajanju družbenega dogovora o pospeševanju drobnega gospodarstva. Na seji so pregledali tudi povzetek strokovnih osnov predloga za organizacijo vseh temeljnih organizacij družbenega dela in delovne organizacije GIDOS Lendava. Člani izvršnega sveta so razpravljali še o usmeritvah pri izvajanju vzgojno-izobraževalnega dela v občini in o statusni ureditvi delavske univerze.

do tedna

LENDAVA

Drobno gospodarstvo prepočasi

Drobno gospodarstvo v lendavski občini zaostaja za razvojem celotnega gospodarstva tako po številu obratovalnic kot številu delavcev, zaposlenih pri zasebnikih. V zadnjih treh letih se je število obrtnih obratovalnic sicer povečalo od 162 na 183, vendar predvsem na račun avtoprevoznikov in gostilničarjev. Storitvene obrti pa je še vedno premalo. Izvršni svet je v lanskem letu v odloku o davkih občanov predvidel nekatere olajšave, ki naj bi spodbudile zlasti občane, kiso na začasnem delu v tujini, da bi odpirali obrtne delavnice, vendar vse kaže, da večjega zanimanja ni. Posebno pereče je sodelovanje z industrijo. Industrija bi namreč hotela sodelovati s kooperanti — obrtniki, a teh je žal v lendavski občini malo. Pred nedavnim so ustanovili obrtno zadruzo, ki naj bi bila nekakšen vmesni člen med obrtnikom in delovno organizacijo, zagotavljal pa naj bi industrijsko kooperacijo. V lendavski občini menijo, da bi ta zadruza ob obrtnem združenju lahko veliko prispevala k hitrejšemu razvoju drobnega gospodarstva.

Jani D.

4RCROMURKA

KMETIJSKA ZADRUGA LENDAVA
Lendava o. sol. o.

Na podlagi sklepa Zbora delavcev Hranilno kreditne službe Lendava z dne 29. 12. 1983 razpisna komisija

objavlja

prosta dela in naloge
vodje finančne službe HKS

Pogoji:

— srednješolska izobrazba ekonomske smeri s tremi leti delovnih izkušenj
Izbrani kandidat bo za opravljanje del in nalog imenovan za dobo 4 let. Kandidat bomo o sklepu organa za izbiro pisмено obvestili v 30 dneh od sprejetja sklepa o imenovanju. Kandidati naj pošljejo pisemne ponudbe z dokazili v 15 dneh od objave razpisa na naslov:
HRANILNO KREDITNA SLUŽBA LENDAVA
69220 LENDAVA, Partizanska 5

INA NAFTA IN ZLATOROG PODPISALA SAMOUPRAVNI SPORAZUM

ZA NADOMEŠČANJE UVOZA

Kadar skupen interes za sodelovanje najde združeno delo, potem pot do realizacije ni več težka. To potrjuje tudi samoupravni sporazum o dolgoročnem poslovnem tehničnem sodelovanju, ki so ga sredi prejšnjega tedna na sedežu Medobčinske gospodarske zbornice za Pomurje podpisali predstavniki mariborskega Zlatoroga in INA Nafta iz Lendave.

V okviru tega sporazuma bosta INA Nafta in Zlatorog skupaj razvila in zgradila v Lendavi proizvodne kapacitete za hidrogeneriranje maščob in proizvodne kapacitete za predelavo metanola v dimeleter. Za prvi obrat je v izdelavi investicijski program, po ocenah pa bo veljal okrog 60 milijonov dinarjev. Sredstva bo Zlatorog zagotovil iz lastnih virov in v okviru SOZD Hema. INA Nafta pa bo za izgradnjo obrata odstopila ustrezno zemljišče z infrastrukturo ter dobavljala vodik, ki bo potreben v procesu hidrogeneriranja. Pomembno ob tem je, da so tehnološki postopek za hidrogeneriranje maščob razvili sami domača pa bo tudi oprema, ki jo bo projektirala in dobavila mariborska Hidromontaža. Ob koncu leta bo v novem obratu v

Lendavi že stekla poskusna proizvodnja. Zlatorog pa bo s tem pridobil možnost oplemenitenja maščob iz soboške Mesne industrije in iz industrijske predelave oljaric. Tako oplemenitene maščobe bodo nato dodelali v surovine za pralne praške in druge proizvode ter z njimi nadomestili uvoz. Kapacitete novega obrata bodo 7 tisoč ton hidrogeneriranih maščob letno, v proizvodnji pa bo zaposlenih 14 delavcev.

V sodelovanju z visoko tehniško šolo v Mariboru pa INA Nafta in Zlatorog še razvijata projekti za pridobivanje dimeletra. Tudi ta obrat bo pomemben za oba partnerja, saj bo Zlatorog s tem pridobil novo vrsto potisnega plina za proizvodnjo aerosolov. INA Nafta pa bo oplemenitila

obstoječo proizvodnjo z izdelkom višje vrednosti. Tudi v tem primeru gre za nadomeščanje uvoza, saj bo proizvodnja dimeletra v Lendavi v celoti pokrila potrebe jugoslovanske kozmetične industrije, preostale količine pa bodo izvozili.

Čeprav gre v obeh primerih za manjše projekte, pa bodo le-ti prinesli koristi obema partnerjema. V Zlatorogu pravijo, da bodo ob racionalnejšem vlaganju sredstev prišli do surovin, ki so jih doslej uvažali, razvili pa bodo tudi vrsto novih izdelkov, medtem ko bo INA Nafta s temi projekti nadomeščala izgubo nove rafinerije ter tako vsaj delno izboljšala svoj ekonomski položaj. Nenaadnje pa podpis samoupravnega sporazuma ne pomeni le tesnejšega sodelovanja med obema partnerjema pač pa predstavlja tudi poglobitev gospodarskega sodelovanja med dvema regijama.

L. Kovač

RAZGLAŠENE LOČENE SEJE RADGONSKIH ZBOROV SO

V VG Kapela vse v redu?

Na ponedeljkovih ločenih sejah zborov skupščine občine je bila ponovno v ospredju obravnavana razmer v Vinogradniškem gospodarstvu na Kapeli, za katero so

se na skupnem zasedanju delegati na decembrski seji odločili za odlog ukrepa družbenega varstva do 30. junija letos. Ker pa je takrat zbor krajevnih skupnosti namesto

večinsko odločal le z večino glasov prisotnih, so morali postopek ponoviti. Tokrat pa delegati zbora niso potrdili prejšnjega sklepa, ampak so menili, da so vzroki za ukrep — po njihovem mnenju so samoupravne akte na VG uredili, spremenjena inačica o povezovanju v širši kmetijski prostor pa ne bremeni več tega delovnega kolektiva — odpravljati.

Zato se je dobri dve uri bil boj o usklajevanju medzborovske komisije. Ta je na koncu odločila, da vzroki za ukrep družbenega varstva res ne obstajajo, vendarle pa se mora proces povezovanja nadaljevati in delegate zborov skupščine o tem, to je do prej sprejetega datuma — 30. junija, obveščati. Tako je napaka, ki izhaja iz poslovnika skupščine občine, omogočila pravzaprav medvedjo prilagoditev, ki jo delegati in vodilni iz VG Kapela niso izpustili iz rok, ampak so jo znali ob neodločnih delegatih spretno izkoristiti. Drugače si kratkoročno ni moglo razložiti dejstva, da se je direktor te DO v vlogi delegata krajevne skupnosti najmočnejše angažiral v razpravi, ne menec se za sredstva, na tem zboru, malce zatem razpravljali še na zboru družbenega dela in nazadnje tudi tvorno sodeloval pri delu sicer določene medzborovske ukrajne komisije. V nasprotju s tem pa se morala predsednica ISSO, ki je bila predlagatelj vseh sprejetih ukrepov v zvezi z VG, skoraj vsiliti, da je prisostvovala delu komisije in zagotovila ob se nem delegatu VG protituež.

Ob kršenju ene banalnosti poslovnika pa zato še tembolj čudi, kako so dopustili, da se je porodila nova, zaradi česa kapelski primer še daleč ni končan. Namreč stališča medzborovske komisije delegati družbenopolitičnega zbora niso podprli. In tako je sicer primer izločen z dnevnega reda, konca pa mu kmalu še ni videti.

V. Pavco

GORNJA RADGONA

VSE BOLJ MAČEHOVSKI ODNOS

V radgonski občini tudi v začetku letošnjega leta ugotavljajo, da vse več organizacij združenega dela ne izpolnjuje obveznosti na osnovi samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev in njihovo uporabo za financiranje programov in planov dela v krajevnih skupnostih. V preteklem letu te obveznosti, kljub temu da leto poprej niso poslovale z izgubo, niso izpolnili: celotni radgonski kmetijski kombinat, tozđ TPO, Komunalna dejavnost, tozđ G ozd in DSSS Radenske, Lina Apače, OZ 14.

oktober, radgonski zdravstveni dom in še nekaj manjših. Ker seveda pomeni takšno ravnanje za vse KS precejšen izpad dohodka, je odbor podpisnikov predlagal občinskemu izvršnemu svetu, da prek pristojnih organov ugotovi, zakaj naštetih svojih obveznosti do krajevnih skupnosti niso poravnali.

Vseh deset krajevnih skupnosti v občini pa je lansko leto za svoje delo prejelo nekaj manj sredstev kot v letu 1982 (skupno nekaj čez 2 milijona dinarjev), zato pa še dodatnih dobrih 1,6 milijona dinarjev manj razvite

KS (vseh 8 razen Gornje Radgone in Radenec) in čez 4 milijone in 800 tisoč dinarjev solidarnostnega denarja.

Na zadnji seji odbora podpisnikov za izvajanje in spremljanje samoupravnega sporazuma v začetku letošnjega leta pa so še dodelili dodatnih 290 tisoč dinarjev solidarnostnih sredstev KS Spodnji Ivanjci za pomoč pri načrtovanju izgradnji novega poštnega poslopja in KS Negova za gradnjo mostu na pritoku Ščavnice, ki bo povezoval vasi Ivanjševski vrh in Radmožci.

vp

PRICETEK DEL NOVE PROIZVODNE HALE TPO RADENSKE

NA TUJE SE VEČ POLNILNIH LINIJ

V ponedeljek so izvajalci — delavci mariborskega Stavbarja pričeli zemeljska dela za izgradnjo nove proizvodne hale Tovarne polnilne opreme. Gre za razširitev proizvodnih prostorov na 4 tisočih kvadratnih metrih, vrednost del, polovica bo namenjena za strojno opremo, pa je 82 milijonov dinarjev. V celoti pa so to lastna združena sredstva investitorjev in izvajalcev.

Prepotrebna proizvodna hala bo predana namenu že 15. junija letos, ko bo ta najmlajša temeljna organizacija Radenske zabeležila četrto leto uspešnega dela. S halo, katere gradnja je bila takorekoč zaradi preraslih prostorskih, strojnih pa tudi kadrovskih okvirov nujno potrebna, pa bodo

tudi močno posodobili tehnologijo dela, saj bodo vanjo preselili dobršen del proizvodnje. V sedanjih prostorih bodo opravljali leše zaključne montaže sklopov in samih polnilnih linij. Tovarna polnilne opreme pa bo tudi popolnoma osvojila celotni proizvodni proces, število zaposlenih pa se bo od sedanjih 290 še letos povečalo za 20 in naslednje leto za 25 novih delavcev.

V tovarni polnilne opreme letos načrtujejo celotni prihodek v višini 900 milijonov dinarjev, fizični obseg proizvodnje se bo zaradi nove hale povečal za 58 odstot-

kov, izvoz pa za 30 odstotkov. Največ polnilnih linij in strojev bodo izvažali na trdne trge Avstrije, Zvezne republike Nemčije, Francije in tudi na Madžarsko, po vsej verjetnosti pa bodo naredili dve polnilni liniji — večjo za polnjenje piva in za polovico manjšo za polnjenje sode in brezalkoholnih pijač — za Kitajsko. O tem so se z gospodarstveniki province Handing že pogovarjali med njihovim nedavnim obiskom pri nas, o tehničnih stvareh in komercialni plati pa bi naj sklenili dogovor marca na Kitajskem.

V. Pavco

DOLGA VAS

Kulturno društvo dobro dela

Kulturno društvo v Dolgi vasi je bilo ustanovljeno pred štirimi leti in ves ta čas bilo dokaj aktivno. Vanje vključenih veliko mladih, ki so gornilna sila v sekcijah in pevskem zboru, kije najbolj aktivni. Te dni se pripravljajo na občni zbor, na katerem bodo ocenili minulo delo in reorganizirali vodstvo. Ustanovili bodo tudi več sekcij, posebej pa bodo usposobili gledališko. V vaškem domu bodo uredili še garderobe in druge prostore, da bi delovanje sekcij bilo še boljše. Društvo iz Dolge vasi je začelo uspešno sodelovati s sorodnimi društvi onstran meje na Madžarskem. Ti stiki so koristni in bogatijo dejavnost.

Jani D.

Ugodni odnosi z verskimi skupnostmi

V Murski Soboti so pred kratkim pripravili že tradicionalni novoletni sprejem za pripadnike verskih skupnosti iz soboške občine. Letos je bila vpeljana novost, saj so si predstavniki verskih skupnosti lahko ogledali proizvodne prostore največje delovne organizacije — tovarne oblačil in perila Mura, kjer so jih seznanili z delovnim procesom in uresničevanjem samoupravljanja.

Sam sprejem za predstavnike vseh verskih skupnosti v soboški občini pa so opravili v prostorih hotela Diana, kjer sta jih pozdravila predsednik skupščine občine Martin Horvat in podpredsednik izvršnega sveta ter predsednik komisije za odnose z verskimi skupnostmi Peter Brunec. Seznanili so jih z gospodarskimi dosežki in problematiko razvoja, kakor tudi z nekaterimi najpomembnejšimi nalogami v letošnjem letu. Na sprejemu pa sta obe strani ugodno ocenili odnose med samoupravno socialistično družbo in verskimi skupnostmi, saj se vsa odprta vprašanja sproti rešujejo.

M. Jerše

Še težave v pomurskem zdravstvu

Pomurski zdravstveni center Murska Sobota je pretekli teden sklical razgovor s predstavniki izvršnih svetov skupščin pomurskih občin ter predstavniki medobčinske in občinskih zdravstvenih skupnosti z namenom, da jih seznani s problematiko predvidenega poslovnega rezultata TOZD PZC za leto 1983, ki je vse prej kot rožnat. Gre za razkorak med prizanimi sredstvi po aneksu številka 2 k samoupravnemu sporazumu o svobodni menjavi dela in dejanskimi sredstvi za materialne stroške, amortizacijo in osebne dohodke. Občinski zdravstveni skupnosti Lendava in Ljutomer namreč ne priznavata dejanskih materialnih stroškov TOZD PZC v višini 7.065.000 dinarjev.

Razen občinske zdravstvene skupnosti Murska Sobota ostale tri OZS Lendava, Ljutomer in Gornja Radgona ne priznavajo polne minimalne amortizacije 10.681.000 dinarjev, kar onemogoče obnavljanje zastarele opreme. Za 4 odstotke pa je nastala tudi razlika pri izplačilu osebnih dohodkov.

TOZD PZC so za lansko leto izplačali osebne dohodke v višini 122 odstotkov v primerjavi s prejšnjim letom, medtem ko imajo priznana sredstva po aneksu št. 2 le za 118 odstotkov.

Zdravstveni delavci menijo, da bo v primeru, če jim sredstev v višini izplačanih osebnih dohodkov v letošnjem letu ne bodo priznali, nastal še večji razkorak med gospodarstvom, kjer se bodo po oceni gibali osebni dohodki od 125 do 130 odstotkov. Gre za znesek 18.057.000 dinarjev, čevar, pa občinske zdravstvene skupnosti ne priznavajo. V razpravi je bilo ugotovljeno, da so se tudi občinske zdravstvene skupnosti znašle v nezavidljivem položaju, ker so omejene s sredstvi skupne porabe v občinah.

Ker na razgovoru niso našli pravega odgovora, so se dogovorili, da se morajo čimprej sestati strokovni delavci občinskih zdravstvenih skupnosti in Pomurskega zdravstvenega centra in iskati možne rešitve za leto 1983.

Prav tako so se dogovorili, da je potrebno čimprej razdeliti sredstva regijske solidarnosti med občinske zdravstvene skupnosti, ker se le-te ne morejo dogovoriti za kritične delitve in rizikov.

F. Maučec

Soboški sindikat opredelil poglavitne naloge

Na nedavni seji predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov v Murski Soboti so med drugim obravnavali informacijo o poteku občinskih zborov v osnovnih sindikalnih organizacijah in konstitutivnih sej konferenc OO ZS. Rečeno je bilo, da le-te potekajo dokaj zadovoljivo, ko bodo opravljene prav vse konstitutivne konference OO ZS v soboški občini pa bodo podali temeljito poročilo. Precej pozornosti je veljalo zlasti sprejetemu operativnemu programu dela občinskega sveta in njegovih organov v prvem polletju letošnjega leta. Opredelili so glavna področja dela, kot so vodenje aktivnosti pri obravnavi zaključnih računov, ocena usklajevanja planskih aktov organizacij združenega dela pri razporejanju dohodka z usmeritvami resolucije in dogovorom o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1984. Poleg tega bodo obravnavali sanacijske programe OZD, ki poslujejo z izgubo oziroma gospodarijo na robu rentabilnosti. Posebna skrb je namenjena tudi družbenopolitičnemu usposabljanju in izobraževanju članstva sindikata, analizi gospodarskih gibanj, uresničevanju resolucije in izvajanju dogovora, s čimer je tesno povezano vprašanje uveljavljanja plana zaposlovanja in obravnavanje načrta zaposlovanja v letošnjem letu.

Soboški sindikat pa se bo vključeval tudi na področje vzgoje in izobraževanja v srednjih šolah, usklajevanje obsega vpisa v prve letnike srednjega usmerjenega izobraževanja in razmestitve VIP za šolsko leto 1984/85. Pomembno torišče dela je gotovo uresničevanje delegatskih od nosov na vseh ravneh in vodenje priprav ter spremljanje izvedbe volitev za nosilce odgovornih družbenih funkcij. V tem smislu bodo tudi ocenili delo občinske skupščine in njenih organov. Sindikat pa bo skrbel še za vključevanje delavcev v delavske športne igre in za zagotavljanje organiziranega oddiha zaposlenih. Sicer pa so na seji predsedstva OS ZSS v Murski Soboti spregovorili tudi o programu družbenopolitičnega usposabljanja in izobraževanja članov sindikata v letu 1984 in še o nekaterih tekočih zadevah delovanja soboškega sindikata v letošnjem letu.

Milan Jerše

TRADICIJA SE NADALJUJE

Cehovska družčina

Ceprav je od ustanovitve prvih cehov minilo že več kot 200 let, so se ponekod še ohranili, seveda pa so sedanja pravila prilagojena času, v katerem živimo zdaj. Po stari navadi pa se člani cehov sestajajo v mesecu decembru ali v januarju. Tako je bilo tudi letos. V Turnišču, kjer hranijo cehovska

V Turnišču se hranijo originalna pravila ceha, ki jih je podpisala nekdanja avstrijska cesarica Marija Terezija. Foto: Š. P.

pravila iz leta 1840, je zlasti številen čevljarški ceh. V Veliki Polani pa nadaljujejo s tradicijo kovaškega, krojaškega in čevljarškega ceha. Pred kratkim so se sestali, preverili dohodke in izdatke, pregledali število članstva

ZDRAVSTVO

Še motena oskrba z zdravili

V zadnjem času je oskrba občanov z zdravili boljša, vendar še vedno motena. Precej zdravil proizvajajo v omejenih količinah, zato se dogaja, da jih je mogoče dobiti v naših lekarnah le občasno, ker hitro poidejo. Po drugi strani pa dobivajo večje količine zdravil, ki jih sicer primanjkuje, pri čemer pa zopet prihaja do likvidnostnih težav, kajti lekarne nimajo dovolj denarja. Po besedah vodje lekarn v Murski Soboti dipl. ing. farmacije Gizele Šiftarjeve pa imajo tudi težave s skladiščenjem večjih količin zdravil, ker

imajo premajhne prostore. Precej zdravil pri nas tudi proizvajamo v paralelah, kar pomeni, da so to enaka zdravila, vendar izdelki različnih tovarn z različnimi imeni. V takih okoliščinah izdajajo zdravila, ki so trenutno na tržišču. Včasih si pomagajo s podobnimi zdravili, vendar le po predhodnem dogovoru z zdravnikom. Nekatera manjkajoča zdravila pa tudi sami izdelujejo, če imajo potrebne surovine. Težave pa so pri nakupu teh surovin, kajti cene so v zadnjem času izredno poskočile, zato prihaja do zasto-

jev pri izdelavi galenskih pripravkov v laboratoriju. Najhujše pa je, kadar ni na tržišču življenjsko važnega zdravila, kar se tudi dogaja. Če je tako, ima pacient pravico kupiti zdravilo v tujini. Take primere ob potrditvi recepta v lekarni obravnava strokovna komisija pri občinski zdravstveni skupnosti. Čeprav še ni točnih podatkov o porabi zdravil v lanskem letu, se le-ta ni bistveno povečala v primerjavi z letom 1982. Zaradi podražitve pa je finančna vrednost precej večja.

Feri Maučec

V PRIMATU

USPEŠNO POSLOVALI

Temeljna organizacija združenega dela PRIMAT Lendava je lansko leto uspešno poslovala, saj je dosegla zastavljeno realizacijo tako po obsegu kot vrednostno. Največ težav so imeli z redno preskrbo s surovinami in reprodukcijskim materialom, kljub temu pa so povečali izvoz kar za sedemkrat, primerjaje z letom 1982. Izvažali so predvsem na konvertibilno področje in v države v razvoju. Vrednost izvoza je bila okoli 2 milijona dolarjev. Tudi letos velja izvozna usmerjenost, izvozili bodo približno toliko kot v lanskem letu. Da so kljub težavam uspeli realizirati proizvodni plan, se imajo zahvaliti vse večji delovni disciplini. Vedno manj je izostankov z dela, kadrovska struktura se izboljšuje, s tem pa tudi kvaliteta izdelkov. Lahko se pohvalijo, da so vsa večja naročila pravočasno opravili in si tako zagotovili dela tudi za prihodnja leta.

Jani D.

Konjeniški ples

Konjeniški klub Murska Sobotiča bo prihodnje soboto zvečer priredil v Diani že tretji konjeniški ples s srečolovom in zrebanjem vstopnic. Igral bo ansambel HORN.

VNOVIČ O MEGAVATIH IZ MURE (IN SAVE)

ZA OBA NIZA HIDRO-ELEKTRARN VSE NARED

Kaže, da so predčasni električni mrki dodobra razgibali tudi energetike, saj si na vse kripke prizadevajo, da bi priprave na izgradnjo dveh nizov hidroelektrarn (skupaj 15) na rekah Sava (7) in Mura (8) čim bolj pospešili. Sicer pa smo lahko le dober mesec po regijskem posvetu (19. decembra lani) v organizaciji območne gospodarske zbornice v Murski Soboti prejšnjo sredo (25. januarja) poslušali takorekoč iste razprave v istem prostoru na — resda ožje strokovno niansirano — isto temo: izgradnja hidroelektrarn na Muri in Savi. Da ne bi ponavljali že znanega, zato pa razgrnili kar se da prepričljive argumente za gradnjo, smo po (speti) skoraj štiriurnem strokovnem sestanku — na njem je bil govor še o plinifikaciji občin Murska Sobotiča in Gornja Radgona ter aktiviranju rudnika premoga v lendavskem kotu — zaprosili za nekaj pojasnil Petra Skoka iz Elektrogospodarstva Slovenije. Vodja strokovnega tima za pripravo graditve obeh nizov hidrocentral na Muri in Savi in svetovalec za gradbene in vodno-gospodarske zadeve v omenjeni instituciji, sicer pa diplomiran gradbeni inženir in svojčas republiški poslanec nam je rade volje odgovarjal na vprašanja, priskrbel pa nam tudi najnovejši elaborat, ki ga imajo na splošnem združenju energetike Slovenije.

Po več kot zgovornih podatkih o gibanjih cen električne energije za obdobje 1976 do 1982 — v poprečju med 39,20 leta 1976 in 151,93 par za kilovatno uro leta 1982 — smo zvedeli, da je znašala skupna moč vseh slovenskih elektrarn (hidro oz. termo) ob koncu leta 1982 natanko 1954 megavatov in so proizvedle 8768 milijonov kilovatnih ur letno. Moč oz. količina proizvedene energije bo znašala na najracionalnejšem odseku Save — tj. od Zidanega mosta do meje s Hrvaško — v verigi sedmih hidroelektrarn okrog 247,8 megavatov (letna proizvodnja 950 milijonov kilovatnih ur), na Muri

pa od Apač do Murskega Središča v verigi osmih hidroelektrarn okrog 172,8 megavatov (letna proizvodnja 750 milijonov kilovatnih ur).

Utemeljenost izgradnje je na dani, nam je zagotavljal Skok, posebej kar zadeva ceno energije v okviru republiškega elektro-sistema. Poleg tega so izpolnjeni vsi bistveni pogoji za gradnjo, torej: projekt je zasnovan na največji možni meri racionalnosti in poenotenosti tako v gradbenem delu kot opreml, istim načelom sledi izvedba in z njo povezana finančna konstrukcija in vsi objekti pomnijo ne samo energetsko, marveč tudi večnamensko rešitev.

Vodnogospodarska pomembnost je nesporna. Povzeto po elaboratu: z izgradnjo hidroelektrarn na Muri bi zavarovali Pomurje in Prekmurje pred poplami, za stalno zavarovali in izboljšali kakih 40 tisoč hektarjev zemljišč za intenzivno kmetijsko rabo in zagotovili pokrajinski oskrbo s pitno vodo. Hkrati bi ustvarili pogoje za uresničitev dela razvojno-raziskovalnega projekta Temelji razvoja agroživilstva v severovzhodni Sloveniji za obdobje 1980—2000. Resda bo z oblikovanjem čelne akumulacije Apače izgubljenih blizu 320 hektarjev zemljišč, vendar ta sodijo v nižji kakovostni razred, medtem ko naj bi sicer veriga murskih hidroelektrarn ostala v sami strugi vodotoka.

Glede na posledice oz. pridobitve v kmetijstvu brez dvoma prednjači izgradnja niza hidroelektrarn na Muri, čeravno je znano (odločeno!), naj bi obe naložbi — na Savi in Muri — peljali sočasno. Zato pa so še vedno odprta nekatera druga vprašanja. Na med-republiški ravni se bo treba dokončno dogovoriti glede izravnave pretokov na Savi, na Muri pa formalno razmejiti pripadnost hidroelektrarne Mursko Središče in hidroelektrarne Lendava, ki naj bi bila prvi tovrsten energetski objekt republike Hrvaške na Muri.

Priprave mladih na sejo

Člani sekretariata medobčinskega sveta zveze socialistične mladine za Pomurje so obravnavali poročilo o delu te regijske mladinske organizacije v obdobju od decembra 1982 do januarja 1984. V tem času so posebno pozornost namenili problematiki nezaposlenosti mladih v Pomurju, oceni mladinskega prostovoljnega dela v letu 1983 ter nadaljnjemu razvoju mladinskega prostovoljnega dela v naši regiji in republik, pred kratkim pa so opravili še temeljite razprave na temo „Aktualna idejnopolična vprašanja položaja in družbenopolitičnega organiziranja in delovanja mladih“. Prav tako so organizirali dva regijska posveta, in sicer o stabilizacijskih programih na področju družbenih dejavnosti in o podružbljanju splošne ljudske obrambe in družbene samozastite. Poleg tega so pripravili tudi regijski posvet o vsebinski zasnovi dopisne politične šole za mlade v kmetijstvu, seminar za vodstva OK ZSMS v Pomurju itd. Ustrezna pozornost pa je veljala še idejnopoličnemu izobraževanju, družbenim organizacijam in društvom, klubom študentov in mednarodnemu sodelovanju.

V nadaljevanju se je bil govor o operativnem programu dela MS ZSMS za Pomurje v obdobju februar 1984—oktober 1984 in o finančnem načrtu, o čemer bodo spregovorili še na sejah predsedstev vseh štirih občinskih konferenc ZSMS. Kot so se dogovorili, bo programska seja MS ZSMS za Pomurje 24. februarja v Murski Soboti. Na njej bodo delegati iz mladinskih organizacij razpravljali o prej omenjenih dokumentih. Volilno-programska seja pomurske mladinske organizacije pa bo meseca oktobra letos.

M. Jerše

Gradnja na mejnem odseku Mure — od šestih naj bi tri: Sladki vrh, Čmurek in Konjišče pripadale republikli Avstriji, tri: Apače, Radgona, Radenci pa Sloveniji — je vezana na meddržavne dogovore. Omeniti velja, da je meddržavna komisija za Muro na svojem zasedanju od 6. do 11. novembra lani v Bad Radkersburgu sprejela sklep o izvedbi pripravljanih del na mejnem odseku, ob čemer so Avstrijci predlagali izgradnjo prve, njim pripadajoče stopnje, do leta 1989. Slovenija pri tem ne bi smela zaostajati, kljub temu da je že vnaprej jasno, kako vseh meddržavnih interesov za gradnjo hidroelektrarn na mejnem odseku Mure ni mogoče predvideti.

Pričakovana možnost poenotenja stopenj na Savi in Muri daje izvajalcem enkratne možnosti izvedbe pri vzporedni gradnji obeh nizov, je poudaril Peter Skok. Poenotenje gradbenih del z enako opremo — 37 enakih turbin in prav toliko enakih generatorjev, 15 enakih žerjavov na jezovih ter 37 enakih oprem vtokov in iztokov, transformatorjev, elektroopreme, priključkov na mrežo in podobno — bo nujno znižalo investicijske stroške, dodatno pa jih bo možno zniževati s koncentrirano gradnjo. To tudi zagotavlja dolgoročno gledano cenejšo električno energijo, oživiljanje gradbeništvu, angažiranje domačega znanja, elektro in strojne industrije, pa še akumulacija bo ostala doma.

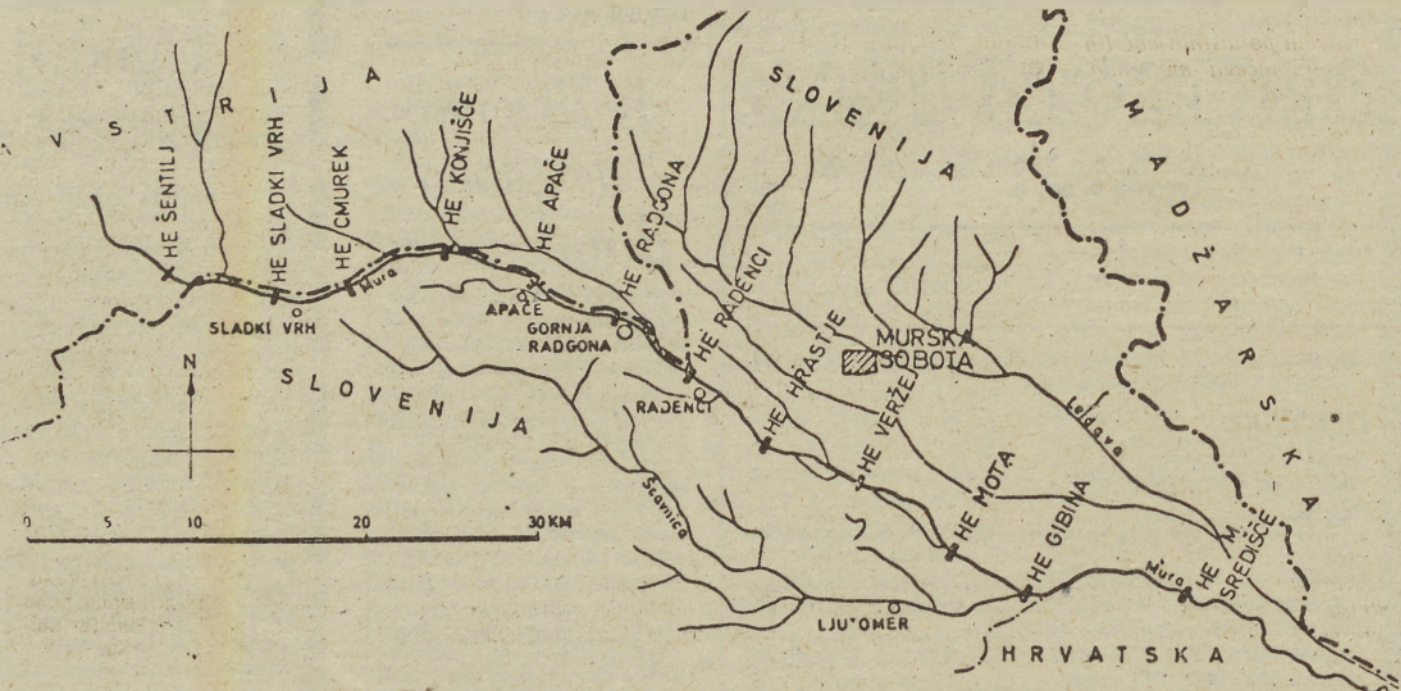
Če upoštevamo, da bodo potrebe po električni energiji naraščale — letno za približno 450 do 460 milijonov kilovatnih ur — ni odveč podčrtati, da bo postopna in vzporedna izgradnja hidroelektrarn na Muri in Savi zagotavljala enakomerno vključevanje novih moči in nove proizvodnje v slovenski elektro-sistem. Na izgradnjo bodo vsekakor bistveno vplivali predračunski stroški. Po stalnih cenah konec četrtega leta 1982 naj bi skupna vrednost obeh nizov znašala čez 37,2 milijard dinarjev oz. samo osem hidroelektrarn na

Muri prek 16,5 milijard dinarjev. Dobra polovica skupnega zneska odpade na gradbene izvajalce, ostalo pa na dobavitelje opreme, montažerje, projektante in druge.

V pogovoru za Vestnik je vodja strokovnega tima za pripravo graditve obeh virov hidroelektrarn Peter Skok opozoril, da bi samo delna izvedba oz. nekontinuirano financiranje delno ali kar v celoti razvrednotila pripravljene projekte in s tem postavila pod vprašaj predvideno izgradnjo. V tej zvezi nam finančna konstrukcija razkrije, da so med viri financiranja na prvem mestu združena sredstva v okviru interesne skupnosti elektrogospodarstva Slovenije (40 do 50 odstotkov), na drugem krediti izvajalcev del oz. dobaviteljev serijske opreme (okrog 30 odstotkov) in na tretjem mestu tuja finančna sredstva (20 do 30 odstotkov). V podrobnosti se ne bomo spuščali, kajti več kot očitno je, da pristojne čakajo še naporna usklajevanja v meddržavnem in medrepubliškem merilu, koordinacije z vodnim gospodarstvom ter ostalimi infrastrukturnimi združenji in navsezadnje poenotenja stališč z drugimi uporabniki prostora. Dogovorjena je že oblika povezave izvajalcev — konzorcij — stanje pripravljanih del pa tako daleč, da bo končna odločitev (s pričetkom samih del) morala pasti najkasneje v začetku prihodnjega leta.

Pomurske energetike, kmetije, komunalce, vodne gospodarstvenike in druge čaka v tej zvezi ogromno dela, saj so med drugim v pripravi prostorski plani občin, kjer bodo hidroelektrarne na Muri morale najti svoj prostor. In še enkrat ne kaže pozabiti, da bi se po dobrih dveh desetletjih zastran energetskega izkoriščanja reke Mure naposled le lahko zedinili, saj argumentov za je več kot dovolj. Nič nam še ni bilo in ne bo podarjeno.

Branko ŽUNEČ

Z izgradnjo niza osmih hidroelektrarn na Muri bomo prihranili nič manj kot 43 milijonov ton premoga. (Vir: Sozd Elektrogospodarstvo Slovenije)

Š. Prša

Na skupni seji so se v Murski Soboti sešli člani predsedstev občinske konference socialistične zveze in občinskega sveta zveze sindikatov, ki so uveljavili odločitev in sprejeli rokovnik o aktivnosti frontne organizacije za izboljšanje delovnih pogojev in izboljšanje delovnih pogojev, ki jim v letu 1984 poteče mandat. Pri tem so omenili, da dvoletni mandat z možnostjo enkratne ponovne izvolitve ne smemo razumeti kot formalno dejanje brez kandidacijskih postopkov in volilnih opravil za najodgovornejša delegatska mesta. Prav uresničevanje gospodarskih in družbenih nalog pa je treba odločno in v pogostejši povezavi tudi z vprašanji kadrovske politike, katerih poglobljena merila in načela so bila sprejeta ob volitvah leta 1982. Hkrati so pozvali delovne ljudi in občane soboške občine, da se dejansko aktivno vključijo v ves volilni proces, ki mora biti odraz najširših demokratičnih odločitev. Po rokovniku bi naj temeljne kandidacijske konference, ki bodo razširjene z delegacijami temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti za skupščino družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti, opravili do 11. februarja. Občinska kandidacijska konferenca bo 17. februarja, zasedanje skupščine občine bo 23. marca, skupščine samoupravnih interesnih skupnosti pa bi se naj sestale v času od 3. do 26. marca. Pri tem se morajo maksimalno angažirati tako krajevne konference SZDL kot osnovne organizacije sindikata in vodstva ostalih družbenopolitičnih organizacij.

V razpravi so potrdili predlog evidentiranih možnih kandidatov za nosilce najodgovornejših delegatskih dolžnosti v skupščini občine in njenih zbora ter v skupščini samoupravnih interesnih skupnosti soboške občine. V bistvu gre za dosedanje nosilce odgovornih družbenih funkcij, sam predlog

pa je usklajen v okviru koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja. Nekaj sprememb je le pri nekaterih interesnih skupnostih; tako pri občinski izobraževalni skupnosti, kjer bi namesto Alberta Abrahamova funkcijo podpredsednika zbora uporabnikov poslej opravljal Franc Rodi, v skupnosti

otroškega varstva bo namesto Stanke Goloba nova podpredsednica zbora uporabnikov Dragica Vlaovič, medtem ko bi funkcijo podpredsednice skupščine samoupravnih stanovanijske skupnosti namesto Marije Kerčmar prevzela Alenka Perhavec. Na skupni seji pa so soglašali tudi z evidentiranjem možnih kandidatov za nosilce odgovornih družbenih funkcij na ravni republike.

Milan Jerše

ZDRAVSTVO

Avstrijska delegacija v Radencih

Na povabilo predsednika republiškega komiteja za zdravstvo in socialno varstvo Boruta Miklavčiča se je pretekli teden mudila na dvodnevem obisku v Sloveniji zdravstvena delegacija avstrijske Štajerske, ki jo je vodil deželni svetnik Gerhard Heidinger. V delegaciji so bili še načelnik oddelka za socialno zavarovanje deželne vlade Štajerske in direktor bolnišnice v Gradcu dr. Gerd Stepantschitz. Delegacija pa je spremljal tudi naš konzul v Gradcu tov. Gojič. Namen obiska zdravstvene delegacije z avstrijske Štajerske je bil, da bi ponovno uveljavili vse oblike dosedanjega sodelovanja na področju zdravstva ter da bi gostom prikazali možnosti koriščenja zdraviliškega turizma v Sloveniji, predvsem z vidika socialnega in zdravstvenega zavarovanja. V času obiska pa so tudi izmenjali različna mnenja na področju zdravstva. Razgovori so pokazali, da ima Radenska velike možnosti pri razširitvi nujnih storitev na področju zdraviliškega turizma za naše sosede, ki že doslej radi prihajajo na zdravljenje v Radence.

Poleg Radence je zdravstvena delegacija z avstrijske Štajerske obiskala še Maribor, Rogaško Slatino in Ljubljano.

F. Maučec

POČITNIŠKI DOM JELKA NA POHORJU

Poceni in udobno bivanje skozi vse leto

Počitniška skupnost Murska Sobota je meseca julija lani odprla počitniški dom Jelka na Pohorju. Dom, ki je lepo urejen, ima 9 sob s 33 posteljami, kuhinjo in restavracijo. V neposredni bližini sicer ni urejenih smučišč, so pa v bližini hotela Bellevue in na Arehu, ki sta oddaljena od doma kakih pet kilometrov. Tisti, ki pridejo na Pohorje brez avtomobila, pa imajo možnost prevoza na smučišča z avtobusom. Počitniški dom »Jelka« na Pohorju je odprt skozi vse leto. Cena dnevnega penziona je 600 dinarjev, za otroke do 7 let starosti pa dajo 30 odstotkov popusta. Smučarji pa lahko koristijo tudi pol penzion (brez kosila), ki stane 450 dinarjev. V času zimskih šolskih počitnic je dom v celoti zaseden, sicer pa le okrog 50-odstotno. Gostje, ki so doslej bivali v počitniškem domu »Jelka« na Pohorju, so bili izredno zadovoljni z udobnostjo, dobro hrano in gostoljubnostjo osebja. V domu imajo tudi televizor in radio. Bivanje je možno najmanj z dvema kompletnima penzionoma, sicer pa so najpogostejše izmene tedenske, ki se začnejo v nedeljo dopoldne. Vsekakor je penzion v Jelki zelo poceni in je zares škoda, da se Pomurci premalo odločajo za oddih na Pohorju.

F. Maučec

IZOBRAŽEVANJE

Šola ali ekskurzija?

Pri občinskih svetih zveze sindikatov imajo posebne sklope, v katere plačujejo obrtniki sredstva za izobraževanje delavcev, zaposlenih v zasebnih obratovalnicah. Žal pa ta denar ni povsem izkoriščen za izobraževanje v pravem pomenu besede; veliko preveč teh sredstev gre namreč za strokovne ekskurzije. Že res, da se da tudi z ogledom sejma obiti nekaj pridobiti, tudi potovanja po domovini niso odveč, pač širitev splošne izobrazbe, kljub temu pa bi le kazalo več sredstev nameniti strokovnemu izobraževanju, za kar bi se morali potruditi delavci sami. V mislih imamo možnost izobraževanja ob delu in s tem pridobitev ustrezne kvalifikacije. V nekaterih obrtniških dejavnostih je strokovna usposobljenost zaposlenih v zasebnem delu nizka; sicer predvsem na pridelavi. Je pa po drugi strani tudi res, da so veliko naredili na področju varstva pri delu, saj so za obrtnike in njihove delavce organizirali vseh pomurskih občinskih seminarje iz varstva pri delu, tečajje iz higienskega minimuma, ki so se jih udeležili delavci v živilski stroki, v radgonski občini, na primer, pa so imeli tečaj za pridobitev po-kvalifikacije za varilce.

Š. S.

mala anketa

Amaterizem v kulturi je vse pomembnejši

Žal je res, da se s kulturo dogaja podobno kot z vsemi ostalimi dejavnostmi, namreč — o njej govorimo največ takrat, ko jo najbolj potrebujemo ali pa pred praznikom. Se vedno ni do vseh nas prišlo v zavest, da je kultura vsakdanja potreba in nujna. V Pomurju sicer v glavnem le na ramenih amaterskih zanesenjakov, ki so združeni v kulturna društva. Prav od njih je odvisno, kaj bomo med letom videli, slišali na odskih deskah ali na koncertih. V pomurska središča sicer občasno prihajajo tudi profesionalne skupine gledališčnikov ali glasbenikov, vendar pa gostovanja postajajo že tako draga, da jih marsikje s težavo organizirajo. Prav zaradi tega postaja poslanstvo amaterjev toliko pomembnejše. Kakšna je pravzaprav kulturna kakšne so želje in zahteve obiskovalcev in kaj v bistvu pomeni kultura v vasi, mestu ali kje drugje? To je tema naše današnje male ankete, ki je prav tako namenjena bližajočemu kulturnemu prazniku.

August ŽIZEK, Ljutomer: Menim, da imamo v Ljutomeru dokaj pestro kulturno življenje. Pa s tem ne mislim samo na tisto, kar si lahko ogledamo v kulturnem domu, to je samo del kulture. Drugi del je pa skrit v samem aktivnem delu v našem kulturnem društvu. Še vse premalo se zavedamo, da ima vsak občan možnost sodelovati v eni od sekcij društva in da je to tudi kultura. Sam aktivno sodelujem v pihalnem orkestru, kljub temu pa se z veseljem udeležim vsakega koncerta pevskega zbora, vsake predstave katerega koli gledališča, ki pride gostovat v Ljutomer. Res je sicer, da je v današnjih stabilizacijskih časih kultura bila prva, ki so ji oklestili finančna sredstva, a kljub temu je kulturna ponudba v našem mestu bogata in zadovolji vsakršen okus.

MILAN ZRINSKI, tajnik IO KUD Beltinci: V Beltincih se na kulturnem področju vseskozi kaj dogaja. Kulturni teden bomo obeležili s srečanjem z Mileno Muhičev in Mitom Trefaltom, ki bo 9. februarja zvečer. Med pogovorom z umetnikoma bomo predstavili naš kulturni utrip. Pripravljamo večer ljudskih godcev, pevcev in pesalcev v sodelovanju s folklorno skupino Anton Strafela iz Markovcev pri Ptujju. S prireditvijo bomo obeležili 45-letnico folklorne v obeh krajih. V čitalnici prirejamo kufne večere — klubsko prireditev z različnih vsebin — dva do trikrat na mesec. Pripravljamo se na spomladanski koncert učencev našega oddelka glasbene šole, oblikovali pa smo tudi že programsko in finančno shemo prihodnjega folklornega festivala. Dobro sodelujemo z Beltinko in OŠ 17. oktober, ki razpolaga z edinim uporabnim prostorom za (nezahtevne) kulturne prireditve. Čeprav smo v referendumski program KS zapisali pričetek gradnje kulturnega prostora v tem srednjeročnem obdobju, nimamo upanja...

MIRA JANČAR, delavka iz Grabonaša: Kakšno je kulturno življenje? Takšno — kot si ga sami naredimo. Pri nas so to še vedno stari običaji, polni pesmi, starih šeg in veselja ob starih kmečkih praznikih. Sicer drugih organiziranih oblik, razen občasnih kulturnih programov ob praznikih, ne pomnim, vem pa, kako je bilo še pred leti zanimivo v sosednjem Vidmu pa tudi Cerkvenjaku. Res je, da bi lahko tudi nas kot druge manjše in oddaljene kraje obiskali gledališčniki, vendar to nadomeščam z občasnimi obiski predstav v občinskem središču. Rada pa posežem tudi po knjigi, ki je zame še vedno največja kulturna vrednota.

JOŽE SZABO, Lendava: Kulturno življenje v Lendavi se je v zadnjih letih dobro razvilo, predvsem po zaslugi gostovanj gledališč iz sosednje Mađarske in Vojvodine pa tudi naših slovenskih gledališč. Vse to je vplivalo na hitrejši razvoj amaterske dejavnosti, kar se kaže v ustanavljanju kulturnih društev po vaseh. Uspešno se razvija tudi likovna umetnost, saj imamo skoraj vsak mesec likovne razstave v grajski galeriji. Kulturno življenje pa bi bilo gotovo še boljše in kvalitetnejše, če bi imeli za to dejavnost prostore. Vsega se v stari dvorani IFA-Nafta pač ne da organizirati.

MARIJANA KLEMENČIČ, predsednica KUD Rakičan: Po dograditvi vaško-gasilskega doma imamo v Rakičanu končno tudi dvorano in nekatere druge prostore za kulturno dejavnost. Prostorja je dovolj, le nekatere preureditve so potrebne, vsi pa se trudimo, da bi v tej veliki vasi v predmestju Murske Sobotke čimveč naredili sami. Še leto ni minilo od takrat, ko smo v vasi poskrbeli za organizirano kulturno dejavnost in ustanovili KUD. Najbolj aktivna je ritmična skupina, ki jo vodi in spodbuja Alenka Karoli, domačini in drugi radi prisluhnejo oktetu. Vodja Jože Zver se trudi, da bi iz oktetu nastalo nekaj več, rad bi sestavil še mešani pevski zbor. Dramska skupina v režiji Elle Pivar, pripravljajo odsko delo »Zupanova Micka«. Trudimo se, da bi h kulturni ustvarjalnosti pritegnili čimveč krajanov. Naj dodam, da je prizadevna tudi recitacijska skupina.

Kamenčki iz novatorskega mozaika

Zdaj, ko se takorekoč povsod potijo z zaključnimi računi za minulo leto, bi bilo lepo in prav, če bi se spomnili na prihranke, dobljene z inovacijami (koristnimi predlogi, tehničnimi izboljšavami, izumi), ki so kakopak zrasle na domačem zelniku z domačo pametjo. Da bi sestavljale zaključnih računov vsaj malo podrezali, bomo zelo na hitro in površno preleteli (ponovili), o čemer smo lani sicer že poročali, je pa vredno, da ohranimo v spominu.

Zadržimo se najprej v tovarni oblačil in perila Mura v Murski Soboti. Že na pomlad smo poročali, da je skupina mehanikov v tozdu Ženski plašči, ki jo vodi Alojz Bočkaj, izdelala več pripomočkov za šivalne stroje, kar je bistveno pripomoglo k večji kakovosti izdelkov in višji produktivnosti. Med drugim so naredili velik ročni likalnik za likanje blaga v pri-krojevalnici — zaposlenim je poslej zagotovljena večja varnost pri delu — in pnevmatsko stiskalnico za patentne kovinske gumbce. Napravo so izdelali po lastnih načrtih in iz domačega materiala. Velika prednost nove tehnične rešitve je v tem, da lahko na stiskalnici poljubno menjajo glavo in je uporabna za vse velikosti gumbov. Razen tega so izboljšali tehnično-varstveno zaščito do tolikšne mere, da so poškodbe delavcev izključene. Prihranki gredo v milijone dinarjev.

Toplota v radiatorju namesto v zrak smo lahko novembra prebrali v Murinem glasilu Naše delo. Spei so se z domiselno rešitvijo varčevanja z energijo izkazali mehaniki Alojza Bočkaja iz tozda Ženski plašči. Zasnovali in izdelali so sistem, kako paro, ki uhaja skozi dimnik v zrak, preprečiti in jo koristno uporabiti. Naprava, imenovana spiralni izmenjevalec toplote,

DOMAČA PAMET — KJE SI?

ki jo je na pobudo mehanikov iz Mure izdelal IMP Blisk, izkorišča odvečno kondenzirano paro za gretje tehničnih prostorov, komercialne, jedilnice, šablonerije in mehanične delavnice. V primerjavi s prihrankom so bila sredstva za izdelavo spiralnega izmenjevalca toplote kar se da majhna. Enak način gretja imajo že tudi — od leta 1982 — v Murinem tozdu Moda v Gornji Radgoni, vsi pa so prepričani, da je posredi inovacija, ki jo je vredno posnemati.

Po osrednjem slovenskem časniku Delo povzemamo nekaj pogruntavščin, na katere so lahko Pomurci upravičeno ponosni. Tako je bilo oktobra deležno širše publicitete »dogajanje« v Moravskih toplicah, kjer so začeli ogrevati s termalno mineralno vodo naselje z 20 panonskimi hišicami s 160 posteljami, staro okroglo restavracijo, vse prostore fizioterapije in pokriti bazen. Letos bodo s termalno mineralno vodo ogrevali tudi nov hotel Termal in veliko hotelsko restavracijo. S tem bodo prihranili 40 odstotkov kurilnega olja oziroma več kot pet milijonov dinarjev, letos pa še najmanj deset milijonov dinarjev. Termalna mineralna voda vre iz nove vrtine in ima več kot 60 stopinj Celzija.

V lendavski Ina-Nafti so novembra začeli s serijsko proizvodnjo visokotlačnih črpalk, ki jih uporabljajo za črpanje nafte. Projektiral jo je inženir Tibor Kuzma s sodelavci ob pomoči strokovnjakov iz organizacije združene-ga dela Ina-Naftaplina. Doslej smo podobne črpalke pri nas uvažali iz Združenih držav Amerike, za vsako pa morali odšteti čez 40 tisoč dolarjev. Črpalke, ki je v celoti naravnjena iz domačih materialov — in po zagotovilih strokovnjakov v ničemer ne zaostaja za ameriškimi — je stala no-

vembra okrog štiri milijone dinarjev. Računajo, da jih bodo letos s kooperanti izdelali najmanj 40.

Zadnja sveža vest, ki prihaja iz IMP Panonija v Murski Soboti — to je po množični inventivni dejavnosti ob Radenski, Gorenje-Varstrovu, Gorenje-Elradu, Avtoradgoni in še kom najbolj znan in uveljavljen pomurski delovni kolektiv — je, da so izdelali prvo domačo stiskalnico slame, sena in odpadnega vejčja, nepri-merno lažjo od uvoženih. Tehta samo 1100 kilogramov, mogoče jo je priključiti na traktor, lahko pa jo je uporabljati za spravo sena, slame ter baliranje na hribovitih območjih in v sadovnjakih. Njeno delovanje je sila preprosto: grablje stiskalnice med vožnjo traktorja pobirajo slamo, seno ali vejčje, takoj nato pa s pomočjo vezalne naprave tovor poveže. Cena stiskalnice je 580 tisoč dinarjev, prvih 50 že izdelujejo, samo za letos pa imajo kar čez 600 naročil.

Inovatorska bera v Pomurju za leto 1983 sploh ni majhna, prej narobe. Če bi pod vse pogruntavščine potegnili črto in izračunali prihranek, bi nesporno prišli do osupljive številke. Morda niti ne bi bilo slabo, če bi napravili tak izračun — denimo na SDK v Murski Soboti — kajti tako bi imeli v rokah argument ne zgolj za to, da se naprej razvijamo poklicno, marveč dosti bolj množično inventivno dejavnost. Sicer pa naj ob koncu zapisa opozorimo, da smo se v naši republiki že začeli pripravljati na problemsko konferenco ZK Slovenije in v slovenski izdaji Komunista, ki je izšel 20. januarja letos, si lahko preberete, da gre za problemsko konferenco na temo: Uveljavljanje inovacijske dejavnosti kot množičnega gibanja.

Branko ŽUNEC

RAZVESELJIVA PRIDOBITEV

OB 40-LETNICI OSVOBODITVE

Ob proslavljanju štiridesetletnice vrste pomembnih dogodkov iz časa NOB, tako v jugoslovanskem kot tudi v slovenskem merilu, ki so bili tesno povezani tudi z razvojem partizanskega in naprednega revolucionarnega gibanja v Pomurju, smo lahko nadvse veseli vsakršnega knjižnega prispevka na to temo. Z njim spodbudimo spomine na davne dni pri starejših in utrdimo vero v velike cilje revolucionarnega boja pri mladih. Za tako dragoceno zgodovinsko pričevanje o obdobju NOB ter o izjemnih naporih in poštrevnosti ljudi v svetu ob Muri lahko nedvomno štejemo tudi nastajajočo edicijo z naslovom „Pomniki NOB v Slovenskih goricah in v Prekmurju“, katere avtorji so domačini. Profesor Drago Novak, doma iz Veržaja, sicer sedaj živi v Ljubljani, kjer je pedagoški svetovalec na Zavodu za šolstvo SRS za področje zgodovine, toda še vedno je tesno povezan z domačim krajem. Je avtor mnogih člankov in prispevkov v različnih revijah, še posebej pa je znan po svoji knjigi Prlekija v NOB. Ivo Orešnik, upokojeni predmetni učitelj zgodovine in zemljepisa iz Murske Sobotice, ki trenutno vodi zgodovinsko komisijo pri OK SZDL, angažiran pa je tudi v svetu za ohranjanje in razvijanje revolucionarnih tradicij NOB pri OK SZDL in kot predsednik podobne komisije pri OO ZZB NOV.

Herman Stiel, predmetni učitelj zgodovine in zemljepisa na osnovni šoli Edvarda Karmela v Murski Soboti, ki je zelo vnet tudi kot telesnokulturni delavec. Z zgodovinskim se ukvarja že precej časa, saj je že pred nekako petnajstimi leti pregledal diapozitive o pomnikih NOB v Prekmurju.

Avtorji, ki so se lotili nadvse zahtevnega in koristnega dela, saj gre v bistvu za neprecenljivo vrednost te knjige za šolo, ker predstavlja dokument, pričevanje in slikovno podobo zdajšnjih pomnikov NOB, pričakujejo, da bo omenjena edicija zagledala luč sveta še v letošnjem letu. Izdala jo bo Pomurska založba v Murski Soboti, ki je pokazala veliko zanimanje za izdajo takšnega dela, ki si je odkrito zastavil cilj, da hoče biti tudi poučen. Čeprav omenjena knjiga, ki bo obsegala približno 350 strani, ne sodi v kritično zgodovinsko, pa je nedvomno privlačna in zanimiva po svoji vsebini in bogatem slikovnem gradivu, ki ga je prispeval Lado Klar. Človek odpre takšno knjigo, kadar želi zvedeti kak podatek ali pojav, če si hoče razjasniti zgodovinsko dejstvo. V tem smislu je pričujoča edicija vsekakor zaveseeljiva pridobitev.

OSVETLITEV ZGODOVINSKEGA OZADJA DOGAJANJ

V pogovoru zvezmo, da bo knjiga prikazala vse pomnike NOB v občinah Maribor-Pesnica, Lenart, Ormož, Gornja Radgona, Ljutomer, Lendava in Murska Sobotica. Ob vsakem pomniku bo

tudi zgodovinsko ozadje dogajanj, ki simbolizirajo pomnik, kakor tudi kratki življenjepis osebe, ki jih pomniki omenjajo. Dobra četrtina le-teh bo tudi fotografsko prikazana. Sicer pa so vsi pomniki obdelani po enotni metodologiji, lokacijsko pa prikazani tako, da jih bralec lahko kaj hitro najde. Vsebine edicije je razdeljena takole: Slovenske gorice so najprej prikazane v kratkem geografskem orisu (avtor Herman Stiel v sodelovanju z dr. Božidarjem Kerštom, kratek oris narodnoosvobodilnega gibanja v pokrajini in pomnike NOB v petih občinah Slovenskih goric je obdelal prof. Novak, medtem ko je razne skice in zemljevide pripravil Herman Stiel). Nadalje: Geografski oris Prekmurja sta izdelala Herman Stiel in prof. Ludvik Olas, oris narodnoosvobodilnega gibanja v Prekmurju je pripravil Ivo Orešnik, ki je obdelal tudi pomnike NOB v lendavski občini, za soboško občino pa je bil „zadolžen“ Herman Stiel, ki je tudi prispeval skice in zemljevide.

Seveda se ob vsem tem zastavlja logično vprašanje: od kod pobuda za nastanek edicije Pomniki NOB v Slovenskih goricah in Prekmurju? „Že nekaj časa smo pri OK

SZDL v Murski Soboti, kjer uspešno deluje svet za ohranjanje in razvijanje revolucionarnih tradicij NOB, čutili potrebo po objavi takšne knjige. Kot član podobnega sveta pri RK SZDL (I. OREŠNIK, op. p.) sem se večkrat srečeval s prof. Novakom, ki je že pripravil takšno gradivo. Zato smo ga povabili na razgovor v Mursko Sobotico, da skupno ugotovimo, kaj lahko v sodelovanju s člani zgodovinske komisije pri OK SZDL skupno naredimo. Tako smo razvili enoten koncept in metodologijo ter se lotili zares obsežnega dela. Gradivo smo zbirali s podporo in pomočjo družbenopolitičnih organizacij vseh omenjenih občin, še posebej pa v sodelovanju z organizacijami Zveze združenj borcev NOV. Velik je bil tudi prispevek posameznih šol in učiteljev, naslonili pa smo se tudi na pričevanja velikega števila sodelavcev NOB. Seveda vsa zadeva ni šla brez večkratnih obiskov in ogledov ter proučevanj dogajanj na licu mesta oziroma v samem kraju. Delo je nastajalo skoraj dve leti, pri čemer smo uporabili tudi obstoječe vire, kot so razni članki, knjige in drugi pisani viri. Takšen bi bil na kratko odgovor, če seveda posebej ne omenjamo

ogromnega napora, ki so ga avtorji morali vložiti v razreševanje številnih organizacijskih in tehničnih vprašanj, ki so se nenehno pojavljala v praksi.

PRIVLAČNO IN NEVSILJIVO POUČNO

Čeprav bi sprva lahko pridali mnenju, da je edicija z naslovom „Pomniki NOB v Slovenskih goricah in Prekmurju“ zbir raznovrstnih dejstev in pojasnil brez kakršnekoli rdeče nit, ki bi ta dejstva povezovala v celoto, pa gre vendarle za nekaj več. To je gotovo tudi zanimivo in poučno branje, ki človeka zagrabi, da bere po vrsti, da jo le težko odloži. Knjigo o pomnikih NOB in o življenju v prejšnjih časih bodo z veseljem prebrali tako stari kot mladi. Stari, ki so še marsikaj doživljali sami, bodo nedvomno uživali, ko bodo znova obujali spomine. Mladi, ki marsičesa ne poznajo dovolj, pa se bodo v začetku bolj učili kot uživali.

Prav s to obliko spoznavanja veličastnega obdobja naše zgodovine pa so avtorji prof. Drago Novak, Ivo Orešnik in Herman Stiel skušali posredovati vsem obiskovalcem pomnikov NOB zanesljive podatke in zgodovinsko ozadje. Pa najsi gre za najpomembnejše točke, kjer so se rodili ali padli za domovino borci ali revolucionarji, bodisi za posamezne kraje, kjer so se odigravale drame naše revolucionarne preteklosti. Slovenske gorice in Prekmurje sta bili v narodnoosvobodilnem gibanju povezani in sta se medsebojno podpirali, zato je tokratna edicija v teritorialnem smislu tako tudi zasnovana. Že dalj časa se je čutila potreba po takšni ediciji, v kateri bi naj učitelj in šolska mladina, turist, družbenopolitični delavec in krajan ob pregledni predstavitvi vseh pomnikov NOB in revolucionarne preteklosti tega območja našel v strnjeni in jedrati obliki tudi kratko zgodovinsko ozadje. Vse to pa so dosedanje publikacije, ki so posegale na področju Pomurja, dokaj skromno prikazovale. Zato je omenjena pobuda o izidu nove knjige vsekakor hvalevredna in vredna posnemanja. Pomurski založbi v Murski Soboti pa lahko le čestitamo za njeno odločitev in pripravljenost, da izda tako zahtevno in koristno knjigo kot je „Pomniki NOB Slovenskih goricah in Prekmurju“. Milan Jerše

SPOMENIK PADLIM PROSVETNIM DELAVCEM V MURSKI SOBOTI

SPOMENIK ŽRTVAM FAŠISTIČNEGA DIVJAKA V ILJOVCIH

ZOPET POMURSKI GLEDALIŠKI STUDIO

V teh zimskih počitnicah poteka v prostorih kluba mladih v Murski Soboti že drugo leto zapored dokaj odziven Pomurski gledališki studio. Organizacija so prevzela Zveze kulturnih organizacij iz vseh štirih pomurskih občin. Že prve dni se je zbralo dokajšnje število udeležencev, v povprečju od 20 do 25, večinoma mladih, ki pod strokovnim vodstvom kulturnih delavcev spoznavajo prvine kulturnega udejstvovanja. Vsekakor je

spodbudno dejstvo, da so srednješolsko mladino pritegnili prav v času počitnic, saj spošči po napornih šolskih predavanjih in učenju lažje sledijo predavanjem in zavzeteje pristopajo k delu. Sicer pa se srečujejo ljudje z gledališkega in plesnega področja, nekateri pa so se tokrat prvič udeležili Pomurskega gledališkega studia. Med drugim obravnavajo gib telesa kot izrazno sredstvo, čutenje igralca, predvsem pa način sprožanja

dramaturgije igralčeve igre in zaključek. To je A sklop programa, na osnovi katerega bodo izbrali mlade ustvarjalce za njihove nastope v igran po posameznih pomurskih občinah. Pomurski gledališki studio je organiziran vsak dan, razen sobote in nedelje v popoldanskem času. Drugi sklop usposabljanja mladih kulturnih ustvarjalcev bo na sporedu šele čez nekaj tednov. Oba programa skupaj trajata mesec dni. M. Jerše

Staro jedro obogateno s sodobnostjo

Vestička, ki so jo o ponovni oživitvi svojega dela objavili nekaj številčk nazaj v našem tedniku sami člani kulturno-prosvetnega društva v Stogovcih, je bila sled, ki nas je popeljala med kulturnike tega konca Apaške doline. In prav je, da je nismo prezrli in zaobšli. Kajti razkrila nam je vso bogastvo kulturnega življenja tega kraja, predvsem pa posrečeno sožitje starih, že prekaljenih amaterskih igralških mačkov, in mladega, zagnanega in angažiranega vodje, ki dodaja dramskemu delu društva nove in sodobne razsežnosti.

Stogovska osnovna šola, ki nosi ime Marije Rožman, je že precej časa zatočišče kulturnikov domačega kulturno-prosvetnega društva. Tako je bilo še pred mnogimi desetletji, tako je bilo leta 1980, ko so po nekaj letih ponovno postavili na oder igro v treh dejanjih. Sprava, tako je tudi letošnjo zimo. Vsaj enkrat na teden se zbero v večernih urah na vajah. Posebej živahno je te dni, saj se konec februarja, datum, ki so ga določili, da se bodo spet predstavili domačemu občinstvu, vse bolj bliža.

»Delamo resno in trdno, šola, kjer so prostori ogrevani, pa je pravzaprav v teh mrzlih zimskih večerih edini prostor v kraju, kjer imamo možnosti za delo.« Tako pravi Bojan Macuh, predsednik društva, sicer mlad učitelj slovenskega jezika, vendar pa že prekaljen kulturnik — doma iz Črenjčevca pri Slovenski Bistrici, pesnik — in tudi pisec besedil in režiser. »Ko sem prišel pred štirimi leti v Stogovce, sem kmalu naletel na somišljenike med starimi igralci, ki so pred mnogimi leti s polno uspeha igrali skoraj vse domače igre od Finžgarjevih do Jurčičevih. Vendar smo se skupno odločili za sodobne teme. Sam sem se že ukvarjal s pisanjem besedil in z ansamblom, v katerem jih ima večina za sabo že po dvajset odrskih uprizoritev, smo se odločili za nov izziv: spoprijeli se bomo s sodobnostjo. Napisal sem Spravo, ki smo jo uspešno predstavili domačemu občinstvu. Bil sem presečen, saj se je zbralo več kot

150 ljudi, ki so nas nagradili z bogatim aplavzom. Vendar sem moral v vojsko in tako je ostalo le pri premieri.«

Gotovo pa ne bo tako z novim delom, ki ga pripravljajo pod naslovom Sestane hišnega sveta. Ponovno gre za sodobno in angažirano delo, polno satire in ironije, ki ga vsakodnevno poraja skupno življenje stanovalcev različnih značajev v stanovanjskem bloku. Tudi Sestane hišnega sveta je napisal Bojan Macuh, ki ga pripravlja z igralci.

»Upam, da bo delo prav tako dobro sprejeto, kot je bila Sprava. Vendar bomo tokrat tudi gostovali. Prav gotovo se bomo predstavili v vseh večjih krajih Apaške doline, v Zgornji Ščavnici, v Cirkovcih na Dravskem polju, mojem domačem kraju v Črenjčevcu in še kje.«

Gostovanja pa so že drugi del kulturnih načrtov, ki bodo še obogatili kulturno življenje v Stogovcih. Že lani so povabili medse odlične tamburaše in folkloriste iz Cirkovca, vrata stogovskega kulturnega doma pa so venomer odprta za vse. Želijo pa tudi razširiti delo društva, ki zaenkrat sloni le na dramski skupini. Bojan Macuh:

»Trenutno vleče voz okoli 20 ljudi, zato tudi izbiramo dela, ki ne zahtevajo težkih scen in dragih kostumov. Čimprej pa bo potrebno obuditi pevsko sekcijo. Za petje je v kraju veliko zanimanja, vendar so težave z pevovodji in ko ga bomo uspeli dobiti, bo tudi petje organizirano oživelo. Sicer pa sodelujemo skupaj z učenci osnovne šole na vseh prireditvah, prvo leto pa pripravljamo ob slovenskem kulturnem prazniku. Kupili bomo tudi ozvočenje in tako zbrali nadarjene instrumentaliste pod streho šolskega ansambla. Veliko zanimanje je prav tako za plesni tečaj, ki ga pripravljamo v okviru društva. Že doslej se je prijavilo čez 40 mladink in mladincev, ob obletnici smrti tovariša Tita pripravljamo zahtevnejši recital...«

Bojan Macuh

Skratka, v stogovskem kulturno-prosvetnem društvu imajo polno načrtov. In ob zagnanosti članov ter dobrem sodelovanju s šolo in mladinsko organizacijo ni bojazni, da bo ostali na pol poti. Kajti, tudi za denar so pravočasno poskrbeli.

Vlado Paveo

ŠKUD Ivan Cankar Ljutomer

MNOŽICA DEJAVNOSTI

Eno najaktivnejših šolskih kulturno-umetniških društev v občini Ljutomer je vsekakor ŠKUD Ivan Cankar na osnovni šoli Ivan Cankar. Če pogledamo samo dejavnosti tega kulturno-umetniškega društva: Imajo osem interesnih dejavnosti, od katerih je vsaka razdeljena na več stopenj, primernih pač določeni zmožnosti posameznih učencev. V letu 1983/84 so si v programu glasbene dejavnosti zadali nalogo, da bodo imeli tri pevske trole, vokalni notni in glasbeni krožek flavtic. Druga množična dejavnost je likovna. Likovni krožek na razredni stopnji bo sodeloval na razstavah, srečanjih mladih likovnikov... in še je veliko nalog, ki so si jih zadali mladi risarji in slikarji.

Čeprav so počitnice, pa člani dramske sekcije intenzivno pripravljajo proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku. Vaje za sprostitev so le del obsežnih priprav na predstavo. Vse skupaj pa skrbno vodi in nadzira mentorica tov. Jelka Kosi.

Tretja dejavnost kulturno-umetniškega društva je pravilni krožek. Le-ta je namenjen najmlajšim, ki se želijo spoznati s prvimi koraki kulture.

Lutkovni krožek pripravlja igrice, skaterimi sodeluje na šolskih proslavah in seveda gostuje po občini Ljutomer. Recitacijska dejavnost je razdeljena na štiri krožke, odvisno pač od starosti recitatorjev.

V okviru ŠKUD Ivan Cankar deluje tudi dopisniška dejavnost, razdeljena pa je na dva dela: Mladi Prlek, ki je glasilo šole, in dopisniški krožek. Pri nastevanju dejavnosti na osnovni šoli Ivan Cankar ne moremo mimo gledališke dejavnosti, saj bodo ravno sedaj, pred slo-

venskim kulturnim praznikom, eni od nosilcev osrednje proslave. In da ne pozabimo, zadnja, a ne nepomembna je plesna dejavnost, ki vključuje folklorni, ritmični krožek in danes tako popularno aerobiko. Seveda smo tako izčrpali nastevanje vseh dejavnosti kulturno-umetniškega društva na osnovni šoli Ivan Cankar v Ljutomeru. Za vsem tem pa se skriva nekaj več. Vse lahko povemo v stavku, ki so ga mladi kulturniki zapisali sami, namreč, da »le množična kultura vodi posameznika h kulturi.«

Dušan Loparnik

Siritev kulturne dejavnosti

Kulturni dejavnosti na Tišini že vrsto let posvečajo precej pozornosti, čeprav se pogosto zatika zlasti pri denarju. Pa se znajdejo. »Tudi z malo denarja se da narediti veliko,« pravi predsednica KUD Nataša Domjan. Dvorana v vašem domu je zdaj vzorno urejena. Porabili so material, ki bi ga ponekod odvrli, k delu pa povabili ljudi z območja krajevnih skupnosti, ki so strokovnjaki vsak za svoje področje. Niso zatajili. Če nekaterim ni žal časa za vaje, pa naj gre za pevce, igralce ali recitatorje, potem tudi mojstri za druga področja ne smejo stati ob strani in vsega gledati le skozi dinar. Dvorana je urejena z

»Navaden človek«. Kar pridno vadijo, čeprav imajo nekateri probleme s prevozi. Uprizoritev bo kmalu, le za ogrevanje in še dva reflektorja bodo morali poskrbeti. Bo že kako, pravijo. Če ne drugače, si bodo vse potrebno sposodili. KUD »Ludvik Rogan« na Tišini, ki bo jeseni praznoval desetletnico, ima že 150 članov. Pomagajo, če se le da in kakor kdor zmore in zna. Elza Zrinski z dramsko skupino in recitatorji nima posebnih problemov, le s časom je pogosto hudo, vodja okteta Tomaž Kuhar pa se tudi trudi, da poslušalcev ne bi razočaral.

Kulturni praznik. Kako bo takrat? »Sami tokrat ne bomo pripra-

Knjižnica na Tišini je sodobno urejena, Darja in Nataša pa se strinjata s tistimi, ki pravijo, da je knjig še vedno premalo. Drage so, denarja pa je premalo.

oblogami vred. Tudi v knjižnici, ki jo že drugo leto vodi Darja Ratnik, je tako. Vse je posodobljeno, le knjig imajo premalo za vse tiste, ki ob delu iščejo tudi kulturne dobrine. Okrog 1200 jih imajo. Še širši izbor bi rabili. Tega nista rekli samo Nataša in Darja, tudi ljubitelji dobrega branja so dodali svoje. Med drugim to, naj bi občano pripravili tudi srečanja s pisatelji in kakšno razstavo knjižnih del.

In kaj snujejo v teh zimskih dneh? Za sabo imajo dve uprizoritvi »Gugalnik« in »Poročil se bom s svojo ženo«, kmalu pa bo na odskih deskah Nušičev

vili kakšnega posebnega programa, ampak smo v goste povabili kulturnike iz »Mure«. Ne po naključju. Z območja tišinske krajevnih skupnosti je v tej delovni organizaciji zaposlenih dosti ljudi,« je rekla Nataša Domjan in dodala, da dobro sodelujejo s PD »Svoboda« Ruše. Iz leta v leto izmenjujejo gostovanja.

Ob koncu še to: pred slovenskim kulturnim praznikom so začeli zbirati prijave za ustanovitev mešanega pevskega zbora, ki ga bo vodila Helga Horvat iz Murske Sobotne.

Janko Stolnik

KULturna SEKCIJA KLUBA MLADIH V MURSKI SOBOTA

Zarišče mladinske kulture

O kulturni dejavnosti soboškega kluba mladih smo že večkrat pisali same pohvalne besede. Tudi tokrat sene moremo izogniti takšni laskavi oceni, saj so prostori kluba mladih v Murski Soboti, ki se nahajajo v starem gradu, postali pravcati zarišče raznolike kulturne dejavnosti mladih soboške občine in tudi v širšem smislu. Poleg prizadevnih članov kluba mladih gre velika zasluga za dosežene uspehe nedvomno tudi zdajšnjemu upravniku omenjenega kluba Milvoju Rošu, zares vnetemu kulturnemu delavcu, ki je znal pritegniti mlade ljubitelje kulturnega ustvarjanja.

Z bogato aktivnostjo na kulturnem področju se lahko ponašajo tudi v tem šolskem letu 1983/84. Že meseca septembra so pripravili premiero igre »Učna ura« francoskega dramatika romunskega rodu Eugenea Ionesca v soboški grajski dvorani. Nato so se s tem delom predstavili tudi v študentskih domovih v Mariboru, in sicer v začetku lanskega decembra. Tja jih je povabila Univerzitetna konferenca ZSMS. Velja povedati, da je bila premiera v Murski Soboti organizirana ob kulturnem dnevu srednješolcev centra usmerjenega izobrazovanja. Čeprav je v igri nastopila samo štirinška skupina gledališča MI — režiserje bil Milivoj Roš — so obakrat poželi zelo zadovoljiv odziv med občinstvom, zlasti mladimi. Ob republiškem seminarju klubovcev v mesecu oktobru pa sta dva člana soboškega kluba mladih pripravila čisto samostojno delo o političnem kabaretu.

Že od lanskega oktobra pa vse do druge polovice letošnjega januarja so se v

klubskih prostorih zvrstile številne kine predstave. Doslej so imeli kar devet filmskih večerov, ki so jih razdelili v več sklopov tematskih področij. Tako so se mladi lahko seznanili z domaćim in ameriškim političnim filmom ter s kvalitetnimi komedijami različnih smeri. Po vsakokratni filmski predstavi so organizirali tudi

manjša mladinska člana za privlačen način obveščanja javnosti o njihovem delu. Zato so se odločili, da bodo to glasilo dali v prosto prodajo.

V klubu mladih v Murski Soboti pa snujejo obetavne načrte tudi v prihodnje. Tako bi naj bila v prvi polovici meseca marca že druga premiera, in sicer dela »Pik-

razgovor o tej problematiki, kar so ocenili za pomemben klubski dogodek, saj so imeli priložnost izmenjati izkušnje. Z delom je pravkar začela plesna skupina, katere člani so se predvsem dogovorili o organiziranju vaj, ki jih nameravajo izpeljati v kratkem. V tem času se zbirajo tudi razni prispevki za glasilo soboškega kluba mladih »Jelšnica«, ki bi naj izšlo predvidoma že prvi teden po letošnjih zimskih počitnicah. Za spremembo od prejšnjih števil bi naj tolikratno Jelšnico tiskali, na osemih straneh zanimivega branja potopisa, poezije in drugih prispevkov, pa bodo našle svoje mesto tudi fotografije in karikature. To je gotovo plod velikega zani-

nik na bojišču. Obe predstavi, to je Učna ura in Piknik na bojišču, pa so tudi prijavili za srečanje »Naša beseda 84«. Takoj po zimskih počitnicah bo izšel razpis o razstavi srednješolcev, ker nameravajo do maja pripraviti dve tovrstni razstavi. Izbor najboljših del pa bodo predstavili v okviru raznolikih majskih prireditev na grajskem dvorišču v Murski Soboti. Na ta način bi v mesecu maju imeli v prostorih kluba mladih vsaka dva dneva vsaj po en kulturni dogodek, kar je nedvomno velika naloga. Ob dosedanjem uspešnem delovanju pani dvoma, da tudi tokrat ne bi uspeli uresničiti tega pomembnega načrta.

Milan Jerše

Ljutomerske obletnice

Da je kulturna dejavnost v občini Ljutomer razvejana in zgodovinsko tudi potrjena, pričajo nekatere obletnice, ki jih bodo v letošnjem letu praznovali: med prvo in najmlajšo moramo vsekakor omeniti Obmejni simfončni orkester, ki praznuje letos 15-letnico delovanja. Čeprav je to pomurski ansambel, pa ga med ljutomerskimi obletnicami omenjamo, ker je trenutno vodstvo in sedež prav v Ljutomeru. Tudi dramska sekcija KUD Ivan Kavčič praznuje visok jubilej, ki je bil pravzaprav že minulo leto, to je 60 let, pevski zbori in celotno društvo pa bodo v letošnjem letu za občinski praznik obeležili 90-letno delovanje društva.

D. L.

KULturno DRUŠTVO INA NAFTA

Kulturo približati delavcu

S takšnim namenom so pred skoraj desetimi leti v delovni organizaciji INA-Nafta ustanovili kulturno društvo, ki naj bi poleg tega, da kulturo približa delavcu, poskrbelo tudi za to, da zadovolji najosnovnejše potrebe na kulturnem področju. Ker INA-Nafta Lendava spada v veliko družino INA-Nafte Zagreb, se to čuti tudi na področju kulturne dejavnosti, tako denimo sekcije društva gostujejo v krajih sosednje Hrvaške, tamkajšnja društva, ki delujejo v delovnih organizacijah INA, pa prihajajo v Lendavo.

Aktivnost kulturnega društva INA-Nafte Lendava, ki je tudi edino tovrstno v organizacijah združenega dela občine, se usmerja na več področij. Pripravlja razstave, likovne in druge, razstave del svojih članov in delavcev, pripravlja literarne večere, zabavne večere za svoje člane, skupaj z drugimi društvi tudi proslave ob praznikih, gostuje pa tudi v drugih krajih. Tako so v lanskem letu pripravili nekaj zanimivih razstav, likovnih stvaritev svojih delavcev, razstavo o olimpijskih igrah v Sarajevu, kulturni program ob dnevu rudarjev. Kulturno društvo INA-Nafte šteje 125 članov, kar

pomeni, da je vsak deseti zaposleni član društva. Sekcije, kot so folklorna, dramska in pevska, sedaj sicer ne delujejo še zadovoljivo, toda tudi na tem področju bodo storili vse, da bi kulturna dejavnost oživela. Nafta Lendava je od vsega začetka svojega obstoja namenjala veliko pozornost kulturnemu delovanju, to dokazuje tudi gradnja in obnove dvorane, ki še danes rabi svojemu namenu in daje streho še drugim kulturnim društvom ter gostujočim profesionalnim gledališkim skupinam v Lendavi. Priprave na slovenski kulturni program so te dni že končane, člani kulturnega

Kulturni koledar

LIUTOMER — V petek 3. februarja ob 19.30 in nedeljo 5. februarja ob 15.00 groteska v sedmih slikah Iva Brešana Smrt predsednika hišnega sveta, režija Stane Kralj, izvajajo člani dramske sekcije KUD Ivan Kavčič Ljutomer

STOGOVC 5. februarja ob 15.00 in APACE ob 18.00 nastop mešanega pevskega zbora RADENSKE, okteta Gorenje Elrad in orkestra Glasbene šole

LIUTOMER — Osrednja proslava ob slovenskem kulturnem prazniku, nastopajo skupine in sekcije KUD celotne občine v torek 7. februarja ob 19.00 v Domu kulture

MURSKA SOBOTA Osrednja proslava ob slovenskem kulturnem prazniku v Galeriji, nastopa harfistka Pavla Uršič in Mariborski oktet v torek 7. februarja ob 18.00

LENDAVA — v torek 7. februarja ob 19.00 Osrednja proslava ob slovenskem kulturnem prazniku

GORNJA RADGONA — Sreda 8. februarja ob 17.00 nastop ženskega pevskega zbora Svoboda iz Gornje Radgone, Tamburaškega orkestra iz Črešnjevca, mešanega pevskega zbora Radenske in Okteta iz Vidma ob Ščavnici

RADENCI — Kongresna dvorana hotela Radin v sredo 8. februarja ob 19.30 nastop ženskega pevskega zbora Svoboda iz Gornje Radgone, orkestra Glasbene šole in okteta iz Vidma ob Ščavnici

NEGOVA — sredo 8. februarja ob 19.00 v kulturnem domu, nastop mešanega pevskega zbora Radenska, tamburaškega orkestra iz Črešnjevca in gasilskega okteta.

Razstave

MURSKA SOBOTA — Kulturni center Miško Kranjec, Galerija, v torek 7. februarja 1984 ob 18.00 otvoritev razstave Gorenjski likovni ustvarjalci

LIUTOMER — 7. februarja ob 19.00 Otvoritev razstave Literatura med NOB v Galeriji Antje Trstenjak

RADENCI — V Razstavnem salonu je odprta razstava akvarelov Mirka Ribliča iz Maribora

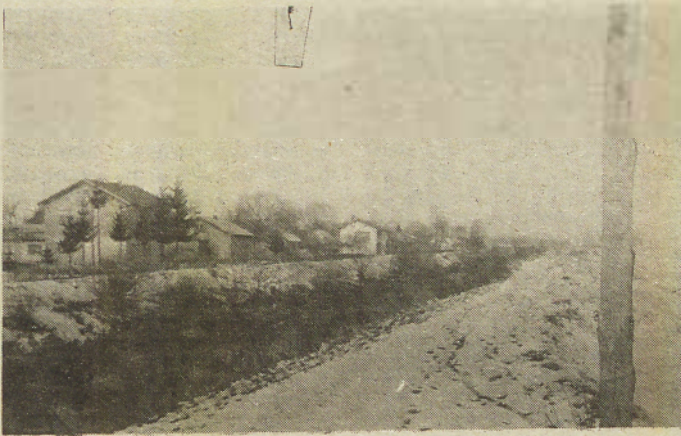
BENICA NA NOVIH KRIZPOTJIH

Benica sodi med najmlajše vasi v občini Lendava, saj je to naselje nastalo šele pred dobrimi 60 leti, ko so se tod na pusti in poplavljeni zemlji naselili Istrani. Naselje, ki je bilo še ne tako davno značilno po starih lesenih zgradbah, se vse bolj obnavlja, kar pomeni, da se mladi vračajo in gradijo nove hiše. Vas je tik ob Ledavi, ki je bila nekoč strah in trepet vsem kmetovalcem, danes pa je potok reguliran. V vasi so asfaltirali tudi ceste, žal pa še vedno ni asfaltirana cesta, ki jih povezuje s Oštiševci in Lendavo.

Vaški otroci se šolajo v Lendavi, večina odraslih pa je zaposlena v lendavskih delovnih organizacijah. Tja se vozijo z delavskim avtobusom. V Benici ni trgovine, po najnujnejše potrebe pa hodijo v Pince vas ali Petišovce. Zemljišča okoli Benice so v glavnem v družbeni lasti, skrbno obdelana in v ponos vsem krajanom, nekaj jih dela tudi v kmetijskem gospodarstvu v bližnjih hlevih za živino. Vas bi verjetno tudi v bodoče spreminjala podoba, saj se, kot že rečeno, mladi vračajo in urejujejo svoje domove,

razdalja do delovnih mest pa ni velika. Toda vest, da v bližini nameravajo odpreti rudnik premoga, je vnesla med krajane večjo živahnost.

Bližu Benice rudnik — na to pred

Benica, vas, stisnjena med potokom Ledavo, reko Muro in Mursko šumo, se vse bolj obnavlja. Mladi se vračajo domov in gradijo nove hiše, še večji razvoj pa pričakujejo, ko bo zgrajen v bližini rudnik premoga.

60 leti, ko so se tu naseljevali, gotovo niso pomislili. Rudnik pa bo kmalu resničnost, ki bo imela pomemben vpliv na življenje vasi in širšega območja. Strokovnjaki menijo, da so na tem območju nahaja-

lišča dobrega premoga, ki bi ga naj začeli kopati že letos. Benica, majhna vasica v severovzhodnem delu naše ožje domovine, bo gotovo največ pridobila, saj bo potrebno do rudnika zgraditi cesto, jo asfaltirati, za delavce zgraditi stanovanja in urediti preskrbo. Če bo to uresničeno, bo tudi vas vsestransko oživila.

Njihove stare želje se bodo morale uresničiti, predvsem pa ta, da bi dobili trgovino, asfaltirali ceste do Petišovce, poživili aktivnost na kulturnem področju skupaj s soslednjimi vasio Pince marof, ki jo od Benice ločuje le potok Ledava. Seveda domačini računajo tudi na možnost zaposlitve v bodočem rudniku, vse to pa bo vplivalo, da bo več novih hiš, več mladih doma in sploh na boljše življenje. Benica je torej na novih krizpotjih in če je bilo tisto pred 60 leti mračno in brez bodočnosti, je današnje jasno. Vodi pa k hitrejšemu razvoju in sreči vseh vaščanov, ki so v zadnji svetovni vojni okusili veliko gorja, saj so bili vsi internirani.

Jani D.

NEMČAVCI

Kratek predah za razmišljanje

Kako se lahko stvari zapletejo, to ve in zna na izredno prepričljiv način in brez prevelike navorze reči predsednik skupščine KS Martjanci Ervin Pinter. V domačem kraju, v Nemčavcih, se je znašel v dvojni vlogi. Tudi kot podpredsednik vaškega odbora je moral brez zadrege povedati, da v tem referendumskega obdobju z napeljavami vodovoda in kanalizacije ne bo nič, čeprav bi na tak način do prihodnjega leta s krajevnim samoprispevkom zbrali več kot 180.000 dinarjev. Morali bodo

jetnih vonjav kot nekoč v Krogu in širši okolici.

HITRO IN BREZ ZAPLETOV

Če se bodo v Nemčavcih, kjer načrtno zbirajo denar za vodovod in kanalizacijo, odločili, da bodo gradili vaško-gasilski dom, bodo zaganani do skrajnosti. Nočejo, da bi jih kdo pri zagotavljanju dokumentacije tako birokratsko nategoval kot Norščine, kjer je skoraj tudi Jančariču zmanjkalo živcev. Material imajo, dom pa bi lahko bil že pod streho in to prej kot so

Ervin Pinter in Štefan Šavel pri dogovarjanjih nista osamljena. Zakaj bi denar, ki ga zbirajo s krajevnim samoprispevkom slezali. Na referendumu v marcu se bodo očitno odločili, da bodo doslej zbrana sredstva namenili za gradnjo vaško-gasilskega doma. Na vodovod in kanalizacijo pa bodo pač počakali...

počakati, sredstva, ki so namenjena, pa uporabiti za druge namene. Čas teče, denar je čedalje manj vreden. Kaj narediti? Dogovarjali so se, dogovarjali se bodo, večina pa meni naj bi že na začetku marca na referendumu glasovali o razporejanju sredstev, ki so jih zbrali doslej. V ospredju je gradnja vaško-gasilskega doma. Če v kratkem času ne bo prišlo do uresničitve prvih načrtov, se bodo lotili dela. Lokacijo imajo.

SPREMEMBA NAMEMB-NOSTI

Posebni nasprotovanj ni. Vode za 75 gospodinjstev je za zdaj dovolj, na kanalizacijo bodo še počakali, tudi za gasilske vodnjake bodo poskrbeli. Zdjaj je v ospredju gradnja vaško-gasilskega doma ob nekdanji opekarni, kjer postopoma urejajo športni in rekreacijski center. V malem, seveda. Tudi za rastje bodo poskrbeli, posebno takrat, ko bo zasuto odlagališče smeti. Tisti, ki odlagajo, so precej dosledni, zato ni takih nepri-

žatele naletavati prve snežinke. V Nemčavcih, ko je treba prijeti za skupno delo, potrpežljivosti ne poznajo. To so dokazali tudi pri napeljavi telefona v lanskem letu. Kopali so, zasipavali, odšli precej denarja, zato pa se lahko pohvalijo, da imajo že 51 telefonskih priključkov.

KAŠEN NAJ BO DOM?

Kakšen naj bo, to so rekli sami, kakšen bo...? Okrog tega bo morda še kdo od odgovornih dodal svoje. Sami pa vedo, da hočejo imeti v domu dvorano, prostor za sestanke, garaže in druge pritlikline. Takšen naj bi bil torej novi vaško-gasilski dom v Nemčavcih, ki ga hočejo s krajevnim samoprispevkom (po spremembi namembnosti) in prostovoljnimi delom zgraditi v rekordnem času. Tudi predsednik gasilskega društva Štefan Šavel je optimist. Potreben je kratek predah za razmišljanje.

Janko Stolnik

GD BELTINCI

KORISTNE POBUDE ZA BOLJŠE DELO

Gasilsko društvo Beltinci, ki ima dolgoletno tradicijo, bo moralo v prihodnje okrepiti svoje vrste in strokovno delo, da bi lahko uspešno opravljalo naloge na področju požarnega varstva. To je bila osnovna misel razpravljalcev na letnem običnem zboru društva, ko so kritično pregledali dosedanje, hkrati pa dali vrsto koristnih pobud za nadaljnje delo. Čeprav je društvo doseglo nekatere uspehe, v zadnjem času pa tudi uspešno vključuje pionirje, je 64 članov zdaleč premalo za krajevni center z 2.130 prebivalci in s sodobno opremo. Zato bo ena od osnovnih nalog društva, da se v prihodnje bolj poveže z mladinsko organizacijo in ostalimi krajevnimi dejavniki ter z združenim delom, ki so prav tako dolžni skrbeti za požar-

no varstvo. Na osnovni šoli v Beltincih bi kazalo ustanoviti pionirsko gasilsko vrsto in mladinsko desetino. Večjo skrb bo potrebno nameniti usposabljanju vodstvenega in ostalega članstva. Društvo se bo tudi v prihodnje uspešno vključevalo v preventivno dejavnost, zlasti z akcijo 100.000 preventivnih pregledov, ter sodelovalo s sosednjimi gasilskimi društvi.

Na običnem zboru so sprejeli usmeritve za nadaljnje delo, se zahvalili za dolgoletno uspešno delo dosedanjemu predsedniku Ivanu Glavaču ter ga imenovali za častnega predsednika društva. Za novega predsednika so izbrali Ladislava Vadrnaja.

F. Maučec

PEČAROVCI

Po tečaju še povabilo

Pečarovci so v teh zimskih dneh pripravili gospodinjstvo-huarski tečaj. Delavska univerza, ki ga je organizirala, je z odzivom zadovoljna. Dvajset deklet in žena bo ob koncu 4. februarja pripravilo razstavo. To je že skoraj kot povabilo.

J. K.

KUD ŠTEFAN RAJ TURNIŠČE

Dvorana je prekrita

Kulturno umetniško društvo Štefan Raj iz Turnišča ima večletno tradicijo. Že res, da v zadnjih letih ni več tako aktivno na področju prirejanja raznih iger, toda dejavnost ni zamrla in se odvija v raznih drugih sekcijah. Mešani pevski zbor šteje 30 članov, v okviru društva pa delujejo še: oktet Planika, ženski sekstet (ljudske pevke), folklorna skupina in recitacijska skupina.

V lanskem letu je mešani pevski zbor priredil dva koncerta v Turnišču, sodeloval je na reviji pevske zborov v Lendavi, na srečanju pevske zborov v Hlebinjah, na taboru pevske zborov v Sentvidu in še kje. Folklorna skupina, v kateri pleše 8 parov, pa je lani nastopila v domači vasi, v Rogašovcih, na občinski folklorni reviji v Genterovcih, na srečanju v Mokronogu in na prikazu ljudskih običajev v času kmetijskega sejma v Gornji Radgoni. Tudi oktet Planika je večkrat nastopal; na koncertu v Turnišču, Indipu v Lendavi, na reviji oktetov v Radgoni, na koncertu v Hlebinjah, v Sentjerneju, kjer so jih tudi posneli in predvajali na televiziji. Tudi ženski sekstet, kjer prepevajo ljudske pevke, je velikokrat nastopal.

Zdjaj si v društvu prizadevajo poživiti dramsko dejavnost. Za začetek oziroma nadaljevanje tradicije bodo kmalu pripravili veselice večer, v katerem bo tudi dramski prispevek. Prav gotovo bo dejavnost turniškega kulturno umetniškega društva v prihodnje še živahnejša, saj je na dosedanje delo precej vplivala neurejena dvorana. Objekt so že prekrili, v njem so uredili tudi knjižnico, v naslednjih dneh pa bodo še napeljali centralno ogrevanje. Za ta namen so dobili nekaj sredstev iz ustreznega sklada v republiki, od občinske ZKO, še največ sredstev pa kulturi namenijo Turniščani, Renkovčani, Nedeličani in Gomiličani, saj so za stroške preureditve kulturnega doma lani sprejeli poseben samoprispevek.

Š. Sobočan

SREČANJE S KARLOM POJBIČEM IZ LENDAVE

Na olimpiado — s kolesom

Najbrž ne ve nihče, koliko Pomurcev bo neposredno spremljalo zimske olimpijske igre, zagotovo pa številka ne bo majhna. Je pač tako, da se tudi pri nas navdušujemo na zimski šport. O tem pričajo tudi odlične nekatere naših organizacij združenega dela, ki so denarno podpre to osrednjo športno prireditev v naši državi.

Karel Pojbič iz Lendave pravi, da bo dogajanja na planinah v okolici Sarajeva spremljal na malem ekranu. Torej posredno. Za zimski šport se zanima od mladih let. Tako se je, na primer, leta 1934 spustil s smučmi izpod skakalnice na Planici in je imel občutek, kakor da bi mu srce obstalo. Sicer pa gre za moža (tedaj fanta), ki je treniral v lendavskem Sokolu in poznejših telovadnih društvih. Ukvarjal se je predvsem z orodno telovadbo, lahko atletiko, nogometom, tenisom, drsanjem in smučanjem. Dobro je poganjal pedala na kolesih. Kako ne, saj v njegovi mladosti ni bilo avtomobilov, da bi se z njimi vozili na tekme. Torej, če si hotel iz Lendave na tekmo v Čakovec, Varaždin, Mursko Soboto... si zajahal kolo. In ker kolesa ni imel vsakdo, si pač moral še koga vzeti „na štango“.

Dobro telesno utrjen, pa ne le zaradi kolesarjenja in drugega športa, ampak tudi zavoljo pohodov po gorovju Slovenije (Pohorje, Alpe in drugo), se je odločil, da gre 1936. leta na poletne olimpijske igre v Berlin. Denarja za vlak ni bilo, zato je sklenil odrediti na pot — s kolesom. Na 3 tisoč kilometrov dolgo pot se je začel pripravljati že 1934. leta, ko je kupil novo kolo, ki je stalo 1200 dinarjev, odplačeval pa ga je v mesečnih obrokih po 50 dinarjev. Na dolgo in nenavadno pot sta se pripravljala tudi njegova prijatelja, žal pa sta si pozneje premislila in tako je 13. julija 1936. leta Karel krenil povsem sam.

— Ste si upali?

„Zakaj pa ne? Imel sem primeren kolo, urejene dokumente in veliko volje. Bil sem pač mlad zanesenjak. Denarja sem sicer imel

bolj malo, vendar sem računal, da bom med potjo naletel na dobre ljudi in ne bom ne lačen ne žejen in tudi prenočišče se bo našlo pri kaki hiši. In tako je tudi bilo. V Budimpešti sem po daljšem iskanju našel sorodnika in potem je bilo vse v redu. Pot do Dunaja je potekala dokaj normalno, še boljše pa je bilo, ko sem prišel v mesto, saj mi je že prvi občan, ki sem ga zaprosil za pomoč, pomagal, kar se je le dalo; ne le, da me je gostil, ampak mi je dobro razkazal avstrijsko metropolo.“

— Z Dunaja vas je pot vodila na Češko. Kakšni pa so spomini od tam?

„Zelo prijetni. Tam sem prvič pil pivo. Mislim, da je bilo ceneno plzensko pivo. Še dobro se spominjam, da mi je kar zlezlo v noge, saj so postale naenkrat nekam težke. Pa spet ne tako, da ne bi pravočasno popihal s študentskega doma, s čimer sem se (iznajdljiv kot sem bil) izognil plačilu prenočišča.“

— In Berlin?

„Mesto je bilo nadvse urejeno in seveda v znamenju bližajoče se otvoritve poletnih olimpijskih iger.“

Zanje sicer vstopnice nisem imel, ampak sem si jih pozneje prisrbel z zvijačo. Kmalu po prihodu sem se spoprijateljil s fantom iz

Romunije, ki ni imel vstopnic. Te so sicer prodajali, vendar je bilo treba nanje čakati po več ur. Bliže blagajne v Dresdnerbanki sva prišla na ta način, da sva s kolesi pridrvela (mimo vrste) do vhodnih vrat in jaz sem skočil do vratarja in povedal, da sem maloprej noter kupil vstopnice, vendar sem pozabil na pultu denarnico in zdaj grem ponjo. Zvijača je uspela. Šele sedaj sem kupil vstopnice in jih prepredal (po višji ceni seveda), da sem lahko kupil pozneje vstopnice za razne tekme.“

— In kaj ste si ogledali?

„Prvič v življenju sem na olimpiadi v Berlinu videl črne boksaarje in sploh črnce. Tu sem videl tudi svetovna prvaka v drsnju par Schafer-Henni... Ogle dal sem si tekmovanja v lahki atletiki, plavanje, hokej na travi, boksarska tekmovanja in verjetno še kako. Od takrat je poteklo že 37 let in marsikaj je šlo že v pozabo.“

— In pot domov?

„Podobno kot tja. Če sem do Berlina brez večjih težav prevozil kakih 1500 kilometrov, sem jlt tudi domov. Na poti domov sem se srečeval z dobrimi ljudmi, ki so mi dali hrano in prenočišče, tu in tam pa denar. Tega sem domov prinesel več, kot pa sem ga vzel na dolgo pot.“

— Pa kolo? Takrat še ni bilo povsod asfalta. Kolikokrat ste krpali gumo?

„Nobenkrat. Pustila je šele nekaj dni pozneje doma, ko sem se peljal proti Petišovcem.“

Tako torej Karel Pojbič iz Lendave. Prijetno ga je bilo poslušati v njegovi „pisarni“ v lepo opremljenem stanovanju, v katerem je množica knjig. Te so mu zdaj, ko je upokojen, vsakodnevne prijateljice, v naslednjih dneh pa bo veliko časa preživel pred televizijskim sprejemnikom in tako spremljal dogajanja v olimpijski areni. Lahko njemu, ki je že pred 37 leti bil na olimpiadi.

ŠTEFAN SOBOČAN

VRZELI NI VEČ

Prelep svet ob Muri z ugodno klimo, številnimi vodami, slikovitimi goricami, termalnimi vreli in bogato zgodovino privablja tudi v lendavsko občino vsako leto več turistov in drugih gostov. Še zlasti pa zdaj, ko so v Lendavi dokaj dobro poskrbeli tudi za prenočitvene zmogljivosti, ki jih nudi predvsem hotel Lipa. Povsem naravno je torej, da so obudili tudi turistično društvo. To se je z vso resnostjo lotilo dela. Že je izdalo črnobeli propekt, v katerem so prikazane turistično zanimive postojanke Lendave in okolice, lani je

organiziralo prireditev Lendavske bratva, ki bo postala tradicionalna, torej bo tudi letos. Za zdaj se je v turistično društvo včlanilo 150 občanov, prav bi pa bilo, da bi se pridružili še drugi, zlasti iz tistih dejavnosti, ki so tako ali drugače »vezane« na turizem in okolje. Slednjemu namreč turistični delavci nameravajo nameniti posebno skrb. Pa ne le člani, ampak naj bi tako ravnali vsi občani, na katere bodo člani turističnega društva vplivali z zgledom in raznimi akcijami. Lendava in okolica bo letos dobila tudi smerokaze, ki bodo

turiste opozarjali na turistične znamenitosti, sicer pa bodo lendavski turistični delavci tudi poskrbeli za ustrezne turistične spominkke. Seveda turistično društvo ne bo moglo mimo obletnice Ljudske pravice jubileja lendavskega nogometnega kluba, občinskega praznika...

Z oživitvijo turističnega društva v Lendavi je odpravljena velika vrzel. Prej je namreč obstajal vtis, kot da je skrb za naravno okolje in ohranitev turističnih znamenitosti zgolj naloga gostinskih delavcev.

Š. SOBOČAN

DEBELA SNEŽNA ODEJA IN HUDA ZIMA NI VEDNO DOBRODOŠLA ZA KMETIJCE

Dela pri izboljšavi zemljišč zastala

Kolikor so bili kmetijci snežne oddeje, ki bo prav gotovo dobro vplivala na prezimitev ozimnih žitaric, veselijo se trda zima, ki je pritisnila v začetku januarja, zagodila izvajalcem melioracij in koma-

sacij v vaseh Boračeva, Črešnjenci in Orehovci v radgonski občini. Po uspešnem pričetku in poteku teh del, katerih investitor je KZ Gornja Radgona v sodelovanju s kmeti lastniki parcel, so se iz-

vajalci, delavci VGP Maribor TOZD Hidrogradnja znašli v zagatah. Sneg in mraz sta zaenkrat zaustavila nadaljevanje del, seveda pa bodo ponovno pognali vso razpoložljivo mehanizacijo in pričeli z delom še z podvojenimi močmi, brž ko bodo razmere to omogočale.

Sicer pa so doslej, z deli so pričeli v novembru, že izkopali okrog 6 kilometrov melioracijskih jarkov oz. 40 tisoč prostorninskih metrov zemlje, največ na zemljiščih Boračeva in Orehovci, delno pa tudi v Črešnjencih. Istočasno so opravili vse potrebne poseke, izkope in zakope panjev, pa tudi v pretežni meri uredili zemljo, ki so jo splanirali že na površini 100, še podrahljali pa na 50 hektarjih.

Vsa preostala dela (nadaljnji izkopi, planiranje, polaganje drenaž) pa bodo morala iz že znanih razlogov malce počakati. Vendarle pa bodo zastavili vse sile, da bodo zemljišča do spomladanske setve pripravljena.

Vzporedno z melioracijami pa so potekale tudi priprave za zložbo izboljšane zemlje. V vseh vaseh je komisija razgrnila idejno zasnovo, na katero so lastniki dodali svoje pripombe. V vseh treh vaseh jih je bilo 26. komisija pa je vse, kot sprone na terenu, ugodno rešila. Pravkar je razgrnjen elaborat kakovosti zemljišč, vsa preostala komasacijska dela pa bodo potekala v naslednjih dveh mesecih. vp

Izredno zanimanje za izobraževanje

Zima je običajno najbolj primeren čas za dopolnilno izobraževanje, še posebej dobro pa znajo ta čas izkoristiti pomurski kmetijci. Živnorsko veterinarski zavod za Pomurje je v sodelovanju s kmetijskimi zadrugami tudi letos pripravil več oblik izobraževanja za kmetijce. Poleg strokovnih predavanj za pospeševalno službo, na katerih kmetijske pospeševalce seznanjajo z nekaterimi novostmi v kmetijstvu, so pripravili program izobraževanja tudi za skladiščnike temeljnih zadrugnih organizacij. Te seznanjajo predvsem z novimi dognanji pri varstvu rastlin, kakor tudi s sortnim izborom semen za spomladansko setev. Prav skladiščniki imajo namreč s kmeti največ stikov in je zato od njihove usposobljenosti tudi v največji meri odvisna proizvodnja, ki jo le-ti dosegaajo.

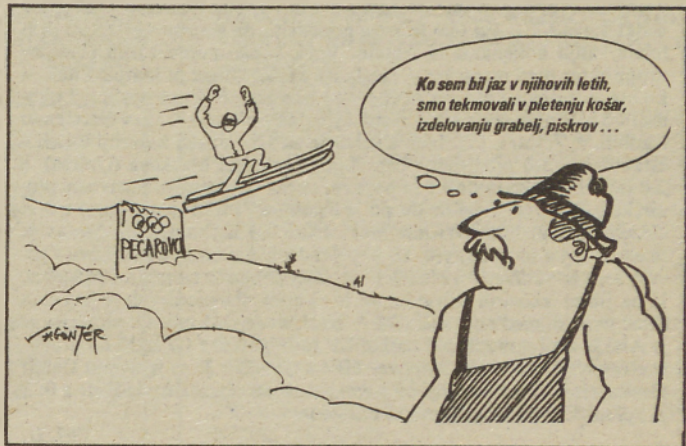
Ena od oblik izobraževanja, ki bo zajela najširši krog občanov, pa so predavanja za kmetovalce, ki jih organizirajo v posameznih vaseh. V

skladu s programi pospeševanja so izdelali tudi programe izobraževanja, v njih pa dajejo največji poudarek rastlinski proizvodnji. Prav ta je namreč v Pomurju še najmanj intenzivirana, zlasti na področju travništva, prizadevanja pa so tudi za povečanje tržne proizvodnje pšenice in sladkorne pese.

Predavanja za kmetovalce so že prejšnji teden stekla v nekaterih vaseh lendavske občine, po dosedanjem obisku pa že lahko zaključimo, da

vlada zanje izreden interes. Posameznih predavanj se udeležuje okrog 100 kmetov, so pa bili tudi primeri, ko je prišlo na predavanje čez 140 kmetov. Še ta teden naj bi predavanja stekla na območju Kmetijske zadruge Ljutomer—Križevci, zatem pa še v radgonski in soboški občini. Računajo, da jih bodo zaključili do sredine marca, skupaj pa bodo v tem času opravili od 800 do 1.000 ur predavanj.

L. Kovač

VSE VEČ SKUPNIH POTI

Delavci ljubljanskega Žita in ABC Pomurka bodo v letu 1984 še bolj okrepili že v letu 1983 vzpostavljeno poslovno sodelovanje, čeprav ni prišlo do integracije DO Žito v SOZD ABC Pomurka. Pred dnevi, ko so se v Murski Soboti mudili predstavniki Žita, ki jih je vodil generalni direktor Marko Sok, so se namreč dogovorili, da bodo pripravili Samoupravni sporazum o dolgoročnem sodelovanju med Žitom in ABC Pomurko.

Dogovorili so se, da bo Žito tudi v prihodnje sovlagalo sredstva v urejanje zemljišč ter si tako zagotovilo pšenico s panonskih polj.

Tako bo Žito v letu 1984 sofinanciralo melioracijska dela v Pomurju kmetijski zadruge Ljutomer—Križevci, v kateri letos načrtujejo izsušiti 635 hektarjev, kar bo vnelo 109.275 milijonov dinarjev, pri čemer naj bi Žito sodelovalo s 10.927 milijoni lastnih sredstev in preskrbelo 26.226 milijoni dinarjev bančnih kreditov. Za to bo Žito dobilo 2500 ton pšenice za dobo 15 let.

Žito bo po dogovoru sodelovalo tudi pri izsuševanju 700 hektarjev površin Kmetijskega gospodarstva Rakičan s 10 odstotki lastne udeležbe od predračunske vrednosti 175.120 milijonov dinarjev in 24 odstotki kreditnih bančnih

sredstev za pridobitev 3000 ton pšenice letno za dobo 15 let.

Žito bo v Stari Pazovi 15 let prevzemalo 1.200 ton moke za potrebe trgovinske mreže ABC POMURKA. Ta dogovor temelji na sodelovanju in sovlaganju ABC Pomurke v Stari Pazovi. Sodelovanje pa ni bilo omejeno le na sovlaganje v večjo proizvodnjo pšenice, saj bo ABC POMURKA združevala delo in sredstva pri rekonstrukciji Tovarne čokolade v tozdu Triglav—Gorenjka. Že februarja bo v ta namen vložila 5 milijonov dinarjev.

Sodelovanje pa si utira pot tudi na področju zunanjetrgovinskega poslovanja. ABC Pomurka je namreč pripravljena združevati z Žitom devize ali za to organizacijo uvoziti repromaterial, če bo Žito izvažalo svoje izdelke

preko Pomurke. Zunanje trgovine Do sodelovanja bo prišlo tudi pri maloobsejnim prometu oziroma menjavi proizvodov Žita z blagom iz LR Madžarske.

Kmetijske organizacije v Pomurju, združene v ABC Pomurki, pa naj bi za Žito predelovale tudi ajdo in lešnike. Že prihodnji mesec oziroma v februarju pa bodo strokovnjaki obeh organizacij začeli skupno proizvajati proizvod Žitela in pristopili k pripravi proizvodnje Bele čokolade. Delovne skupine obeh OZD pa bodo pripravljale dolgoročen skupen razvoj, ki bo temeljil na proizvodih iz sadja, za konditorsko industrijo, proizvodnji otroške hrane in zmrazjene hrane. Sodelovali pa bodo tudi pri zagotavljanju obratnih sredstev.

Boris Hegeduš

TURNIŠČE

PRIPRAVE NA KOMASACIJO

Med cesto Turnišče—Radmožanci in potokom Ledava med Renkovci—Dobrovnik je 230 hektarjev njiv oziroma 200 hektarjev travnikov, kar je treba čimprej meliorirati, saj se nahajajo na zamočvirjenem terenu. To območje se tudi »pnaša« z množico malih parcel, ki kar kličejo po zlozbi in ponovni razdelitvi med lastnike. O obeh zemljiških posegih se v krajevni skupnosti Turnišče že dlje časa pogovarjajo, zdaj pa kaže, da se dan, ko se bodo odločili za ta ukrepa, vse bolj bliža. V teh dneh so namreč tudi na zborih vaščanov temeljito pretresali to pobudo. Sicer pa pravijo, da se bodo del lotili dobro pripravljeni, da ne bi prihajalo pozneje do preprirov.

S. S.

ljubljska banka

Pomurska banka
Murska Sobota

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA

OBJAVLJA

Za potrebe PE M. Sobota prosta dela in naloge

Vodja oddelka dinarskih poslov v oddelku blagajne in trezorja

Poleg splošnih pogojev pričakujemo od kandidatov:

- višjo šolo ekonomske ali druge ustrezne smeri
- tri leta delovnih izkušenj
- da vas veseli delo s strankami
- da ste pripravljeni delati v dveh izmenah
- zanesljivost, komunikativnost, točnost

Delovno razmerje se sklne za nedoločen čas z 2-mesečno poskusno dobo.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: LB Pomurske banke, M. Sobota, Trg zmage 7.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili 45 dni po objavi.

TURNIŠČE: cene pujskov

Sneg in mrzlo jutro sta pretekli četrtek (26. jan.) zadržala doma tako rejce kot kupce. Na sejmišče so pripeljali le 32 pujskov, prodali pa so jih okrog 20. Najnižja cena je bila 6.500,00, najvišja pa 8.000,00 dinarjev za par pujskov.

RIBIŠKA DRUŽINA Murska Sobota

razpisuje

delovno mesto **honorarnega tajnika** z znanjem strojepisja.

Osební dohodki in obseg dela po dogovoru.

Ponudbe pošljite na naslov: **Ribiška družina Murska Sobota, 69000 MURSKA SOBOTA.**

VELIKI PUSTOLOVEC MARCO POLO V KNJIGAH DZS

Osem knjig po zgodbah televizijske nadaljevanke o slovitim popotniku in raziskovalcu Marcu Polu (72 str., italijanska vezava, 350 din vsaka): Mlada leta in prva ljubezen, Križarji in Saraceni, Ujetništvo, Ropariji in kuga, Od Tibeta do Mongolije, Na Kublaj kanovem dvoru, Nevarno Marcovo poslanstvo, Upor Kitajcev in Ahmedova smrt, Odločilna bitka.

Marco Polo za mlade bralce v sliki in besedi (48 str., veliki format, italijanska vezava, 560 din).

Marco Polo — ilustrirani roman o pustolovčinah Marca Pola po deželah Bližnjega in Daljnega vzhoda (160 str., italijanska vezava, veliki format, 980 din).

Marco polo — štiri poborvanke z različnimi prikazi iz burnega potovanja (98 din vsaka).

V vseh knjigarnah lahko kupite tudi veliki plakat z glavnim igralcem.

Po teh knjigah bo brez dvoma posegal vsak, ki si bo hotel ohraniti ali osvežiti spomin na razkošno in bogato izpeljani podvig italijanske televizije — na nadaljevanke o Marcu Polu.

MARCO POLO V BESEDI IN SLIKI

NAROČILNICA — VESTNIK — II

Nepreklicno naročam: — Osem knjig po zgodbah TV nadaljevanke (2800 din)
— Marco Polo za mlade bralce (560 din)
— Marco Polo — ilustrirani roman (980 din)

Naročnik:

ime in priime oz. naziv DO ali DPO

Naslov:

ulica (ali vas)

pošta

poštna št.

Zaposlen pri:

Naslov zaposlitve:

ulica

pošta

poštna št.

Spol: ☐ moški ☐ ženski Rojen: dan mesec leto Reg. št. os. izk.:

Izdane pri:

□□□□

Poklic:

□□□

Plačal bom po prejemu računa in položnic:

- ☐ v gotovini ☐ po povzetju
- ☐ v 3 zaporednih mesečnih obrokih (brez obresti)
- ☐ v 6 zaporednih mesečnih obrokih + 6 % obresti na potrošniško posojilo
- ☐ v 10 zaporednih mesečnih obrokih + 12 % obresti na potrošniško posojilo
- ☐ z virmanom

Najmanjši obrok je 400 din!

Prosimo, da označite plačilne pogoje, ki vam ustrezajo. Vse morebitne spore rešuje pristojno sodišče v Ljubljani

Datum:

Podpis:

Knjige lahko kupite v vseh knjigarnah, z izpolnjenim naročilnico pri založbi: Državna založba Slovenije, Knjižni oddelek, Mesni trg 26, 61101 Ljubljana

NAMIZNI TENIS

PO SEDMIH LETIH SPET ZMAGA

31. odprto pionirsko prvenstvo Zagreba — najmnogičnejše in najkvalitetnejše pionirsko tekmovanje v Jugoslaviji — je letos zbralo rekordno število igralcev in igralic in sicer 666 iz 127 klubov vseh republik in pokrajin. Sobočani so po dolgem času spet dosegli imeniten uspeh, saj so precej nepričakovano osvojili prvo mesto v najvažnejši disciplini — ekipnem tekmovanju — in to spet po sedmih letih. Ivan Kuzma je z osvojenim tretjim mestom spet dosegel najboljšo posamezno uvrstitev v zadnjih sedmih letih, in če k temu dodamo še uvrstitev druge ekipe med osmerico, potem je uspeh zares popoln.

V ekipni konkurenci je sodelovalo 190 ekip. Prva ekipa Sobočanov (Ivan Kuzma in Smiljan Mekicar) je premagala v četrtfinalu Pulj s 3:0, v polfinalu prvega nosilca Viteza s 3:1 in v finalu Unireo iz Uzdina po veliki borbi s 3:1. Pri tem še velja poudariti, da Kuzma v ekipnem delu tekmovanja nobenkrat ni izgubil. Velik uspeh pomeni tudi uvrstitev druge ekipe med osmerico — igrala sta Mirko Unger in Matjaž Žitek — ko sta v tretjem kolu nepričakovano premagala druge nosilce: Lokomotivo iz Vinkovcev s 3:1, v osmini finala Peručico s 3:2 in v četrtfinalu izgubila z Vesno z 1:3. Ivan Kuzma je za svoj doslej največji uspeh v konkurenci 240 pionirjev v četrtfinalu premagal Markova (Unireo), z 2:0 in se mu tako oddolžil za nedavni poraz na zveznem pozivnem pionirskem turnirju, v polfinalu pa je izgubil s Prutkovom (Senta) z 0:2. Uspeh pomeni tudi uvrstitev Mekicarja med najboljših 16, čeprav je imel možnost še za kaj več, ko je proti drugemu nosilcu Prutkovu v prvem setu že vodil s 17:12 in 20:17 ter imel potem še tri zaključne žogice, ki pa jih ni izkoristil in izgubil set in dvoboj. Pri pionirkah se je Tanja Sinic uvrstila med najboljših 32. V konkurenci 245 mlajših pionirjev se je Aleš Fridrih uvrstil med najboljših 16 in potem s 1:2 izgubil z drugo-uvrščenim Perakom iz Valpova. Med najboljših 32 se je uvrstil Damir Gerendaj, ki je potem izgubil z zmagovalcem Kerkalichem iz Foče z 0:2, pri pionirkah pa Vogrinčeva iz Radgone.

M. U.

Že usodna poraza?

Drugi del tekmovanja v MRLZ se je začel za Sobočane sila neprijetno in nepričakovano, saj so na domačih mizah dvakrat izgubili in imajo tako v nadaljevanju majhne možnosti za obstanek v ligi, ker letos izpadejo tri ekipe.

V prvem srečanju z neposrednim tekmečem Partizanom iz Bjelovara so Sobočani odlično začeli, saj so povedli s 3:1 po nepričakovani zmagi mladega Benka nad Novakovičem, vendar sta vse skupaj zapravila prva dva igralca Močan in Šercer, ki nista bila sposobna dobiti treh partij, saj je Benko sam dobil dve. Tudi drugo srečanje z Radnikom so Sobočani tesno izgubili, ker proti bratoma Radočaj niso uspeli dobiti vsaj dveh partij, kar bi bilo ob teh zmagah na tretjem igralcu dovolj za pomembno zmago. Ključ zmage je imel v svojih rokah Močan, ko v deveti odločilni partiji ni uspel premagati v igri na čas Miljenka Radočaja, čeprav je imel za to lepo priložnost. Sobočani so tako s 6 točkami na osmem mestu, njihova neposredna tekmeča Partizan in Ilirija pa jih imata že 10. Sicer bo pa dokončna usoda Sobočanov znana še ta teden, ko igrajo doma v sredo z Ilirijo ter v soboto in nedeljo z Jajcem in Vitežom. Rezultati — SOBOTA—PARTIZAN 4:5 (Šercer—Kovačič 2:0, Močan—Grantverger 0:2, Benko—Novakovič 2:1, Močan—Kovačič 2:1, Šercer—Novakovič 0:2, Benko—Grantverger 0:2, Močan—Novakovič 1:2, Benko—Kovačič 2:1, Šercer—Grantverger 0:2); SOBOTA:RADNIK 4:5 (Močan—Belužič 2:0, Benko—M. Radočaj 0:2, Šercer—I. Radočaj 0:2, Benko—Belužič 2:1, Močan—I. Radočaj 2:1, Šercer—M. Radočaj 1:2, Benko—I. Radočaj 0:2, Šercer—Belužič 2:0, Močan—M. Radočaj 1:2).

M. U.

KK POMURJE BELTINCI

UGODNO OCENILI DOSEDANJE DELO

Kolesarski klub Pomurje iz Beltincev, ki vključuje okrog 100 aktivnih članov, je v preteklem letu dosegel pomembne uspehe na organizacijskem, tekmovalnem in rekreativnem področju. To so ugotovili na nedeljskem letnem običnem zboru, ko so ocenjevali svoje delo in se dogovarjali o bodočih nalogah. Lani so odlično izvedli državno prvenstvo in ostale načrtovane prireditve: Priložnost za mlade, Kriterij narcis, Pokal krajevnih skupnosti Tišina in jubilejno 25. dirko po Pomurju. Za velik uspeh štejejo peto mesto mladincev na državnem prvenstvu. Med posamezniki pa velja posebej omeniti naslov državnega prvaka Janka Hokerja v ciklokrosu ter prva mesta Berdona na dirki Priložnost za mlade, Ciguta na republiškem prvenstvu pionirjev v ciklokrosu in na Kriteriju narcis ter drugo mesto Titana na dirki za Osvoboditev Varaždina. Na rekrea-

tivnem področju so izvedli dve pomembni prireditvi: že tradicionalni kolesarski maraton treh src in prevozili pot od Hodoša do Portoroža, na kateri je sodelovalo deset kolesarjev-rekreativcev. Sicer pa so se kolesarji Pomurja iz Beltincev lani udeležili 40 tekmovanj. V Radencih jim je uspelo ustanoviti kolesarsko sekcijo. Dobro sodelujejo z nekaterimi delovnimi organizacijami, telesnokulturnimi organizacijami in milico, ki jim pomagajo pri njihovem delu. V prihodnje nameravajo svojo dejavnost razširiti in v Salovcih in Rogoševcih na šolah ustanoviti kolesarske sekcije, v Lendavi pa ponovno oživiti kolesarstvo. Posebno skrb bodo namenili tudi trenerskemu in vaditeljskemu kadru ter še izboljšali strokovno delo. Na običnem zboru so izvolili novo vodstvo, za predsednika pa ponovno izbrali mag. Jožeta Lančaka.

F. Maučec

KEGLJANJE — SLOV. LIGA

Zmaga Radenske in rekord Steržaja

Na kegljišču Jeruzalema v Ljutomeru je v prvem kolu slovenske moške kegljaške lige Radenska premagala konstruktor iz Maribora s 5237:5158 podrtih kegljev. Junak srečanja je bil veteran Miro Steržaj, ki je postavil nov rekord kegljišča z 971 podrtimi keglji (stari rekord 951). Radenska: Kovačič 903, Drvarič 842, Horvat 850, H. Steržaj 811, Smodiš 860 in M. Steržaj 971. V drugem kolu igra Radenska proti Triglavu 11. marca v Ljutomeru, dan pozneje pa v Ljubljani proti Tekstil—Slovani.

tg

STRELSTVO — BEDIČEV MEMORIAL

SD Mura ni Horvat

V Murski Soboti je bilo končano tekmovanje v streljanju z zračno puško za Bedičev memorial, ki ga je pripravila občinska strelska zveza Murska Sobota. Sodelovalo je 37 strelcev iz 12 dručin. Največ uspeha so imeli strelci Mure, ki so zmagali v ekipni in posamični konkurenci.

Rezultati — ekipno: 1. SD Mura 1622 krogov, 2. SD Panonija 1613, 3. SD Noršinci 1613, 4. SD Kovinar 1607 in 5. SD Grafičar 1576 krogov. Posamično: 1. J. Horvat (Mura) 551, 2. S. Balaško (Nor) 549, 3. J. Kovačič (Pan) 542, 4. K. Turner (Nor) 541 in 5. V. Horvat (Pan) 541 krogov.

BLOUDKOVA PRIZNANJA

Dve nagradi in štiriindvajset plaket

Bloudkova priznanja pot najvišja odlikovanja na področju telesne kulture v Sloveniji so za svoje uspešno delo prejeli tudi številni pomurski telesnovzgojni delavci, športniki in organizacije.

Bloudkovi nagradi sta prejela: 1968 — Miro Steržaj, Ljutomer in 1973 — Jože Vild, Murska Sobota.

Bloudkove plakete so dobili: 1965 — Miro Steržaj, Ljutomer, in Evgen Titan, Murska Sobota; 1966 — Ljerka Zemljčič, Ljutomer; 1967 — Ferdo Pihlar, Murska Sobota; 1968 — SSD Enotnost, Murska Sobota in Tone Žnidarič, Radenci; 1972 — Franc Flegar, Murska Sobota in krajevna skupnost Murska Sobota; 1974 — Irena Pevec, Gornja Radgona in Henrik Haki, Murska Sobota; 1975 — Ciril Truš, Murska Sobota; 1976 — Peter Juteršnik, Murska Sobota; 1977 — kolesarski klub Pomurje, Beltinci in Tone Pevec, Gornja Radgona; 1978 — Tone Praček, Murska Sobota in Vili Sekereš, Lendava; 1979 — krajevna skupnost Lipovci; 1980 — krajevna skupnost Bakovci in Ludvik Lebar, Lendava; 1981 — Viktor Fele, Gornja Radgona in Mirko Unger, Murska Sobota; 1982 — Ciril Klanjšček, Murska Sobota in Ivan Peršak, Moravci pri Bučkovcih; 1983 — Tonček Kos, Murska Sobota.

SAH — POMURSKO PRVENSTVO

Vodita D. Hari in Š. Cigan

Odigrano je bilo peto kolo pomurskega šahovskega prvenstva. Vodita Danilo Hari in Štefan Cigan sta zmagala in še naprej vodita. Rezultati 5. kola: Gabor : D. Hari 0:1, Cigan : B. Hari 1:0, A. Kos : Ružič 0:1, Boris Kovač : Havaši 1:0, Gabor : I. Kos 1:0, Režonja : Božič 1:0, Kuhar : Mikolič 1:0, Šimič : Lukič 1:0, Strbad : Todorovič 1:0, Radškovič : Vidič 0:1 in Manič : Trop remi. Vodita Danilo Hari in Štefan Cigan s 4,5 točkami pred Borisom Kovačem in Evgenom Ružičem po 4. Jožetom Gaborjem 3,5, Alojzom Kosom, Režonjo, Gaborjem, Kuharjem, Šimičem in Bogdanom Harijem po 3 točke itd.

V Radencih je bil končan polfinalni šahovski turnir članov — zahodna skupina. Sodelovala sta tudi slovenska predstavnika Barle iz Ptuja in Zupe iz Maribora. Barle je zasedel lepo priložnost, da se uvrsti v sklepni del tekmovanja, saj mu je zmanjkalo pol točke in je zasedel četrto mesto. Zupe pa je bil predzadnji.

Foto: R. Bakračević

ATLETIKA

Balek v Italiji

Milan Balek, član atletskega kluba Pomurje iz Murske Sobotice, se je te dni vrnil z 10-dnevnih priprav najboljših atletov, ki so bile v Medulinu pri Pulju. S pripravami je Balek zelo zadovoljen in meni, da mu bodo veliko koristile na letošnjih tekmovanjih.

Zvezni kapetan Dane Korica pa je Baleka povabil v reprezentanco Jugoslavije, ki bo sodelovala na dvoranskem troboju 9. februarja 1984 v Torinu v Italiji. Nastopile bodo reprezentance Italije, Poljske in Jugoslavije. Balek bo tekmoval v hitri hoji na 5 km.

TABORNIŠTVO

Orientacijski pohod

Taborniški odred »Črni teloh« iz Murske Sobotice je razpisal orientacijsko tekmovanje za mlajše in starejše TT, ki bo v Domanjševcih. Petčlanske ekipe bodo tekmoval na 12 km dolgi progi, ki bo imela pet kontrolnih točk. Vsaka ekipa mora plačati 800 dinarjev za startnino, zajtrk in kosilo. Prihod ekip bo v petek, 17. februarja 1984, ob 21. ure, tekmovanje pa v soboto, 18. februarja 1984, ob 8. uri s startom pred domom v Domanjševcih. Prijave je potrebno poslati do 10. februarja 1984 na naslov Andrej Horvat, Murska Sobota, Trstenjakova 51 (tel. 22-276).

ŠPORTNA REKREACIJA

Število udeležencev rekreacije narašča

V soboški občini ugotavljajo, da se iz leta v leto povečuje število organizacij, ki si prizadevajo za športno rekreacijo, in število občanov, ki se redno ali občasno ukvarjajo s športno-rekreativnimi aktivnostmi. Od 130 osnovnih telesnokulturnih organizacij, ki jih je delovalo v lanskem letu, se jih 122 predvsem ukvarja z rekreativnimi dejavnostmi, ki vključujejo okrog 8.000 občanov. Sicer pa se v soboški občini ukvarja s telesno kulturo okrog 14.000 občanov. Poleg že ustaljenih oblik, ki so postale sestavni del programov, vsako leto tudi uvajajo nove oblike dejavnosti. Pri tem imajo pomembno vlogo enkratne možnosti akcije, ki spodbujajo občane k rednejši individualni aktivnosti.

Med najbolj množične akcije v soboški občini sodijo: Pohod na Vanečo z okrog 400 udeleženci, pohod v Ljubljani, planinski izleti, taborniške akcije in akcije društev Partizan ter nekaterih drugih dejavnikov z okrog 4.000 udeleženci, spomladanski in jesenski krogi v šolah, krajevnih skupnostih, društvi in organizacijah, teki ob praznikih, štafetni tek in tek parov v Bakovcih z okrog 6.000 udeleženci. Akcija Naučimo se plavati je pritegnila okrog 2.500 udeležencev, med katerimi je uspešno opravilo preizkus plavanja 1.850 otrok, mladine in odraslih. Ta akcija je potekala v soboškem plavalnem bazenu, ob morju in v Radencih. Organizirali so smučarske izlete s 15 avtobusi z okrog 700 udeleženci. Poleg tega pa so bile tri akcije na Goričkem. Predvidevajo, da se individualno ukvarja s smučanjem okrog 2.000 občanov. Pomembno vlogo pa imajo tudi sejmi zimске opreme. Vedno več pristašev ima v soboški občini tudi kolesarstvo. Uspešno so bile izve-

dene trimske akcije v društvih, krajevnih skupnostih ter kolesarski maraton in rekreativna prireditve v Tropovcih. Izredno pestra je dejavnost strelskih dručin, saj 30 letih vključuje okrog 3.000 občanov. Redna vadba je organizirana v društvih Partizan Murska Sobota, Bakovcih, Cankova, Bogojina in Tišina, vključenih pa je okrog 800 občanov. Najbolj pogoste oblike dejavnosti v soboški občini pa so števile športne panoge: nogomet, mali nogomet, odbojka, rokomet in košarka, ki zajemajo okrog 4.000 igralcev. Lani sta bili izvedeni dve tekmovanji za najboljšo krajevno skupnost v športni rekreaciji, kjer je zmagala bakovska pred beltinsko in tišinsko. V republiškem merilu pa je bakovska krajevna skupnost zasedla šesto mesto. Vzgojnovarstvene ustanove uspešno izvajajo aktivnosti iz programa športne značke I. skupine. Lani je zlato značko osvojilo 340 otrok. V vseh enotah pa je pestra dejavnost v haji (492), plavanju (240), splavalu je 146 otrok, kotalkanju (374), smučanju (492), kolesarjenju (448) in igri z žogo (390 cicibanov). Tekmovanja za športno značko II. in III. stopnje pa niso tako zažvepla, kot bi želeli. Podeljenih je bilo 401 srebrna in 148 zlatih značk II. skupine ter 134 bronastih in 4 srebrne značke III. skupine. Že stalna oblika športne rekreacije so delavske športne igre, v katere je bilo lani vključenih 52 ekip z okrog tisoč udeleženci. Uspešno so bile izvedene tudi športnorekreativne igre krajevnih skupnosti, v katerih je sodelovalo okrog 1500 udeležencev. Pomembno vlogo pri vključevanju invalidnih oseb v športno rekreacijo pa ima tudi Društvo za šport in rekreacijo Murska Sobota.

F. Maučec

Smučanje

Uspela prireditev v Pečarovcih

Gasilci in mladina iz Pečarovca so letos že tretjič pripravili tekmovanje v slalomu, spustu in smučarskih skokih na 30-metrski skakalnici. Čeprav je vreme prizadevno organizatorjem nekoliko ponagajalo, se ga je udeležilo 57 smučarjev iz raznih krajev Pomurja, ogledalo pa si ga je okrog 300 ljubiteljev tega športa. Prireditve, ki je letos uspela, je še en dokaz, da se z dobro voljo da marsikaj narediti in da bi takšnih prireditev v Pomurju lahko bilo več. Za pripravo tekmovanja organizatorji vsekakor zaslužijo vse priznanje.

Rezultati — slalom: 1. Miro Matjašec (Radenci), 2. Stanko Kamničar (Radenci), 3. Boris Berke (Vaneča). Spust: 1. Borut Štiber (Radenci), 2. Mišo Tratar (Moščanci), 3. Stanko Ščavničar (Radenci). Kombinacija: 1. Stanko Ščavničar (Radenci), 2. Miro Matjašec (Radenci), 3. Bojan Benko (Mačkovci). Skoki: 1. Borut Štiber (Radenci) 20,5 in 21 m, 2. Bojan Benko (Mačkovci) 20 in 20,5 m, 3. Jože Vrečič (Pečarovci) 19,5 in 20 m.

ŠOLSKA ŠPORTNA DRUŠTVA V RADGONSKI OBČINI

PESTER PROGRAM AKTIVNOSTI

V radgonski občini deluje devet šolskih športnih društev, sedem na osnovnih šolah ter po eno na šoli s prilagojenim poukom in srednji gostinski šoli. Šolska športna društva imajo razvite razne aktivnosti. Tako imajo učenci možnost, da se vključujejo v tiste aktivnosti, ki jih najbolj zanimajo. Posamezne dejavnosti vodijo mentorji — učitelji telesne vzgoje, nekatere pa tudi zunanji sodelavci. Da bi v posameznih panogah lahko sodelovalo čimveč učencev, organizirajo razredna in medrazredna tekmovanja, na osnovi teh pa sestavljajo ekipe, ki zastopajo šolo na občinskih tekmovanjih. Komisija za šolski šport pri občinski zvezi telesnokulturnih organizacij, ki jo trenutno vodi Branko Khun, pred pričetkom šolskega leta izdela program aktivnosti in usposabljanja.

V prvem polletju letošnjega leta so v radgonski občini izvedli tekmovanja šolskih športnih društev v malem nogometu, rokometu, krosu, namiznem tenisu, odbojki in strelstvu. V programu pa imajo še tekmovanja v smučanju, košarki, gimnastiki in atletiki. Organizirajo tudi razne tečaje v plavanju, smučanju itd. V dosedanjih tekmovanjih so največje uspehe dosegli v namiznem tenisu in strelstvu, nekateri tekmovalci se uveljavljajo celo v republiškem merilu. Posebno skrb pa v radgonski občini pri delu šolskih športnih društev namenjajo tudi zdravstvenemu stanju učencev. Tako so z zdravstveno službo v Gornji Radgoni in Radencih izvedli več predavanj kot na primer o okvari hrbtenice, slabi drži otrok itd. Nekajletno uspešno delo v šolskih športnih društvih radgonske občine se že kaže pri razvoju nekaterih športnih panog, ki jih gojijo.

F. Maučec

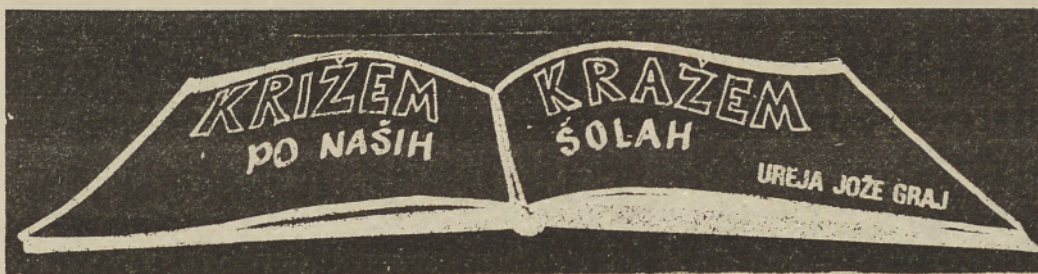
STRELSTVO

NA VRHU LJUTOMERČANI

V občinski strelski ligi Ljutomer je bilo odigrano šesto kolo. Vodi Ljutomer I. z 90 točkami pred Ljutomerom III. 82, Ljutomerom II. 80, Vesno I. 70, Obrtniki 67, Vesno II. 54, Ljutomerom V. 50, Rudarjem I. 44, Marlesom 42 in Ljutomerom IV. 34 točk. Med posamezniki je v vodstvu Ljubo Špindler z 2.185 krogi pred Dušanom Špindlerjem 2.169 in Stankom Kapunom 2.144 krogov.

Na družinskem tekmovanju v streljanju z zračno puško SD Ljutomer je sodelovalo 25 strelcev in 4 strelke. Norme za občinsko prvenstvo je izpolnilo 21 strelcev in 3 strelke. Zmagovalci v posameznih kategorijah: člani — Ljubo Špindler 579, mladinci — Dušan Špindler 566, pionirji — Borut Filipič 171, pionirke — Manuela Rudolf 171 krogov.

Stanko Kapun

Veseli smo snega

Začel je padati sneg. To je največje veselje za nas. Ko smo prišli v šolo, smo se kepali. Bila sem bela kot sneženi mož. Kdor ni imel kape, je imel mokro glavo. Bili pa smo kljub temu vsi veseli.

Mihaela Mlakar
OŠ Spod. Ščavnica

Smučke

Moje smučke, potepuške,
po snegu drvijo,
v drevo se zaletijo.

Moje smučke, nagajivke,
ubogati me nič ne znajo,
vse norčije od sebe dajo.

Daniela Zelko, 3. b

OŠ Črenšovci

Delo in življenje kmetovalca

V petek smo bili pri Zelkovi. Tam smo si najprej ogledali traktorja. Eden je imel priključeno nakladalko za gnoj, z drugim pa so vozili. Šli smo dalje in si ogledali silokombajn. Pokazali so nam prostor za silos. Za nakladanje sena uporabljajo posebno prikolico. Puhalnik jim piha seno na senik. V hlevu gojijo telice, krave in pance. Deset krav je potrebno vsak dan molsti. Za moljenje uporabljajo stroj. Vsak dan odpeljejo po 50 litrov mleka v zbiralnico. Živino hranijo s silosom, vodo pa pijejo same iz napajalnikov. Svinjerejo se ne bavijo. Pri Zelkovi smo si ogledali mnogo zanimivih stvari. Čeprav je delo na kmetiji zelo težko in naporno, pa vendar ga upravljajo z veseljem. Ne bi zamenjali z delom v tovarni.

Ta dan je bil zame izredno doživetje. Zvedela sem mnogo koristnih stvari. Ogledala sem si dobrega kmetovalca in spoznala njegovo življenje.

Spilak Simona, 3. b
OŠ Črenšovci

Ustanovili smo PIKUD

Kultura — beseda, ki ima širok pomen. To je petje v zboru, recitiranje, literarno ustvarjanje... Nam pomeni še veliko več, saj se je v dolgih stoletjih naše burne zgodovine bilo treba borovati za svobodo govora v svojem jeziku, za razvijanje lastne kulture.

Na naši šoli smo na prvem kulturnem dnevu ustanovili PIKUD. Poimenovali smo ga po prvoborceu in rojaku Štefanu Kuzarju-Bojanu, katerega ime nosi tudi naša šola. Na ustanovni občni zbor smo povabili predstavnic Zveze kulturnih organizacij Greto Škerget. Izvolili smo vodstvo in izvršni ter nadzorni odbor. Podelili smo tudi priznanja najzaslužnejšim mentorjem na področju kulturnih dejavnosti. Naj izdvojim iz našega programa dela le nekaj najpomembnejših nalog. To so predvsem: sodelovanje pri oblikovanju programa kulturnih dejavnosti, ugotavljanje potreb po dodatnih kulturnih dejavnosti, sodelovanje v KS,

NASTOPAL SEM

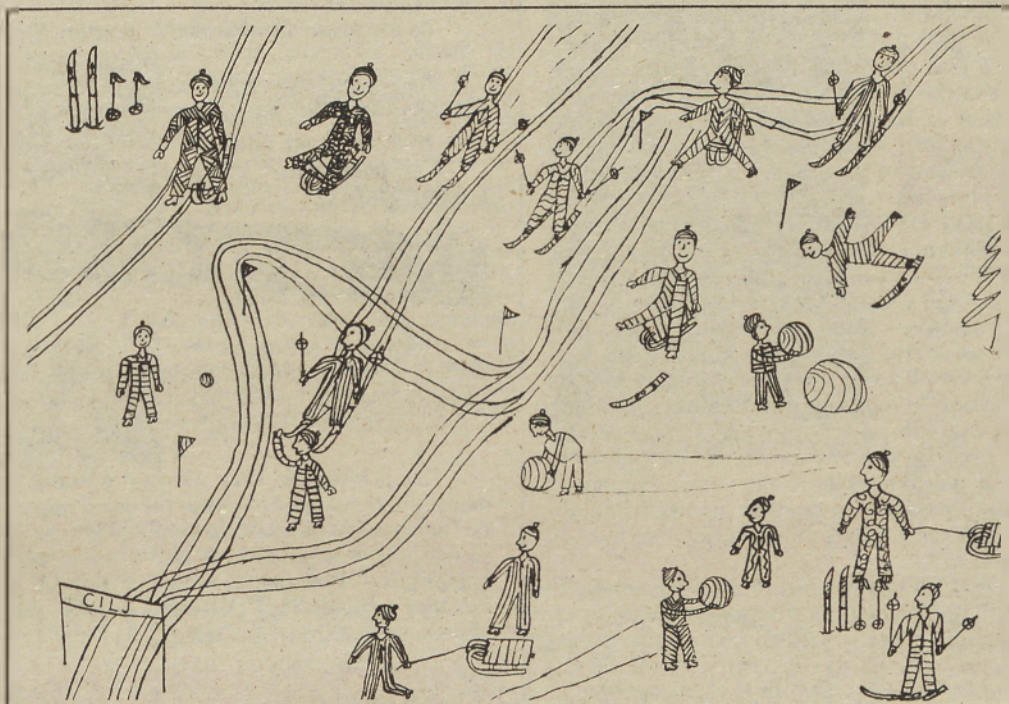
Ob dnevu ostarelih sem bil na proslavi. Nastopal sem skupaj s prijateljem Rajmundom. Preoblekla sva se v prave kmečke fante. Z nama sta nastopali še dve sošolki. Zapeli smo pesem »Al me boš kaj rada imela«. Občani so nam glasno zaploskali.

Boris Perko
O. Š. Sp. Ščavnica

organizacijami združenega dela, varstvo kulturne dediščine, organizirano obveščanje preko šolskega radia in drugih sredstev obveščanja. Sklenili smo tudi, da pionirsko sobo preuredimo v klubski prostor. Seveda ne bodo ostale brez dela tudi komisije, ki bodo skrbele za modo in oblačenje, za ureditev arhiva kulturne dediščine, za dokumentacijo dejavnosti, pripravo kulturnih dni...

Naš program dela je zelo obširen in upamo, da ga bomo uresničili. Pa kako ga ne bi, saj smo si ga sami zadali! To bomo zmogli le, če si bomo delo (in tega ni malo) porazdelili in če bomo začutili, da je naša največja skrb — negovanje in razvijanje kulture, ki je naša preteklost, sedanjost in tudi prihodnost.

BERNARDA PINTARIČ
OŠ ŠTEFAN KUJAR-BOJAN
PUCONCI

IZBRANA RISBA: »Zimsko veselje« Narisala Mira Bogdan, 6. raz. OŠ Stroča vas.

BESEDA DVE O...

PRVI SNEG — Bil sem še v postelji in sladko spal. Sanjalo se mi je, kako se smučam po hribu. Nenadoma je prišla mama in me zbudila. Rekla je, naj hitro vstanem in pogledam skozi okno. In res. Zagledal sem sneg. Moje sanje so se uresničile. (BORIS PERKO, 4. raz. OŠ Sp. Ščavnica)

ZIMSKI DOŽIVLJAJ — Sedim v topli sobi ob oknu in preiščlujem. Naenkrat zagledam snežinke. Od veselja poskočim in grem ven. Veje že krasijo sneg in tudi polja, travniki in vsenaokrog se pokriva z belo odejo. Grem na podstrešje in prinesem sanke in smuči. Začnemo se veseli igrati na snegu... (RENATA FERENČAK, 4. a OŠ Odranci)

IGRALI SMO — Nekaj dni pred novim letom smo v vrtcu igrali igrice Lakota je najboljši kuhar. Otroci so nas pozorno gledali in poslušali. Po predstavi smo se pogovarjali in zapeli še dve pesmici. Otroci so nam glasno zaploskali. Nato so tudi oni zapeli pesmice o dedku Mrazu. (NATALIJA HORVAT, 3. a OŠ Bakovci)

NARAVOSLOVNI DAN — Ko smo imeli naravoslovni dan, smo se srečali z lovcom. Pokazal nam je puške, nato pa smo skupaj z njim naredili krmilke za živali. Ogledali smo si še prežo in se pogovarjali z lovcom o raznih stvareh. Tudi puško smo lahko dali na ramo. (ANDREJ KUJAR, 2. a, OŠ Bakovci)

ŠPORTNI DAN — Prejšnji teden smo imeli športni dan. V programu smo imeli jesenski kros, deklice so igrale roket, fantje pa nogomet. Kros je bil precej zahteven. Tekli smo po hribu navzgor in navzdol pa okrog šole. Ker je travo pokrivala rosa, je dostim deklicam spodrsnilo, da so padle. Tiste najmanjše iz prvega razreda so celo jokale. Učenci, ki smo kros že opravili, smo spodbujali najmlajše z vzkliki in plaskanjem.

Ob razglasitvi rezultatov je tovariš vsem čestital in rekel, da je važno sodelovati, ne zmagati.

Po krosu smo deklice igrale roket. Deklice 6. a razreda smo zmagale s 5. a razredom z rezultatom 3:1. Bile smo zelo vesele. (BBRIGITA HAJDI-NJAK, OŠ Grad)

OH, TA MUHASTA ZIMA

Za nekatere, še posebej za otroke, je zima veliko veselje. Povzroča pa obilo preglavic v prometu.

Otroci se zime najbolj veselijo zato, ker zapade sneg. Potem se lahko smučajo, sankajo, drsajo na potoku ali na ribniku. Vozniki se pa prav nič ne veselijo. Če zapade polno snega, ne morejo voziti. Sneg zelo ovira promet. Tudi posledica je pogostokrat huda. In če cestna podjetja niso na to pripravljena, lahko nastane zelo velika zmeda. Tudi kmetje se veselijo zime. Še posebej zato, ker bela snežna odeja prekrije njive, ki so posejane s pšenico in z drugimi žitnicami. Zato seme v zemlji ne zgine.

Letošnja zima je muhasta. Mate Irena, 8. raz. OŠ Dobrovnik

POMURSKA ZALOŽBA VAM PRIPOROČA SVOJE NAJNOVEJŠE KNJIŽNE IZDAJE:

C. McCullough:

PESEM PTIC SELIVK

Roman v dveh knjigah

To je roman o ljubezni med Meggie Clearyjevo in mladim, zelo lepim župnikom Ralphom, ljubezni, ki jo premaga Ralphova častihlepnost, da se žalostno zaključi. Po romanu so naredili film in TV nadaljevanko, ki sta navdušila milijone gledalcev po vsem svetu. Knjiga je nadvse primerno darilo za 8. marec.

Cena: 2 knjigi 1800.— din

Klabund:

BORGJIJCI

Ta roman o Borgijcih velja za najboljšo literarno delo o tej rimski rodbini, za katero so značilni pohlep in stremušstvo, podkupovanje in brezobzirna uporaba moči, pa tudi razvrtnost, pri čemer je prednjačil družinski poglavar Rodrigo, sicer papež Aleksander VI.

Cena knjige: 590.— din

Fr. Winterbotham:

NACISTIČNA ZNANSTVA

Avtor je bil vrhunski agent, ki ga je britanska obveščevalna služba poslala v Nemčijo, še preden so nacisti prevzeli oblast. Njegova kronika je polna zgodb o najbolj drznih mednarodnih spletkah, o agentih, dvojnih agentih in nacističnih veljakah.

Cena knjige: 600.— din

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam:

Prilimek in
ime naročnika:

Naslov:

ulica (ali vas)

pošta

poštna številka

Zaposlen pri:

Naslov

zaposlitve:

ulica

pošta

poštna številka

Spol:

1 moški: 2 ženski:

Rojen:

dan mesec leto

Reg. št. os. izk.:

izdane pri:

poklic

Datum:

Podpis:

KUPNINO BOM PORAVNAL:

— po povzetju (20 % popust)

— v 1, 2, 3 zaporednih mesečnih obrokih

Pristajam na terjatev celotne kupnine v enkratnem znesku, če mesečnih obrokov ne bom sproti poravnal.

Prosimo, označite plačilne pogoje, ki vam ustrezajo.

Vse morebitne spore rešuje pristojno sodišče v Murski Soboti.

Knjige lahko kupite tudi v knjigarnah Pomurske založbe v Murski Soboti, Ljutomeru, Gornji Radgoni, Lendavi in Lenartu.

Pomurska založba, Murska Sobota, Lendavska 1

ZIMSKA OLIMPIADA OD NEKOČ DO DANES

OLIMPIADA JE UMRLA

Garmisch-Partenkirchen 1936 — tretja ZOI. Goebbelsov propagandni stroj je triumfalno kaj takega lahko ustvarijo samo Nemci v tretjem rajhu. Nastopilo je 755 tekmovalcev iz 28 držav. Prvič nastopijo tudi Jugoslavlani: Smolej je deseti v teku na 50 kilometrov. Dobro so se odrezali tudi Knap, Jakopič in Klančnik v štafeti 4 x 10 km ter Praček (15. v alpski kombinaciji).

Norvežan Ruud je bil nepremagljiv v skokih in v spustu. Avstrijec Schäfer je bil spet najboljši na ledu kot posameznik. Javna tajna pa je bila, da so morali pri parih sodniki prvo mesto prisoditi Nemcem: Herbert/Baier pred Avstrijcem I. in E. Pausin. Sicer pa so bili najboljši Norvežani: Hagen v nordijski kombinaciji, Henie v umetnem drsanju, Ruud skoki, Hallgier v teku na 15 km, Ballangrud v hitrostnem drsanju na 500 m, 5 km in 10 km.

»NASVIDENJE V SAPPORU 1940«

Tako so se poslavljali v Garmisch-Partenkirchenu. Toda iz tega ni bilo nič. Hitler je 1938 okupiral Avstrijo, potem Čehoslovaško, 1939 Poljsko... Anglija in Francija sta napovedali vojno Nemčiji. 1940 so Hitlerjeve vojske zasedle Norveško... Namesto strelav

iz startnih pištol je bilo slišati regljanje strojinic... Olimpijada je zares umrla in ponovno se je ob težkih naporih rodila spet leta 1948, ponovno v St. Moritzu. Nemcem in Japoncem so udeležbo na teh ZOI prepovedali. Sovjetska zveza pa, ki si še ni mogla opomoči od vojne, svoje udeležbe ni prijavila. Jugoslavijo je zastopala močna ekipa. Najboljši rezultat (deveto mesto) je dosegla ekipa Razinger, Pogačnik, Kordež, Knific v štafeti 4 x 10 km.

Čeprav Švica v vojni ni bila neposredno prizadeta, je tako v organizaciji kot tudi v izvedbi 4. ZOI škripalo, podobno kot zvočniki. V slalomu za ženske je zmagala Američanka Frazer, v spustu Švicarka Schluneggerjeva. Američan Button je bil najboljši v umetnostnem drsanju, med ženskami pa prav tako Američanka Scottova. Norvežani so tokrat razočarali. Med hokejisti se je pojavila nova velesila — Čehoslovaška, ki je tokrat za Kanadčani osvojila drugo mesto. Četrte ZOI so doživele tudi svoj škandal. Američani so namreč v St. Moritz pripeljali dve hokejski moštvi.

V DOMOVINI SMUČANJA

Nekam čudno se sliši, da so bile šele pete ZOI v domovini smučanja — na Norveškem, leta 1952 v Oslu. Tretjino medalj so osvojili domačini — Norvežani. Jugoslovanske barve so tokrat zastopali Kustecova in Kordeževa (v teku). Štefe in Mulej v spustu, slalomu in veleslalomu. Polda in Klančnik pa v skokih.

Prvič po vojni so na ZOI v Oslu nastopili tudi nemški tekmovalci — obe Nemčiji z enotno ekipo. Ob zmagah nemških tekmovalcev pa niso dvigali nemških zastav temveč olimpijsko!

ZOI v Oslu so se zapisale v zgodovino s tem, da je iznenada zmanjkalo snega; s planin so ga morali voziti na tekmovalne proge, za senzacije pa so poskrbeli ameriški in kanadski hokejisti s svojimi večnimi pretepi. Nič ni pomagalo: v hokeju so zmagali ponovno Kanadčani.

ŠESTE IGRE V ITALIJI

Italijanski kraj Cortina d'Ampezzo je bil leta 1956 gostitelj šestih zimskih olimpijskih iger. Avstrijec Toni Sailer je dosegel fantastičen uspeh — zmagal je v vseh treh alpskih disciplinah. Jugoslovanska tekmovalna ekipa je bila številnejša od tiste v Oslu. Najboljšo uvrstitev je dosegla naša štafeta 4 x 10 — bili so 13. V umetnostnem drsanju so bili najboljši Američani.

Na zimskih olimpijskih igrah v Cortini se prvič pojavijo sovjetski tekmovalci. Osvojili so največ — 16 zlatih kolajn, tudi za hokej.

Prihodnjiki: SLOVO NORDIJCEV

Bankovci iz plastike

Na otoku Mann, ki spada k Veliki Britaniji, so izdali prvi plastični bankovec. Bankovec za en funt je zelenkaste barve (kar najbrž ne pomeni, da hoče ujeti visooletčega brata ameriški dolar) in izredno trpežen. Znano je, da bankovci, če so stalno v prometu, hitro propadejo in jih je treba vedno znova dotiskavati, razen seveda, če niso spravljani v nogavicah, kjer pa jih glodata miš in inflacija. Britanci so zato poskusili s plastičnim denarjem.

Plastični bankovec je postal zelo trde preskuse. Po-

seben avtomat ga je kar polmilijonkrat zganil, preden se je na pregibu pretrgal. Torej gre res za trpežno blago.

Seveda je bankovec postal takoj, ko je prišel v promet, zbirateljska dragocenost. Ljudje so čakali v vrstah, da so ga lahko dobili, potem pa je vsakdo na lastno pest poskusil, ali se ga res ne da pretrgati. Novi bankovci so ostali celi. Kmalu ne bodo nič posebnega, čeprav je tudi res, da plastični bankovec višje vrednosti v Veliki Britaniji ne nameravajo tiskati. Menda jih je lažje ponarediti kot papirnate.

Za lov na miši so Rimljani uporabljali podlasice.

X X X

Polovica prebivalstva našega planeta živi v štirih državah: Kitajski, Indiji, Sovjetski zvezi in v ZDA.

X X X

Če pomnožite 11,111.111 z istim številom dobite 123456789654321.

DRUGJE SMO PREBRALI

X X X

Scalino so v mnogih predelih sveta dolga desetletja uporabljali namesto mila in pralnega praška, kar ni nič nenavadnega, saj vsebuje urin veliko amonijaka, ki ga danes uporabljajo v proizvodnji čistilnih sredstev.

X X X

Znani britanski državnik in predsednik vlade Churchill bi moral imeti nekoč med vojno točno ob napovedani uri govor po radiu. Da ne bi zamudil, je stopil do prvega taksija, toda taksist se mu je izgovarjal, češ, da ne bo peljal, ker bo poslušal Churchillov govor. Predsednik pomoli taksistu (ki ga ni prepoznal) pod nos funt za napitnino. »Vstopite, gospod, vrag naj vzame Churchila!«, se je taksist omehčal.

OBOJE HKRATI

— Zenkica, hočeš naj kupim nov avtomobil. S čim pa ga naj plačam?
— Ti vedno kompliciraš. Zakaj vedno govoriš o dveh stvarih hkrati?

ELEKTRIČNI TOK IZ MORJA

V zadnjih desetih letih so se iskale nadomestnih virov energije začeli močneje zanimati za energijo, ki jo poznamo že tisočletja, a je doslej nismo izkoriščali. Gre za energijo morskih valov. Prav v zadnjem času so izdelali več modelov energetskih valovnih elektrarn. Prvi, ki bodo zgradili pravo valovno elektrarno, ne samo model, so Norvežani. Načrtujejo, da bo začela delovati leta 1986.

Elektrarno so konstruirali v obliki velikanske črke U, zasidrane v obalnih vodah. V prostoru pod morsko gladino vdirajo valovi in enkrat zapolnijo, nato pa izpraznijo komore, zaradi česar se spreminja zračni pritisk v njih.

Prav to spreminjanje poganja električni generator, postavljen na vrhu betonskega uja.

Prva valovna elektrarna bo proizvajala le nekaj sto kilovatov električne energije. Če se bo obratovanje obneslo, potem Norvežani nameravajo postaviti na svojih obalah še več takšnih objektov. Z njimi bodo lahko močno izboljšali svoj energetski položaj, ki že tako ni kritičen, pa vsekakor gledajo po novih energetskih virih. In kar je nedvomno pomembno, po virih, ki so obnovljivi, ne kot nafta ali premog, na katere prisegajo energetske manj zavedni načrtovalci.

Kaj več kot pravljice

Da živali na neki skrivnostni način začutijo bližajoči se potres, ni novost. Znano je, da mačke pograbijo mladiče in jih odnesejo iz hiše, da psi začno zavijati in tuliti, da prašiči začno ujedati eden drugega, da zlate ribice skačejo iz vode in da se kače prebujajo, četudi so že otrpnile. Pozimi je seveda ta protipotresni nagon za kuče smrtonosen: zbude se iz otroplosti in zlezajo ven na zasneženo površje, kjer potem kot hladnokrvne živali zamrznejo.

Zahodni znanstveniki so vse do pred kratkim imeli take izkušnje za vzhodnjaške pravljice. Le kako naj žival zazna nekaj, česar še tako izpopolnjene naprave ne morejo? Za znanost je bilo vse govorjenje o živalih, ki zaznajo bližajoči se potres, neresno govorjenje nestrokovnjakov.

Šele leta 1976 so ameriški raziskovalci sklenili, da preskusijo, ali ni v teh izkušnjah nekaj resnice, še posebno, ker so ta čas Kitajci, ki nekaj dajo tudi na svoja stara izročila, dosegli nekaj uspehov pri napovedovanju potresov tudi po zaslugi opazovanja obnašanja nekaterih živali.

Fizikalni kemik Helmut Tributsch je zbral poročila iz 77 potresov, med njimi je bil prvi kar potres v njegovi domači vasi Friuli 1976. leta na severu Italije. Na osnovi pričevanj je ugotovil, da potresa ne napovedujejo le živali s svojim nenavadnim obnašanjem, marveč da se pred potresom pojavijo tudi nekateri drugi naravni pojavi, kot so megle, bliski in zvoki. Slednje pojave naj bi sprožilo povečanje števila elektrostatično nabitih delcev v ozračju, ki jih sprožča tektonska »vzmemirjena« zemeljska skorja.

Tributsch je v nemščini leta 1978 o vsem tem napisal tudi knjigo, ki je že spodbudila raziskovalce v drugih deželah, da so resneje začeli premišljati tudi o doslej le anekdotičnih zadevah o potresih.

Avstrijec Toni Sailer — junak Cortine d'Ampezzo

ZNAN RAZLOG

- Mira, zakaj se Emil v tem kotu drži tako poparjeno?
- Ostal je brez denarice.
- So mu jo ukradli? Koliko je bilo v njej?
- On se ne spomni, jaz pa še nisem preštela...

PO IZPITU

- Čestitam ti za uspešno opravljen vozniški izpit. Kaj je bilo najtežje?
- Na prvi samostojni vožnji sem komaj spravil avtomobil iz jarka.

NEVARNA POŽIVILA

V športnih arenah se je pojavil »tekmovalce«, ki pa mu nikakor nočejo priznati pravice do nastopanja. Gre za visto poživil, ki so zasnovane na sintetičnem moškem spolnem hormonu testosteronu. S skupnim imenom jim pravijo steroidi, menijo pa, da pomagajo pri hitri regeneraciji mišic, učinkovitemu spravlju energije in povečani agresivnosti. Strokovnjaki se temu mnenju ne pridružujejo, saj trdijo, da imajo za športnika več škodljivih kot koristnih učinkov.

Pri ženskah lahko jemanje anaboličnih steroidov pripelje do povečane mišičevja in s tem do deformacije telesa, rasti brade in brkov ter do aken. Posebej so ogrožene še nekatere žleze notranjice, saj jemanje umetnih hormonskih snovi ruši naravno ravnovesje v organizmu. Pri športnikih lahko pride do povečane prostate in hitrega razvoja raka na nji, če so zametki že v prostati, nadalje do atrofije mod in močno poslabšane kakovosti semena, kar nedvomno ogroža očetovstvo mladih športnikov. In v nasprotju z učinki na ženski organizem lahko v moškem stalno višja raven tiroidov v telesu povzroči porast ženskega spolnega hormona in rasti prsi.

Za športnike in športnice torej velja, da je bolje trenirati in se zanašati na lastne telesne sposobnosti.

JOGURT NAMESTO MLEKA

Jogurt je lažje prebavljiv od mleka in bi lahko bil vir beljakovin za revne ljudi po svetu, saj ne povzroča prebavnih motenj tako kot mleko. Tako trdijo raziskovalci z univerze v Minnesoti. Po njihovih spoznanjih, objavljenih v listu »Journal of Medicine«, ima jogurt v sebi encim, ki ne moti prebave, drugače kot mleko, ki ga tri četrtine odraslih ne prenesejo. Vzrok je v tem, da organizem starejših ljudi ne proizvaja encima laktaze, ki je potreben za razstavljanje mlečnega sladkorja v črevesju. V jogurtu pa je ta encim in zato ne povzroča težav. Ameriški znanstveniki, ki so prišli do omenjene ugotovitve, priporočajo jogurt predvsem v državah v razvoju, kjer prebivalstvu najbolj manjka laktaza.

ZADNIJ NAJSREČNEJŠI DAN

- Zatrjuješ, da je danes tvoj najsrečnejši dan. Zakaj prav danes?
- Jutri se bom poročil...

PODOBNOST

- Naš direktor je kot električar.
- Ne razumem.
- Nekaj časa je, potem pa ga spet dolgo ni.

LUTKA LUTKICA

- Mami, novo lutko mi kupi.
- Toda ta stara je še vedno kot nova.
- Že, že, tudi jaz nisem stara, ti pa imaš spet dojenčka.

Britanska manekenka Erica Preston, za katero trdijo, da se je z nasmehom že rodila, se je dne odpravila v toplo Afriko, kjer bo sodelovala pri snemanju reklamnih filmov za kopalke

zanimalo vas bo

KAKO NEGUJEMO NAKIT?

Nakit je star kot človeštvo in izraža čisto osebno slog posameznika, ki se z njim krasi. Danes se nakit nosi vsak dan in ob vseh priložnostih. Če je pristen, je tudi drag, zato je treba plemenite kovine in lesketajoče se drage kamne negovati. Ni dovolj, če zasopete v svoj ljubljani okras, potem pa ga zdrgnete z mehko krpico. Posamezne drage kovine in kamni so med seboj preveč različni, da bi vsem zadostovala tako pičla skrb.

Vsak kos plemenitega nakita naj bi od časa do časa pregledal strokovnjak, ki ve, kaj takšne dragocenosti potrebujejo. Za prve ukrepe pa lahko poskrbite tudi doma. Preprost nakit iz zlata, srebra ali platine položite v skodelico s prekuhanjo milnico, vanjo pa vlijte še curek salmiakovca. Vzemite staro zobno ščetko in z njo odstranite nesnago. Nakit nato sperite v čisti vodi, nazadnje pa ga potopite še v spirito. Posušite naj se na mehki platneni krpi. Gladke ploskve potem zloščite z mehko usnjeno krpico.

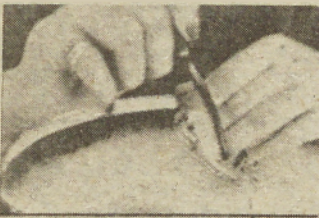
Drage kamne zloščite z mehko krpo iz tkanine, ki jo navlažite s čistim alkoholom. Hrbno stran kamna skrtajte z mehko ščetko in milnico, vse skupaj splaknite in za nekaj časa poizkusite v gorilni spirito, da bo odstranil ostanke mila in apnenca.

Kovina in kamni, ki pridejo v stik z milom ali s čistilnimi sredstvi, postanejo motni. Pri gospodinjskih opravilih nakit vedno

odložite. Prav tako mu ne prija, če si ga nataknete na namazano kožo in če pride v stik z drugimi kozmetičnimi sredstvi. Ščasnoma zaradi takšne nepazljivosti izgubi lesk.

Biserov nikar ljubosumno ne hranite v nakitni skrinjici, ker bodo lepi samo, če bodo od časa do časa na koži. Sicer pa jih skrbno varujte pred škodljivimi snovmi, ker so občutljivi.

Pristen nakit že dolgo ni več

lepota, ki si jo privoščijo le izbranci. Zenske imajo veselje z verižicami, zaplestnicami, broškami, prstani, uhapi... Če imate pristen nakit, imate dragocenost, ki je trajna, ne glede na to, ali je izdelana iz srebra, zlata ali platine, če je vanjo vdelanih več dragih kamnov, eden sam ali pa sploh noben. Še zmerom sodi med najbolj priljubljene dragocene kovine zlato, saj je s svojo barvo in leskom že na videz zlahtno. Zlato je zelo mehka kovina in jo je mogoče razvaljati v nadvse tanke lističe. Nekaj trše od zlata, a nadvse prožno, je srebro — bela lesketajoča se kovina, ki se da menitno zloščiti. Najtrša in tudi najredkejša draga kovina je platina, ki se sveti kot sivkast žamet ali ima celo modrikaste odtenke, zelo je prožna in približno za 30 odstotkov dražja od zlata.

Eden najdražjih kamnov je diamant — svetlo rumen ali pa modro belo sijoč kamen, kakršen je pač po kakovosti. Vrednost tega dragulja merijo glede na štiri C, začetnice štirih lastnosti, ki se jim v angleščini pravi Colour, Cut, Carat, Clarity, po slovensko pa: barva, brušenje, teža, čistost. Surov diamant žele z brušenjem spremenijo v dragocen briljant. K draguljem prištevamo tudi kravro rdeč rubin, moder safir, smaragd, ki je glede na kakovost lahko svetlejšega ali temnejšega zelenega odtenka, moder akvamarin in opal, ki sije v mnogih žarečih barvah.

J.

MARSIKO BI GA RABIL

Anti-smrčalec

Hudo je človeku, ki spi v sobi z drugim človekom, ki smrči, kajti tedaj je hitro konec sladkega sna. Od pamtliveka so si ljudje izmišljali vse mogoče načine, da bi ukrotili smrčanje, pri čemer so imeli več ali manj uspeha. Vse kaže, da je doslej edinole neka nemška trdka na pravi poti in da bo res lahko pomagala tistim, ki so obsojeni na to, da (ne)spijo v bližini ljudi, ki ponoči »žagajo«; pred nedavnim je patentirala izum — napravo, ki prekine smrčanje oziroma zbudi smrčajočega. Ta električna naprava je v glavnem namenjena hotelom, v katerih se vedno najde kak smrčal, seveda pa si jo bo lahko kdo (pa ne tisti, ki smrči?) omislil tudi v lastnem stanovanju. Glavni del tega antismrčalca je mikrofoni z ojačevalcem, ki mora biti poleg človekove glave. V trenutku, ko začne smrčati, se signal s posebno žico prenese do najbolj občutljivega dela kože in električni naboj zbudi smrčalca.

RADIO MURSKA SOBOTA

5 najpopularnjših

Vsak petek od 16.00 do 16.30 na Radiu Murska Sobota

Lesnica tega tedna:

1. Zeja — Diamanti
2. Ne mi dihat za ovrtnik — Lačni Franz
3. Slovenski muzikant — Marjan Smode
4. Slovenija — Buldožer
5. Prevario sam: se u tebi — Dejan Petković

Nagrada Elektrotehne iz Murske Sobotne prejme: Arita Žižek, Hotiza 195, 69220 Lendava

Naša nova predloga:

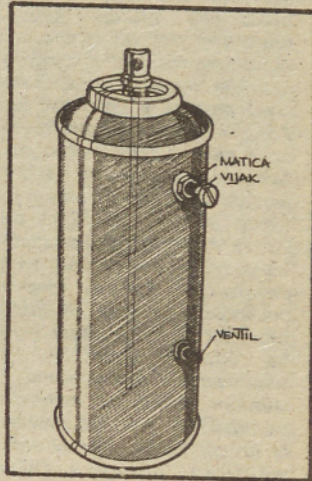
1. Bongo — Bongo — Srebrna krila
2. Ti znaš — Josipa Lisac

Vaše glasovnice — donisnice — pošljite na naslov Radio Murska Sobota, Titova 29/I, 69000 Murska Sobota s pripisom: za pet najpopularnejših.

naredi sam

RAZPRŠILEC LAKA

Barvo lahko nanesemo na nek predmet s čopičem ali pa z razpršilec. Čopič, četudi ni poceni, si lahko kupi vsak, pravega razpršilca (nekateri temu pravijo »pištola«) pa si ne more omisliti vsakdo. No, mi vam predlagamo, da si razpršilec izdelate sami. Seveda z njim ne boste mogli prebarvati avta, ampak le kak manjši predmet. Torej poiščite kovinsko dozo od laka za lase ali antikorozijskega spreja WD-40. V spodnjem delu s spajkalom pritrdite ventil od zračnice za kolo, v zgornjem delu pa pritrdite matico, seveda pa morate zanj imeti tudi primeren vijak. Vaš razpršilec je gotov! No, ja, skozi matico še morate naliti barvo, potem matico privijte, nato pa vzemite še tlačilko (pumpo) za kolo in vnesite v dozo ustrezen pritisk zraka. Ker predmet, ki ga nameravate prebarvati, že imate pripravljen, vam ne prostane drugega, kot da s palcem pritisnete na nastavek na razpršilcu. Pripravi

čani smo, da bo deloval. Če ne, ne krivite nas, ampak sebe, saj ste naredili nekaj narobe, morda barva ni bila pravilno razredčena.

opremljeno stanovanje

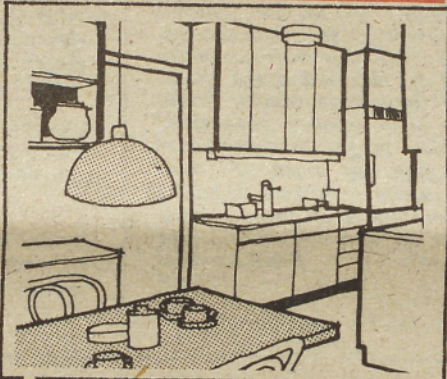
KUHINJA TUDI JEDILNICA?

Več razlogov, je, da vsakodnevno obedovanje v posebnem prostoru — jedilnici — v današnjem času ni več niti potrebno niti zaželeno. Ločena jedilnica stanovalcem ni več privlačna, saj deluje mnogo preveč uradno, je odrujena in formalna. Gospodinja pa mora, kadar streže v posebni jedilnici, opraviti predolgo pot iz kuhinje v jedilnico in nazaj, in to večkrat za vsak obrok. Takšno delo je utrudljivo in zahteva močno, mlado osebo ali pa primerno pomoč.

Sodobno opremljena kuhinja ima naprave in je tako urejena, da omogoča prijetno bivanje in pristne stike med člani družine. V sodobno

opremljeni kuhinji se lahko vsak član družine počuti prijetno in koristno.

Najprimernejša pa je ureditev stanovanja tam, kjer je omogočeno obedovanje v jedilnem kotu (niši), ki je med kuhinjo in dnevnim sobo. V takšnem jedilnem kotu se vsa družina zbere ob jedilni mizi, povezana z ostalimi deli stanovanja. V stanovanjih, v katerih jedilni kot ni predviden, pa se stanovalci na najrazličnejše načine znajdejo in obedujejo v kuhinji. V ta namen lahko uporabljajo tudi tazne vrste miz, na primer zložitve mize, ki jih manjšamo ali širimo ali pa zlagamo glede na trenutne potrebe. Hrana v bližini kuhinje je vendarle boljša, mar ne?

DEJAVNIKI TVEGANJA

Vse govori za to, kar smo že v prejšnjem sestavku na kratko omenili, da so glavni pospeševalci arterioskleroze: zvišan krvni pritisk, sladkorna bolezen, povišane maščobe in sečna kislina v krvi, kajenje, prekomerna teža, prevelika senzibilnost človeka, sodoben način življenja, ki ga prinaša standard. Določeno vlogo igra spol, starost in tudi dednost.

Ne moremo slepo verjeti v to, zato za začetek na kratko navedimo nekaj oprijemljivih argumentov. O tem bomo pozneje obširneje spregovorili. Zvišan krvni pritisk: vsem nam je znano, da nezdravljeni ali slabo zdravljeni bolniki s povišanim krvnim pritiskom in leti zbolijo na srcu, ledvicah in predvsem na ožilju, kar ne redko privede do možganske kapi.

Sladkorna bolezen: mnogi sladkorni bolniki dobijo po več letih zdravljenja okvare na ožilju, komplicacije na očeh itd. Mnogim je potrebno amputirati prste na nogah, večkrat celo eno ali obe nogi zaradi okvar na ožilju.

Povišane vrednosti maščob in sečne kisline v krvi so prepoznavni sopotniki bolnikov, ki so preboleli miokardni infarkt, da bi njihovo krivdo lahko zanikali.

Kajenje: redki so bolniki, ki pred infarktom niso kadili. Večina z občutkom krivde v glasu pove, da so pred infarktom pokadili trideset, štiri-deset ali celo več cigaret dnevno.

Prekomerna telesna teža: vemo, da poleg drugih nevarnosti psihične in estetske narave ter komplikacij na hrbtenici in sklepih pogosto zvišan krvni pritisk sladkorna bolezen, povišane vrednosti maščob v krvi itd.

Spol: po naših večletnih statistikah v Radencih je razmerje med moškimi in ženskimi bolniki, ki so preboleli miokardni infarkt in prihajajo na rehabilitacijo 17:1 v korist moških. Svetovne statistike so pred leti govorile o razmerju 20:1. V zadnjih letih se to razmerje zmanjšuje. Je to davek na emancipacijo ženske?

Mnogi familiarne pogoje-nosti miokardnega infarkta ne priznavajo, čeprav je moč zaznati, da je bolezen v družini, ker je več ožjih sorodnikov zbolelo zanj. Trdijo, da je pogostnost obolevnosti v družini rezultat drugih dejavnikov, ki izhajajo iz družinskih prehrabnih navad, medsebojnih odnosov, razvad itd.

Sum je padel na standard, civilizacija, sodoben način življenja, ki prinaša naglo spremembo v prehrani, angažiranost, odgovornosti, v medsebojne odnose, neugod-ne spremembe v okolju, šte-vilne razvade itd.

Pa je človek res v celoti prepuščen na milost in nemilost tem spremembam, ki jih prinaša današnji čas?

Ne more ničesar sam ukreniti, da zavaruje svoje zdravje? Lahko kaj stori, da se tem spremembam upre?

Dr. Lojze Stevanec internist Prihodnjič: Kaj storiti

ZAKLJUČEK

- Ko sem ta pobilje spoznal sem ugotovil, da sem bedak.
- Zakaj neki?
- Po starem pravilu: »Povej mi s kom se družiš...«

NOČNI NESPORAZUM

- Tovariš, vas bomo zadržali do iztreznitve.
- Naj bo, samo ženi tega ne povejte.
- Zakaj?
- Spet bo okrog trobila, da sem bil celo noč v slabi družbi.

MINI RECEPT

DUŠEN DOMAČI ZAJEC

Očiščen zajec, sol, 8 dekagramov masti ali olja, košček čebule, korenčka, peteršiljeve korenine, vršiček štrajca, pražiljke, 4 do 5 paradiznikov, pol žlice moka, 4 žlice kisle smetane. Na kose trezanega zajca posoli in naglo opeci na vroči masti. Prideni zelenjavo in dišave, olupljene in izrebljene paradizni-ke, nekoliko vode ter pokrito duši.

Po potrebi prilij krop, da se meso zmehča. Proti koncu ne prilijaj tekočine, da se meso opeče. Nato ga potresi z moko in ko porumeni, polij s smetano, prilij malo juhe ter prevrti. Razrezano meso zloži na ogret krožnik in ga obloži s kuhanim krompirjem ter oblij s prece-jeno omako.

Oh domačem zajcu vam želimo dober tek!

smučajmo vsi...

Obzirnost na smučiščih

Tudi vse več Pomurcev se vsako leto »zapiše« med smučarje, zato ne bo odveč objava »prometnih pravil«, ki jih je izoblikovala pravna komisija mednarodne smučarske federacije.

1. OBZIRNOST. Smučar se mora tako vesti in tako ravnati, da nikoli ne ogroža in ne poškoduje drugih.

2. OBVLADANJE VOŽNJE. Svojo hitrost kakor tudi način vožnje, mora smučar prilagoditi svojemu znanju in razmeram na terenu.

3. SMER VOŽNJE. Smučar, ki se približuje drugim smučarjem od zadaj, mora smer vožnje izbrati tako, da ne bo ogrožal tistih, ki smučajo pred njim.

4. PREHITEVANJE. Prehitevanje je dovoljeno s katerekoli strani, vselej pa v takšni razdalji, da ima smučar, ki ga prehitevamo, dovolj prostora za vse možnosti gibanja.

5. POSTAJANJE. Brez posebne potrebe smučar ne sme postajati na ozkih in nepreglednih delih proge. Kdor pade, se mora kar najhitreje umakniti.

6. VZPENJANJE. Vzpenjanje je smučarju dovoljeno samo na robu proge.

7. NEZGODA. Pri nezgodi mora vsakdo nemudoma pomagati in tudi nuditi svoje osebne podatke.

ZADOVOLISTVO

- Predčeraš sem spoznal tvojo ženo. Pre-srečen sem bil.
- Zakaj neki?
- Zato, ker ni moja žena.

NAJHUIŠE

- Kaj misliš, kaj se ti lahko v življenju zgodi najhujšega?
- To, če ti žena postane vdova.

sestavil	srmež-ljiva	brencelj	del gle-dališča	sloven-ska gled.in film.	izobrazba	ženska, ki živi v bližini	nož za obrezova-nje trte
stiskaš-tvo							
genocid							
vijoli-čast dragulj							
fino, barvano kozje usnje							
erbij				musli-manski sodnik desetine			
zadnji sumnik v naši abecedi		Baruvar pretekli čas v srbohrv.			Ana Karič naše ime		
Odisejev oče						del po-steljnine	mesto v Istri blizu Pazina
izraz prizade-tosti				stikali-šče ploskev			
irska armada v ilegali				ameriški pisatelj osebni zaimek			
opto-metar							
Parmova opera							
arabski žrebec					vietnam-ska po-trajina		

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: polenta, element, Telstar, RG, Ili, O, zavoj, Venlo, Arad, VS, rokomet, at, Aro, Diderot, ikebana, nad, sak.

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE V MURSKI SOBOTO

AVTO POVSEM UNIČEN

Izven naselja Krplivnik se je zgodila huda prometna nesreča zaradi neprimerne hitrosti gasilskega kombija. Tega je na cesti Radovci-Bodenci preizkušal 20-letni Stanislav Bernjak iz Radovca. Ko je pripeljal po cesti, ki vodi skozi gozd Kraljevšček, je vozilo začelo zanašati in je zapeljal s cesti ter trčil v dva štora. Avto se je prevrnil na bok, pri tem pa je nastala škoda za 200 tisoč dinarjev.

Oskar Trajbar iz Kobilja se je peljal z osebnim avtom

skozi Mostje. Pri hiši številka 90 je z leve izza kupa snega nenadoma prišel na cesto 3-letni R. B. iz Mostja. Kljub zaviranju ga je osebni avto zadel in odrinil v stran.

Neprimerna hitrost je vzrok prometni nesreči na regionalni cesti izven Šalovca. Ludvik Nemec iz Krplivnika se je peljal iz Šalovca proti Hodošu. V nepreglednem ovinku je osebni avto zaradi neprimerne hitrosti zaneslo na bankino, po kateri je drvel 38 metrov, nato pa je zapeljal

v jarek in po nekaj metrih se je zaletel v betonski propust. Tu se je vozilo dvignilo v zrak, se obrnilo in nazadnje spet pristalo na kolesih. Osebni avto je povsem uničen, saj je škoda za 300 tisoč dinarjev. Poškodovanec se je voznik, prav tako pa njegov sopotnik Geza Sata iz Krplivnika.

V Nemčavcih pa se je zgodila prometna nesreča zaradi izsiljevanja prednosti voznika osebnega avtomobila. Dve osebi sta lažje poškodovani, materialna škoda pa znaša

200 tisočakov. Iz Murske Sobotice se je proti Martjancem peljal Janez Vutek iz Vaneče. Ko je pripeljal do gostilne Horvat, mu je nasproti pripeljala z osebnim avtom Sidonija Kerčmar iz Martjanec. Vutek je nenadoma zavil na levo, da bi zapeljal na parkirni prostor gostišča. S tem je zaprl pot Kerčmarjevi, vozili sta čelno trčili. Kerčmarjeva in njen 5-letni sin sta se lažje poškodovala.

V delovni organizaciji Sobotice, TOZD Obrtništvo, se je zgodila delovna nesreča. Bojan Raker, ki je sicer po poklicu pleskar, je bil 21. januarja razporejen za kurjača. Kmalu po polnoči je odšel v kurilnico, da bi napolnil peč. Ko je odprl vrata, je iz peči bruhnil ogenj in Rakerja poškodoval po obrazu. Zdravi se na očesnem oddelku soboške bolnice.

V prejšnjem tednu je bilo na območju Pomurja spet veliko vlomov. Avstrijski državljani, dvolastnik, ki ima hišo na Jančevem vrhu, je oškodovan za 22.000 dinarjev. Toliko je namreč vredno več litrov žganja, vina in penečega vina, kar si je nekdo prilastil z vlomom.

V Godemarcih pa je 28. januarja nekdo okradel domačijo Stanka L. Iz nezaključenega stanovanja je odnesel 40.230 dinarjev. Za storilcem še poizvedujejo.

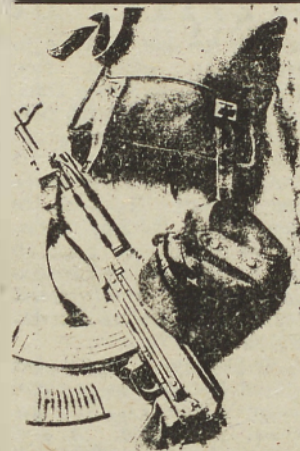
Jože S. iz Dobrovnika pogreša tisočaka. Tega naj bi mu nekdo sunil iz plašča, ki ga je odložil v vaški gostilni.

Seznam tatvin s temi poročili žal še ni izčrpan. Za svoje premoženje bomo morali bolj skrbeti.

Š. S.

Nevarnost ledenega dežja

NIČ NAS NE SME PRESENETITI

Ledeni dež — ta neobičajna elementarna neizgoda ima zelo težke in včasih celo katastrofalne posledice, ki lahko paralizirajo življenje in delo na določenem večjem območju. Ledeni dež, katerega spremilja še močan veter, lahko povzroči nesluteno škodo, če mu sledijo še snežne padavine.

Ledeni dež, ki ga spremlja veter, povzroča, da se na drevmi in daljnovodih nabira led, zaradi tega se veje in žice zvijajo, lomijo, trgajo. Takšni ledeni stihiji se ne morejo upirati niti električni niti poštni vodni in daljnovodni. Zaradi teže ledu in snega se lomijo leseni stebri pa tudi betonski, armirani in jekleni daljnovodi.

Ta elementarna nesreča nastopi nenadoma in ima pogosto katastrofalne posledice. Zlasti hude so posledice v večjih urbanih okoljih. Pri takih nesrečah navadno zmanjka električnega toka, prekinjene so telefonske mestne in meddržavne zveze. Težava so zaradi gretja, oskrbe z vodo in prehranbenimi izdelki. V posebno težkih razmerah so takrat bolnišnice. Prolivna v delovnih organi-

zacijah, ki je odvisna od električnega toka, obstoji. Zaradi ledu in snega so ceste čisto nepravozne — največje težave povzročajo klanci. Omejen je dovoz vsake pomoči.

Nesrečo običajno spremljajo nizke temperature, ki prispevajo k povečanju težav pri odstranjevanju ledu z drevja, električnih in telefonskih vodov in postavljanju novih stebrov namesto poškodovanih.

Zaradi obsežnih del pri odpravi posledic ledenega dežja bodo organi civilne zaštite množično angažirali vse prebivalstvo. Tako bo mogoče s skupnimi močmi čimprej omejiti škodo na družbeni in zasebni lastnini in odpraviti posledice, da se bo življenje lahko normaliziralo.

F. Šonaja

MOJE KOLO, KJE SI?

V času, ko je bilo naftnih derivatov v izobilju in so bile cene avtomobilov sorazmerno nizke, je veliko občanov pozabilo na kolesa. Zato so bila manj pomembna dobrina in se občani niso dosti zanimali, tudi če je kateremu kolo zmanjkalo. Ob pomanjkanju in visoki ceni naftnih derivatov, padanju osebnega standarda in drugih okoliščinah postaja kolo z motorjem vse bolj iskano in se občani množično preusmerjajo v uporabo tega prevoznega sredstva, posebej v poletnem času. Zaradi velikega povpraševanja, se je njihova cena močno povečala, saj kolo stane od 6.000 din naprej, kolo z motorjem pa okrog 30.000 din. Kljub tako visoki vrednosti, pa namenjam varovanju tega osnovnega prevoznega sredstva premalo pozornosti. Lastniki jih puščajo nezavarovane — nezaklenjene na odprtih dvoriščih, pri stanovanjskih blokih, pred gostinskih lokali, na avtobusnih postajališčih, pri kino dvoranah in drugih krajih, kjer se občani množično zbirajo. Takšen malomaren odnos lastnikov do koles in koles z motorjem pa pridno izkoriščajo nepošteni posamezniki, ki se ne zavedajo,

da je tuje premoženje nedotakljivo.

V minulem letu je v Pomurju brez svojih koles 355 lastnikov, 104 pa brez koles z motorjem, kar je izredno veliko in predstavlja slabo petino vseh kaznivih dejanj. Iz teh podatkov izhaja, da je na tem področju samozastitno obnašanje skoraj v celoti odpovedalo.

Na področju preprečevanja te vrste kaznivih dejanj lahko veliko prispevajo sami lastniki koles in koles z motorjem, tako da lastnino zavarujejo ob vsakem času na vsakem mestu s tem, da jo zaklepajo in hranijo v zaklenjenih prostorih in tako preprečijo hiter odvoz in uporabo. Vsekakor bodo morali tudi več narediti organizatorji večjih prireditev, upravitelji kopališč, kino dvoran, gostinskih lokalov in drugih objektov, kjer so odvezni koles in koles z motorjem pogosti, saj je naloga teh vseh, da tudi varujejo premoženje svojih obiskovalcev in ne samo, da gledajo na svoj dohodek.

Prav tako bi občani morali hraniti dokumente oziroma imeti zapisane številke in druge značilnosti svojih koles in koles z motorjem, da jih lahko dajo pristojnim organom ob prijavi

tatvine. V minulem letu je le ena tretjina oškodovancev vedela številko svojega kolesa, nekoliko višje je to število pri lastnikih koles z motorjem. Številka kolesa, natančen opis in druge značilnosti so zelo pomembne pri identifikaciji kolesa in pri tem, če bo oškodovanec dobil svoje kolo nazaj.

Na območju Pomurja je bilo v minulem letu najdenih 180 koles in 25 koles z motorjem brez lastnine. Navedeni predmeti so bili predani skupščinam občin, uradom za najdene predmete, ki jih po določenem času prodajo na licitaciji. Do tega prihaja ravno zaradi tega, ker oškodovanci ne vedo številke in ne znajo podrobneje opisati svojih koles in koles z motorjem, verjetno pa so tudi primeri, ko nekateri oškodovanci niti ne prijavijo, da so ostali brez svojega prevoznega sredstva. Dokler ne bo razvita družbena zavest, družbena samozastita in dokler ne bodo nepošteni posamezniki ločili tujega premoženja od svojega, je nujno, da sami varujemo svoje kolo in kolo z motorjem ter drugo premoženje, ker bo tako kolo samo „moje kolo“.

Inspektor milice
Božo Culič

FERI MAUČEC

4

60 LET NOGOMETA V POMURJU

GOLARJEVA ZGODBA

Nogomet so skoraj istočasno kot v Murski Soboti in Dolnji Lendavi začeli igrati tudi v Ljutomeru. O njegovih začetkih je Manko Golar napisal veselo zgodbo, ki jo je doživljal kot 14-letni fant, ki je hodil v ljutomersko meščansko šolo.

„V tistih časih je bil žogobrc velika pregreha in moj ravnatelj Baukari nas je lepo vrtel, če je zvedel, da smo delali greh z žogo. V Ljutomeru smo prinesli žogobrcarsko novost Jandli. Bilo je pet fantov in eno dekle, ki je bilo na treningih vedno za golmana. Najhujša med njimi sta bila Janez in Franček. Iz nogometne družine Jandl pa se je

kasneje razvil v slovitega golmana Slavko, ki je uspešno nastopal v dresu SK Mure. Ker nismo imeli nogometnega igrišča, smo se selili iz travnika na travnik, namesto gola pa so postavili suknjiče in srajce. Potem pa smo brčali, zabijali gole in bežali pred lastniki, ki so nas preganjali s preklami in psi, ker smo jim teptali seno in otavo. Janez pa je vedno rekel: „Paj, dečki, ne dajmo se!“ In res se nismo dali.

Našli smo nov travnik in se zopet šli žogobrc, dokler nas lastnik zopet ni pregnal. Toda nikoli nas ni videl od blizu, ker smo imeli postavljene straže, ki so nas z žvižgi opozarjale na nevarnost in v hipu nas ni bilo več. Neki dan pa bi me stari Sagaj skoraj ujel, ko mi je zagrozil: „Paj, Manko, ti si bil poleg, saj sem te spoznal

po tvojih dolgih nogah. Nič ne laži!“ Jaz sem seveda zanimal in zatajeval še druge. V počitnicah je iz Zagreba hodil v Ljutomer k stricu Martinušču Miro. Ta Miro je bil pravi žogobrcar. Igral je kot mladinec pri zagrebški Konkordiji, ki je bila poleg Haška in Gradjanskega najboljši hrvatski klub. Ta nam je solil pravo nogometno pamet in šele takrat smo zvedeli, da se nogomet igra tudi z glavo, ne samo z nogami. Paj, ta Miro je počenjal za nas v tistih časih prave vragolije z žogo. Potem se je enkrat razneslo: gremo nad SK Muro v Mursko Soboto, da pokažemo tem Prekmurcem. In res se je to zgodilo 12. julija 1925. leta. Za centra je bil Miro. tisti iz Konkordije. Največji Jandl je bil za branilca, družbo pa mu je delal Robert Kukovec, ki je bil kasneje ugleden kirurg in je padel v NOB kot partizanski zdravnik. Potem smo imeli še na razpolago tri Jandle, toda Anice nismo mogli postaviti za golmana. Jaz sem bil desni half, ker so menili, da bom tu delal najmanj škode, ker bo namesto mene bral Kukovec. V napadu smo potem še imeli Miloša in Boža, in če me spomin še ni zapustil tudi Lojzeta Zavrtnika, ki je bil takrat že telesna velesila. Ker se nam je golman izneveril, smo novega dobili na cesti, ko smo šli na vlak. Kaj bo njegov posej, smo mu povečali šele na igrišču. No, tako se nas je nateplo enajst. Za dres smo oblekli kar sokolske naraščajniške rdeče srajce in tam spodaj skupaj zašili spodnje hlače. Na noge smo nataknili gozjerice, ki smo si jih izposodili

od hribolazcev v Ljutomeru. Miro pa se je odločil, da bo igral kar v nizkih čevljih. Ko smo tako borbeno razpoloženi stopili na igrišče, so se nam Sobočani smejali, našo borbenost pa je podčrpal ciganska muzika, ki je mlo zavijala pod visokim hrastom.

Potem smo si dobro ogledali naše nasprotnike, ki so imeli že prave nogometne čevlje, ki pa jih mi, razen Mira, še nismo poznali. Našemu golmanu Fricu pa smo naročili, da žoge ne sme pustiti med lesene drogeve. Če nič drugega, prava figa, je dejal. In začelo se je. Toda že prvo minuto je žoga prifrčala nekje od sredine mimo Frica v gol. Po igrišču se je razlila divja radost Sobočanov in Cigani so zaigrali marš.

Do polčasa so nam Muraši nabubali kar deset primerkov. Naš Fric je samo stal med drogovi.

Zagrebčan Miro je preklinjal po hrvatsko, mi pa po prleško. Med odmorom pa smo se z Muraši gentlemansko zmenili, da ne bo več take toče na naš gol. In res smo do konca dobili samo štiri kose, medtem ko mi nismo mogli zabiti niti enega. Muraši so nam menda obljubili, da si bodo sami enega potisnili med drogeve, vendar niso držali obljube. Ko smo se vračali proti Ljutomeru, smo si božali noge, kajti letati po drugo uro v gozdaricah ni bilo kar tako. Na postaji pa smo našim občudovalcem povedali, da smo igrali neodločeno.

(NADALJEVANJE)

Nogometaši SK Mure 1933. Od leve: Turk I, Turk II, Schiller, Čagran, Kos, Horvat, Videnšek, Vogrinčič, Debelak, D. Kardoš, I. Kardoš, Novak, Peterka.

Priznanje krvodajalcem

Društvo krvodajalcev INA Nafe je bilo ustanovljeno pred 10 leti, vanj pa je danes vključena kar tretjina članov delovne organizacije. Redno sodelujejo v vseh akcijah, ki jih organizira Zavod za transfuzijo krvi iz Ljubljane. Naftni krvodajalci so vsako leto tudi gostje bolnice v Murski Soboti. Konec lanskega leta so ob 30. obletnici organiziranega krvodajalstva prejeli zlato plaketo RK Slovenije, kar je največje priznanje v republiki. Priznanje sta prejela tudi člana Milivoj Birsar in Katarina Semen. V društvu menijo, da bodo z dobro organiziranim delom v svoje vrste pritegnili še več članov.

Jani D.

Razpisna komisija invalidske delavnice „Solidarnost“

RAZPISUJE

naslednja delovna mesta za dobo 4 let

1. vodja komercialne
2. vodja računovodstva
3. vodja grafično-kartonažerskega programa

Pogoji:

ad. 1., 2.:

- višja ekonomska komercialna šola in 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delovnih mestih
- moralno-politična neoporečnost

ad. 3.:

- srednješolska izobrazba grafične smeri in 5 let delovnih izkušenj
- ali višješolska izobrazba grafične smeri in 1 leto delovnih izkušenj
- moralno-politična neoporečnost
- izkušnje pri delu z invalidi

Pismene prošnje pošljite na naslov: Invalidska delavnica „Solidarnost“ Murska Sobotica, Titova 5, v roku 15 dni od objave oglasa v časopisu.

Kandidati bodo obveščeni o rezultatih izbora v 8 dneh od izteka roka za prijavo.

VESTNIK

DELEGATSKI

Delegatsko glasilo občine
Murska Sobota

Št. 1
Leto IV

2. februar 1984

VSEBINA

1. ŠTEVILKE DELEGATSKEGA VESTNIKA

- Sklic občinske kandidacijske konference
- Predlog evidentiranih možnih kandidatov za najodgovornejše delegatske dolžnosti v občini, republiki in federaciji
- Predsedniki zborov Skupščine občine Murska Sobota sklicujejo seje zborov, dne 17. februarja 1984
- Poročilo o delu zborov Skupščine občine Murska Sobota, njenih organov, izvršnega sveta in o uresničevanju delegatskih odnosov v obdobju do konca leta 1983
- Program dela Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Druženopolitičnega zbora Skupščine občine Murska Sobota
- Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine M. Sobota
- Sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Murska Sobota
- Razdelitev sredstev za izvajanje delegatskega sistema v krajevnih skupnostih občine Murska Sobota v letu 1984

— Sklic občinske kandidacijske konference

Na osnovi Pravil Občinske konference SZDL M. Sobota in Rokovnika za izvedbo kandidacijskih in volilnih opravil sklicujem sejo občinske kandidacijske konference, ki bo

v petek, dne 17. februarja 1984 ob 8. uri v dvorani Skupnosti za požarno varnost (Gasilski dom) v M. Soboti.

DNEVNI RED:

1. Izvolitev organov konference (delovno predsedstvo, zapisnikar, verifikacijska komisija) in ugotovitev sklepčnosti
 2. Sprejem poslovnika o delu seje občinske kandidacijske konference
 3. Obravnava in sprejem poročila o poteku temeljnih kandidacijskih konferenc
 4. Razprava o:
 - a) — evidentiranih možnih kandidatih za vodilne funkcije Skupščine občine in njenih zborov;
 - evidentiranih možnih kandidatih za vodilne funkcije v občinskih samoupravnih interesnih skupnostih;
 - b) — evidentiranih možnih kandidatih za vodilne funkcije v republiški skupščini in njenih zborov;
 - evidentiranih možnih kandidatih za vodilne funkcije v skupščinah republiških samoupravnih interesnih skupnostih;
 - c) — evidentiranih možnih kandidatih za predsednika in člana Predsedstva SR Slovenije;
 - evidentiranem možnem kandidatu za člana Predsedstva SFRJ in SR Slovenije;
 - d) — evidentiranih možnih kandidatih v delegacijo Skupščine SR Slovenije za Zbor republik in pokrajin Skupščine SFRJ;
 - evidentiranih možnih kandidatih v nadomestnih volitvah za delegate DPZ Skupščine SR Slovenije
 5. Izvolitev delegatov za republiško kandidacijsko konferenco
 6. Razno
- S tovariškimi pozdravi! Predsednik OK SZDL: Štefan ČAHUK, l. r.

I. PREDLOG EVIDENTIRANIH MOŽNIH KANDIDATOV ZA NAJODGOVORNEJŠE DELEGATSKE DOLŽNOSTI V OBČINI MURSKA SOBOTA

Predsedstvo Občinske konference SZDL Murska Sobota je skupno s predsedstvom Občinskega sveta ZSS M. Sobota po opravljenih predhodnih aktivnostih, v skladu s svojo opredeljeno funkcijo v kadrovskih postopkih ob volitvah, na svoj 3. seji, dne 25. 1. 1984 izoblikovalo predlog evidentiranih možnih kandidatov za nosilce najodgovornejših delegatskih dolžnosti v občini, ki jim v letu 1984 poteče dvoletni mandat.

Hkrati predsedstvo poziva vse delovne ljudi in občane, da se na temeljnih kandidacijskih konferencah aktivno vključijo v razpravo o evidentiranih možnih kandidatih na vseh ravneh. Z aktivnim sodelovanjem bomo izpolnili svojo odgovorno nalogo v uresničevanju zastavljene kadrovske politike pri kadrovanju na najodgovornejše delegatske dolžnosti.

1. SKUPŠČINA OBČINE MURSKA SOBOTA

- za predsednika skupščine: HORVAT Martin, dosedanji
- za podpredsednika skupščine: OSLAJ Štefan, dosedanji
- za predsednika Zbora združenega dela: PEČEK Karel, dosedanji
- za podpredsednika Zbora združenega dela: Šeruga Terezija, dosedanji
- za predsednika Zbora krajevnih skupnosti: Cipot Rudi, dosedanji
- za podpredsednika Zbora krajevnih skupnosti: Lah Franc, dosedanji
- za predsednika Druženopolitičnega zbora: Čenar Silva, dosedanji
- za podpredsednika Druženopolitičnega zbora: Orešnik Ivo, dosedanji

2. Samoupravne interesne skupnosti

Občinska zdravstvena skupnost

- za predsednika skupščine: Horvat Evgen, dosedanji
- za podpredsednika skupščine: Ismajlovič Nada, dosedanji
- za predsednika Zbora uporabnikov: Banič Milan, dosedanji
- za podpredsednika zbora uporabnikov: Sambt Štefan, dosedanji
- za predsednika zbora izvajalcev: Ivanič Ivan, dosedanji
- za podpredsednika zbora izvajalcev: dr. Norčič Silva, dosedanji

Telesnokulturna skupnost

- za predsednika skupščine: Kovač Jože, dosedanji
- za podpredsednika skupščine: Bavčar Vlado, dosedanji
- za predsednika zbora uporabnikov: Škrilec Janez, dosedanji
- za podpredsednika zbora uporabnikov: Sakovič Stanko, dosedanji
- za predsednika zbora izvajalcev: Rožman Janko, dosedanji
- za podpredsednika zbora izvajalcev: Janža Ludvik, dosedanji

Občinska skupnost za zaposlovanje

- za predsednika skupščine: Bugar Anica, dosedanji
- za podpredsednika skupščine: Kisilak Alojz, dosedanji

Občinska izobraževalna skupnost

- za predsednika skupščine: Puhon Martin, dosedanji
- za podpredsednika skupščine: Trajbarič Tončka, dosedanji
- za predsednika zbora uporabnikov: Andrejek Jože, dosedanji
- za podpredsednika zbora uporabnikov: Rodi Franc, rojen 1943. leta, dipl. ekonomist, glavni direktor DO ŠBOTA
- za predsednika zbora izvajalcev: Marič Kristina, dosedanji
- za podpredsednika zbora izvajalcev: Brežič Peter, dosedanji

Občinska raziskovalna skupnost

- za predsednika skupščine: Šiftar Aleksander, dosedanji
- za podpredsednika skupščine: Erjavec Milan, dosedanji

Skupnost socialnega skrbstva

- za predsednika skupščine: Podlessek Koloman, dosedanji
- za podpredsednika skupščine: Sukič Cilka, dosedanji
- za predsednika zbora uporabnikov: Dora Marija, dosedanji
- za podpredsednika zbora uporabnikov: Cigut Geza, dosedanji
- za predsednika zbora izvajalcev: Šker Tatjana, dosedanji
- za podpredsednika zbora izvajalcev: Šmerl Marjeta, dosedanji

Skupnost socialnega varstva

- za predsednika skupščine: Koren Ivanka, dosedanji
- za podpredsednika skupščine: Gerenčer Breda, dosedanji

Kulturna skupnost

- za predsednika skupščine: Obal Ivan, dosedanji

- za podpredsednika skupščine: Kerčmar Rozalija, dosedanji
- za predsednika zbora uporabnikov: Ternar Jože, dosedanji
- za podpredsednika zbora uporabnikov: Suhodolnik Marjana, dosedanji
- za predsednika zbora izvajalcev: Farič Zinka, dosedanji
- za podpredsednika zbora izvajalcev: Roš Jožica, dosedanji

Skupnost otroškega varstva

- za predsednika skupščine: Kovač Janez, dosedanji
- za podpredsednika skupščine: Sraka Stanko, dosedanji
- za predsednika zbora uporabnikov: Čarni Slava, dosedanji
- za podpredsednika zbora uporabnikov: Vlaovič Dragica, rojena 1947. leta, logoped, OŠ „Prekmurske brigade“
- za predsednika zbora izvajalcev: Obal Marjeta, dosedanji
- za podpredsednika zbora izvajalcev: Peilschmidt Marija, dosedanji

Samoupravna stanovanjska skupnost

- za predsednika skupščine: Tinev Marjan, dosedanji
- za podpredsednika skupščine: Perhavec Alenka, rojena 1955. leta, socialni delavec, Center za socialno delo
- za predsednika zbora uporabnikov: Bošnjakovič Ivan, dosedanji
- za podpredsednika zbora uporabnikov: Murmayer Branko, dosedanji
- za predsednika zbora izvajalcev: Horvat Janez, dosedanji
- za podpredsednika zbora izvajalcev: Pirling Ivan, dosedanji

SIS za prosveto in kulturo pripadnikov madžarske narodnosti

- za predsednika skupščine: Feher Mikloš, dosedanji
- za podpredsednika skupščine: Molnar Štefan, dosedanji

II. PREDLOG EVIDENTIRANIH MOŽNIH KANDIDATOV ZA NOSILCE DELEGATSKIH DOLŽNOSTI V REPUBLIKI IN FEDERACIJI

Predsedstvo republiške konference SZDL Slovenije je na 2. seji, 24. januarja 1983, v skladu s kandidacijsko funkcijo, oblikovalo naslednji predlog evidentiranih možnih kandidatov za nosilce delegatskih dolžnosti, ki jim v letu 1984 poteče mandat.

Možni kandidati za:

člana Predsedstva SFRJ iz SR Slovenije, oziroma za predsednika Predsedstva SR Slovenije in člana Predsedstva SR Slovenije so:

France Popit, rojen 3. 8. 1921 na Vrhniki, član ZKJ od leta 1941. Je član Predsedstva SR Slovenije.

Stane Dolanc, rojen 16. 1. 1925 v Hrastniku, član ZKJ od 1944. Je zvezni sekretar za notranje zadeve in član Zveznega izvršnega sveta.

Janez Stanovnik, rojen 4. 8. 1922 v Ljubljani, član ZKJ od leta 1944. Je zvezni svetovalec v Zveznem izvršnem svetu

Nosilci funkcij v Skupščini SR Slovenije

predsednik skupščine: Vinko Hafner, dosedanji;
podpredsednik skupščine: Silva Jereb, dosedanji; Jože Šušmelj, dosedanji;

predsednik zbora združenega dela: Martin Mlinar, dosedanji;

predsednik zbora občin: Majda Poljanšek, rojena 1938; profesorica. Ljubljana, predsednica Republiškega komiteja za vzgojo, izobraževanje in telesno kulturo;

Viktor Seitl, rojen 1932, gozdarski tehnik Radlje, predsednik Med-občinskega sveta SZDL koroške regije;

predsednik družbenopolitičnega zbora: dr. Ciril Ribičič, dosedanji.

Nosilci funkcij v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti v republiki

Kulturna skupnost Slovenije

- za predsednika skupščine: Vladimir Kavčič, dosedanji
- za predsednika zbora uporabnikov: Jože Debevc, dosedanji
- za predsednika zbora izvajalcev: Marina Zupancič, dosedanji

Raziskovalna skupnost Slovenije

- za predsednika skupščine: Peter Kunc, dosedanji
- za predsednika zbora uporabnikov: Zvezdan Žlebnik, rojen 1949, dipl. ing. strojništva, Maribor, Medobčinska gospodarska zbornica za Podravje
- za predsednika zbora izvajalcev: Franc Lobnik, rojen 1942, dipl. ing. kmetijstva, Ljubljana, Biotehnična fakulteta Ljubljana

Izobraževalna skupnost Slovenije

- za predsednika skupščine: Tone Ferenc, dosedanji
- za predsednika zbora uporabnikov: Janez Kučan, dosedanji
- za predsednika zbora izvajalcev: Marija Sočan, dosedanji

Zveza skupnosti za zaposlovanje

- za predsednika skupščine: Andrija Vlahovič, dosedanji

Skupnost invalidsko pokojninskega zavarovanja Slovenije

- za predsednika skupščine: Rudi Bregar, dosedanji

Telesnokulturna skupnost Slovenije

- za predsednika skupščine: Tone Florjančič, dosedanji
- za predsednika zbora uporabnikov: Andrej Brvar, dosedanji
- za predsednika zbora izvajalcev: Miro Steržai, dosedanji

Zdravstvena skupnost Slovenije

- za predsednika skupščine: Tatjana Kosovel, dosedanji,

predlog še ni usklajen

- za predsednika zbora uporabnikov: Marija Drolc, dosedanji
- za predsednika zbora izvajalcev: Tone Florjančič, dosedanji

Skupnost socialnega skrbstva Slovenije

- za predsednika skupščine: Jelka Firbas, dosedanji
- za predsednika zbora uporabnikov: Stanislav Erzetič, doseda-

nji

- za predsednika zbora izvajalcev: Nada Govc, dosedanji

Skupnost socialnega varstva Slovenije

- za predsednika skupščine: Jože Božič, dosedanji

Skupnost otroškega varstva Slovenije

- za predsednika skupščine: Nada Mikič-Bulc, dosedanji
- za predsednika zbora uporabnikov: Štefan Šoš, dosedanji
- za predsednika zbora izvajalcev: Ivica Kovač, dosedanji

Zveza stanovanjskih skupnosti Slovenije

- za predsednika skupščine: Slavko Uršič, dosedanji
- za predsednika zbora uporabnikov: Ivan Hrovatič, dosedanji
- za predsednika zbora izvajalcev: Andrej Komelj, dosedanji

Nadomestne volitve za izpraznjeni mesti v delegaciji Skupščine SR Slovenije v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ

Janez Drnovšek, rojen 1950. leta, Zagorje, magister poslovno organizacijskih znanosti, individualni poslovodni organ Ljubljanske banke, Temeljne banke Trbovlje;

Franci Gerbec, rojen 1943. leta, diplomirani pravnik, Domžale, predsednik odbora za samoupravljanje v združenem delu pri Gospodarski zbornici Slovenije;

Jože Slokar, rojen 1934. leta, dipl. ing. gradbeništva, Ljubljana, predsednik skupščin SIS za ekonomske odnose s tujino.

Nadomestne volitve za izpraznjena mesta v Družbenopolitičnem zboru Skupščine SR Slovenije

Janez Drnovšek, rojen 1950. leta, magister poslovno organizacijskih znanosti, individualni poslovodni organ Ljubljanske banke, Temeljne banke Trbovlje, član Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije;

Lojze Fortuna, rojen 1927. leta, dipl. politolog, sekretar Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije;

Franc Grešak, rojen 1927. leta, višji upravni delavec, upokojenec, iz Trbovelj, član Republiškega odbora ZZB NOV Slovenije;

Božena Ostrovršnik, rojena 1932. leta, predmetna učiteljica, Brežice, podpredsednica RK SZDL Slovenije;

Jože Ulčar, rojen 1925. leta, Jesenice, metalurški tehnik, Železar- na Jesenice, član Republiškega odbora ZZB NOV Slovenije.

V teku je usklajevanje še treh kandidatov, kar pa je povezano s kadrovskimi spremembami v predsedstvu RK ZSMS; predlogi možnih kandidatov bodo usklajeni do sej občinskih kandidacijskih konferenc.

— Predsedniki zborov Skupščine občine Murska Sobota sklicujejo seje zborov

23. sejo Zbora združenega dela

23. sejo Zbora krajevnih skupnosti

23. sejo Družbenopolitičnega zbora

Seje zborov bodo

v petek, dne 17. februarja 1984, po končani občinski kandidacijski konferenci

v prostorih Skupnosti za požarno varnost (gasilski dom) Murska Sobota.

Predsednik Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti predlagata naslednji

dnevni red:

1. izvolitev in poročila verifikacijskih komisij,
2. potrditev zapisa skupnega zasedanja zborov občinske skupščine, z dne 28. decembra 1983.

3. informacija o delu skupin delegatov, ter Zbora občin in Zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije,

4. poročilo o delu zborov občinske skupščine, njenih organov, izvršnega sveta in uresničevanje delegatskih odnosov v obdobju do konca leta 1983.

5. Program dela Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Družbenopolitičnega zbora Skupščine občine M. Sobota za leto 1984.

6. Spremembe in dopolnitve Statuta Skupnosti pomurskih občin,
7. Predlog plana za razdelitev proračunskih sredstev za financiranje potreb krajevnih skupnosti v letu 1984,

8. Predlog odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča, ter sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine M. Sobota,

9. Osnutek odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem v občini M. Sobota,

10. Osnutek odloka o spremembi odloka o komunalnih taksah v občini M. Sobota,

11. Program zdravstvenega varstva živali v občini M. Sobota za obdobje 1983—1990.

12. Delegatska vprašanja in odgovori na vprašanja,

13. Predlogi, sklepi, mnenja in obvestila.

Delegati DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA bodo obravnavali 2., 3., 4., 5., 6., 12. in 13. točko zgoraj predlaganega dnevnega reda.

Gradivo za obravnavo 4., 5., 7. in 8. točke dnevnega reda je objavljeno v tej številki Delegatskega vestnika.

Gradivo za obravnavo 2., 6., 9., 10. in 11. točke dnevnega reda je posredovano vodjem delegacij, vodjem konferenc delegacij, delovnim

skupnostim, ki vršijo funkcijo delegacije ter delegatom Družbenopolitičnega zbora.

Informaciji k 3. in 12. točki dnevnega reda bosta podani na seji.

— Poročilo o delu zborov Skupščine občine Murska Sobota, njenih organov, izvršnega sveta in o uresničevanju delegatskih odnosov v obdobju do konca leta 1983

I. DELEGATSKI ODNOSI

Ko dajemo poročilo o delu skupščine občine in njenih organov ter o uresničevanju delegatskih odnosov ob izteku prve polovice tretjega mandatskega obdobja, je za nami deset let bogatih izkušenj, pa tudi iskanj in utrjevanja tistih poti, ki bi omogočile kar najbolj celovito uveljavljanje skupščinskega delegatskega sistema. Pri tem nedvomno lahko ugotovimo, da se je delegatski sistem, kot temeljna sestavina in gibalno samoupravno socialistične demokracije, v tem času že potrdil kot oblika in način uresničevanja samoupravnih interesov delovnih ljudi in občanov, čeprav ga je v njegovem praktičnem delovanju spremljalo tudi precej slabosti.

Za prvo polovico tretjega mandatskega obdobja, torej za leto 1982 in 1983, je značilno, da je skupščinski delegatski sistem deloval v izredno zaostrenih gospodarskih razmerah tudi v naši občini, ki so narekovale dodatne napore delovnih ljudi in občanov za povečanje proizvodnje in izboljšanje njene kvalitete, ob hkratnem zmanjševanju vseh vrst porabe, zlasti pa ebne. Da pri tem v občini nimamo večjih družbenih konfliktov, je to prav gotovo posledica tudi okrepljene splošne družbene zavesti in spoznanja naših delovnih ljudi o nujnosti opiranja na lastno delo, znanje in sposobnost. H krepitvi te zavesti in spoznanja so prav gotovo svoj delež prispevali tudi razvitejši delegatski odnosi.

V analizah in ocenah delovanja skupščinskega sistema in delegatskih odnosov v prejšnjih mandatskih obdobjih smo, predvsem na osnovah pripomb delegatov, ugotavljali, da so vzroki za pasivnost delegatov tudi v tem, da so bila gradiva, ki naj bi jih obravnavali, preobsežna in preveč zapletena, da delegati dobivajo premalo pomoči s strani družbenopolitičnih organizacij in strokovnih organov v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnosti, da velikokrat ne razpolagajo z vsemi potrebnimi informacijami itd.

Iz pripomb, ki so jih temeljne delegacije dale v oceni svojega in skupščinskega delovanja v prvih dveh letih tretjega mandatskega obdobja, pa izhaja, da so delegati v glavnem zadovoljni z obliko in vsebino gradiv in da so tudi ustrezno informirani, še vedno pa opozarjajo na premajhno vključevanje družbenopolitičnih organizacij, ter strokovnih in vodstvenih organov v njihovo delo. Tudi povezav in sodelovanja s samoupravnimi organi, ter med delegacijami samimi, je premalo. Res je sicer, da so tudi take organizacije združenega dela in krajevnih skupnosti, kjer je delo delegacij aktivnejše in kvalitetnejše vpeto v celoten sistem samoupravnih odnosov znotraj temeljne samoupravne skupnosti oz. organizacije, vendar povečini še zmeraj prevladuje vtis, da so delegacije v skupščinskem sistemu družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti preveč oddaljene od samoupravnega dogajanja in odločanja, ki se sicer odvija v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnosti na zborih delavcev, delavskih svetih, skupščinah in svetih krajevnih skupnosti in drugod.

Pri tem gre seveda v glavnem za nerazumevanje razsežnosti in vsebine samoupravljanja, ki pa ga je ob večji aktivnosti vseh subjektivnih dejavnikov moč spremeniti in popraviti.

Več razmisleka in poglobljene proučitve pa narekujejo pripombe iz temeljnih delegacij, da do pasivnosti in nezainteresiranosti delegatov prihaja tudi zaradi premajhne možnosti njihovega vplivanja na sprejemanje družbenih odločitev. Kritično je treba ugotoviti, da so se v sedanjem mandatskem obdobju okviri delegatskega odločanja na vseh ravneh močno zožili. Delegati sicer razumejo, da je nekatera nakopičena protislovja in neskladja v našem družbenem razvoju treba reševati s konkretnimi posegi v tokove celotne družbene reprodukcije, zlasti pa v razporejanje tistega dela dohodka, ki je namenjen za zadovoljevanje skupnih, splošnih in osebnih potreb delovnih ljudi in občanov, vendar opozarjajo, da vseh ukrepov ni moč opraviti s splošno formulo o težavnosti sedanjih družbenoekonomskih in političnih razmer v naši družbi. Predvsem pa ni vedno dovolj argumentov za način in postopek sprejemanja teh ukrepov, ki se v vedno večjem številu sprejemajo po nujnih, skrajšanih postopkih in pogosto še z oznako „strogo zaupno“.

V takšnih, z gospodarskimi in družbenimi problemi obremenjenih razmerah, so delovali v preteklih dveh letih tudi zbori občinske skupščine. Zato pa so se, morda bolj kot v prejšnjih mandatskih obdobjih, ukvarjali več z neposrednimi vprašanji gospodarjenja in razvoja v občini. Več pozornosti so pri tem posvetili posameznim gospodarskim panogam ali pa celo posameznim organizacijam združenega dela v občini. Pozitivno je, da se je pri tem okreplila zavest o medsebojni soodvisnosti in solidarnosti združenega dela v občini. Delegati iz proizvodnih organizacij, združenega dela so dajali tudi predloge in pobude za ustrežnejše družbeno vrednotenje dela delavcev v vzgojnoizobraževalnih organizacijah in zdravstvu, več pa je pobud za združevanje sredstev za skupno dogovorjeni razvoj itd. Vse to dokazuje, da je tudi znotraj družbeno dogovorjenih ali predpisanih norm obnašanja in ravnanja, še dovolj

prostora tudi za delegatsko aktivnost in vpliv na sicer zožene, zato pa bolj konkretne družbene odločitve.

II. DELO ZBOROV OBČINSKE SKUPŠČINE

Zbori občinske skupščine so v letu 1982 in 1983 obravnavali aktualna vprašanja življenja, dela in razvoja občine in republike. Posebna pozornost je bila dana stabilizacijskim prizadevanjem in uresničevanju sprejete politike. Poleg tekočega spremljanja gospodarskih gibanj so zbori obravnavali in usmerjali razvoj vrste gospodarskih in družbenih dejavnosti (kovinsko in tekstilno industrijo, gradbeništvo, trgovino, itd.). posebno pogoste in zavzete pa so bile razprave o kmetijstvu (setveni plani, dolgoročne možnosti razvoja kmetijstva, kmetijska zakonodaja, itd.). Na področju družbenih dejavnosti je najbolj pogosto bila obravnavana problematika zdravstvenega varstva. V tem obdobju je bilo večkrat obravnavano tudi vprašanje zaposlovanja, delitve dohodka in osebnih dohodkov, kadrovska politika in druga vprašanja.

Zbori občinske skupščine so se kot konferenca delegacij vključevali v delo republiške skupščine. Obravnavali so najpomembnejša vprašanja in zavzemali stališča ter dajali pobude. V tem obdobju je bilo v zborih obravnavano 21 vprašanj.

Povezanost zborov s skupinami delegatov ni bila najbolj ustrezna, ker skupine delegatov niso sproti obveščale zborov o svojem delu in delu zborov republiške skupščine.

Programiranje dela zborov je postala redna oblika dela in je pri tem opaziti večjo aktivnost delegatov, delovnih teles, izvršnega sveta in družbenopolitičnih organizacij pri dajanju pobud za obravnavo vprašanj. Program dela je postal osnovna usmeritev za delo izvršnega sveta, delovnih teles in drugih organov ter v določenem obsegu tudi samoupravnih interesnih skupnosti. V njegovo uresničevanje so se vključevale tudi družbenopolitične organizacije. Dnevni redi sej zborov so še vedno obširni in premalo vsebinsko usklajeni, čeprav je tudi pri tem bil dosežen določen napredek. Prizadevanja za razbremenitev dela zborov so bila brez večjega uspeha, na kar so vplivali predvsem pozitivni predpisi, ki se prepočasno prilagajajo delu delegatskih skupščin. Vrsta vprašanj je bila dana zborom v obravnavo in sprejem le formalno (statuti org. združenega dela, nekatera kadrovska vprašanja, itd.).

Oblike dela zborov občinske skupščine so bile različne, čeprav so prevladovala skupna zasedanja zborov. Mnenja in predlogi o tem vprašanju so različni, v zadnjem obdobju prevladujejo stališča o ločenih sejah zborov, kar bo Predsedstvo pri sklicevanju sej upoštevalo. Sklicevanje sej zborov in posredovanje gradiva delegatom je pretežno potekalo v določenih rokih. Pri pripravi gradiva je dosežen napredek, čeprav še niso izkoriščene vse možnosti za enostavno in učinkovito obveščanje delegatov in delovnih ljudi ter občanov. Predvsem je še vedno premalo povzetkov gradiv in variantnih predlogov.

Aktivnost delegatov v zborih občinske skupščine je odvisna od obravnavanih vprašanj in ustrezne priprave gradiva. Ta se je močno povečala v zboru združenega dela, medtem ko je v zboru krajevnih skupnosti in družbenopolitičnem zboru ostala v glavnem na istem nivoju.

Zbori občinske skupščine so v večji meri preverjali uresničevanje sprejete politike in ob tem dajali dodatne pobude in usmeritve organom in organizacijam za njihovo izvajanje. Se vedno je premajhna skrb delegatov in delegacij za izvajanje sprejetih usmeritev in sklepov skupščine.

Vpliv zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora na gospodarski in družbeni razvoj občine se je okreplil.

Občinski statut opredeljuje vprašanje enakopravnega odločanja zborov in skupščin SIS. V tem obdobju so zbori enakopravno s skupščinami SIS obravnavali 7 vprašanj.

Sodelovanje skupščine občine z drugimi občinami v Sloveniji se je okrepilo. Najtesnejše sodelovanje obstaja med skupščinami občin Pomurja. Pomembni so bili stiki in sodelovanje s pobrateno občino Paračin in se kljub oddaljenosti to sodelovanje krepi. Nekoliko zaostaja sodelovanje organizacij združenega dela s področja gospodarstva. Močno so se okrepili stiki in sodelovanje z mestom Ingolstadt in obsejnimi občinami v Avstriji.

1. ZBOR ZDRUŽENEGA DELA

Na volitvah marca 1982 je bilo v 105 TOZD in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih izvoljenih 778 delegatov. Neposredno ima eno oziroma 2 delegatski mesti v zboru 29 temeljnih delegacij, ostale pa se povezujejo v 35 konferenc delegacij (2 delegatski mesti imajo 4 delegacije). Funkcijo delegacije vrši 87 delovnih skupnosti.

V delovanju konferenc delegacij se pojavljajo določeni problemi predvsem tam, kjer se več oddaljenih manjših organizacij in skupnosti povezuje v konferenco delegacij (prevozi, nadomeščanje — predvsem v šolstvu, narava dela). Ponekod pa prihaja do izraza tudi nezainteresiranost delovnih skupnosti in delegatov.

V obdobju od konstituiranja do konca leta 1983 je imel zbor združenega dela 22 delovnih sej. Od tega je imel 3 ločene seje, 3 skupna zasedanja z zborom krajevnih skupnosti in 16 skupnih zasedanj z zborom krajevnih skupnosti in družbenopolitičnim zborom ter 4 skupne seje (1 volilna, 2 slavnostni in 1 žalna seja).

Zbor je v tem mandatskem obdobju obravnaval 78 tematskih vprašanj, 44 odlokov (od tega 23 odlokov v enofaznem postopku); nadalje je zbor obravnaval 8 družbenih dogovorov in 1 samoupravni sporazum, 31 upravnih zadev, 9 zadev iz republiške pristojnosti. Zbor je opravil 82 volitev, imenovanj, oziroma razrešitev. V zboru je bilo postavljenih 15 delegatskih vprašanj. Na vsa postavljena vprašanja so bili delegacijam oz. konferencam delegacij dani odgovori, razen enega.

Sej zboru združenega dela se je udeležilo povprečno 56 delegatov ali 80 %, kar je za 5 % več kot v prejšnjem mandatnem obdobju. Največ je na seji bilo prisotnih 68 delegatov, najmanj pa 45. Na vseh sejah so bili prisotni delegati naslednjih delegacij oz. konferenc delegacij: MURA-TOZD Ženska oblačila, MURA-DSSS, obe konferenci delegacij Mesne industrije, Agromerur, Potrošnik-TOZD Izbira, Potrošnik-TOZD Velepodaža, SOBOTA-TOZD Gradbeništvo, Agroservis, Ljubljanska banka, OVIZ, upravni organi. Temeljno sodišče in skupna delegacija delovnih skupnosti DPO in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Zelo slaba pa je bila udeležba delegatov delegacij oz. konferenc delegacij: Petrol-TOZD Maloprodaja (prisoten na 2 sejah), Osnovna šola Kuzma (4), TZO M. Sobota (9), Splošna bolnica. Povprečno so na vsaki seji razpravljali 3 delegati, največ je na eni seji razpravljalo 8 delegatov; na 6 sejah ni razpravljaj noben delegat. Najpogostejše so se v razprave na sejah vključevali delegati: Mure (19x), Mesne industrije (4x), skupna delegacija delovnih skupnosti DPO (4x), KG Rakičan, Potrošnik—DSSS, SGP Konstruktor (3x). 36 delegacij oz. konferenc delegacij ni sodelovalo v razpravah.

Podrobni pregled udeležbe na sejah in aktivnosti je posredovan vodjem delegacij in vodjem konferenc delegacij.

2. ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Na volitvah marca 1982 so bili v krajevnih skupnostih izvoljeni 404 delegati. Vse delegacije KS imajo v zboru neposredno delegatsko mesto. Zbor je imel 22 delovnih sej.

O oblikah dela so podani podatki pri zboru združenega dela.

Zbor je obravnaval 75 tematskih vprašanj, 48 odlokov (od tega 28 v enofaznem postopku), 8 družbenih dogovorov in 1 samoupravni sporazum. 36 upravnih zadev, 8 vprašanj iz republiške pristojnosti. Zbor je opravil 80 volitev, imenovanj in razrešitev, v zboru je bilo postavljenih 51 delegatskih vprašanj, na 5 vprašanj odgovori še niso bili podani.

Sej zboru krajevnih skupnosti se je povprečno udeležilo 36 delegatov ali 76,5 %, kar je nekaj manj kot v prejšnjem mandatnem obdobju (2 %).

Največ je bilo na eni seji prisotnih 43 delegatov, najmanj pa 27.

Vseh sej so se udeležili delegati KS: Cankova, Križevci, B. Kidrič M. Sobota, ter po en delegat KS Rogasovci in KS Tišina (2 delegatski mesti).

Delegat KS Pertoča se je udeležil le 3 sej, slabša pa je bila udeležba delegatov KS: Melinci (6x), Lipa (7x), Selo-Fokovci (10x), Mačkovci in Grad.

Povprečno sta na seji razpravljala 2 delegata, največ na eni seji 8 delegatov, na 5 sejah ni razpravljaj noben delegat.

Podrobni pregled udeležbe na sejah in aktivnosti je posredovan vodjem delegacij.

3. DRUŽBENOPOLITIČNI ZBOR

Zbor je imel 22 delovnih sej, od tega 6 ločenih sej. Povprečno je bilo na sejah prisotnih 21 delegatov ali 70 %, kar je nekaj manj kot v prejšnjem mandatnem obdobju (3 %). Največ je bilo prisotnih na eni seji 29 delegatov, najmanj pa 16. Vseh sej se je udeležila 1 delegatka, 1 delegatka pa se je udeležila le ene seje. Vse seje zboru so bile sklepne.

Zbor je obravnaval 71 tematskih vprašanj, 6 odlokov in 4 sklepe, ter opravil 30 volitev, imenovanj in razrešitev. V dveh primerih je zavzel stališča o vprašanjih, ki sta jih obravnavala ostala dva zboru.

V zboru je bilo postavljeno eno delegatsko vprašanje.

Povprečno je na seji razpravljalo 5 delegatov, največ na seji 12 delegatov.

Podrobni pregled udeležbe in aktivnosti posameznih članov DPZ je posredovan družbenopolitičnim organizacijam.

III. DELO IZVRŠNEGA SVETA

1. UVOD

Izvršni svet kot izvršilni organ občinske skupščine skrbi za izvajanje politike, predpisov in drugih splošnih aktov, družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, ki jih sprejema občinska skupščina. Spremlja in obravnava družbenoekonomsko stanje in razvoj občine, pripravlja gradiva, predloge stališč ter sklepov za seje zborov skupščine. Delo izvršnega sveta poteka v skladu s poslovnikom o delu izvršnega sveta na sejah, v stalnih delovnih telesih (Koordinacijski odbor za intenziviranje rastlinske proizvodnje, Koordinacijski odbor za spremljanje samoupravnega sporazumevanja, v okviru SIS družbenih dejavnosti, Komisija za krajevne skupnosti, Komisija za odnose z verskimi skupnostmi, Komisija za mejna vprašanja, Komisija za varstvo, gojitev in lov divjadi), v občasnih delovnih telesih (Akcijski odbor za spremljanje gospodarskih gibanj s posebnim poudarkom na izvozu, Koordinacijski odbor za proučevanje zmanjšanja administrativnih služb v državi in poslovni upravi), v drugih neformalnih delovnih telesih, na sestankih in posvetovanjih s predstavniki OZD, SIS gospodarskih in družbenih dejavnosti ter KS in na posvetovanjih z družbenopolitičnimi organizacijami za reševanje konkretnih vprašanj in problemov, ki se vsakodnevno postavljajo pred izvršni svet. Za aktivno razreševanje problemov gospodarske stabilizacije je v avgustu 1983 izvršni svet imenoval tudi Komisijo za spremljanje uresničevanja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije v občini M. Sobota. Komisija je pripravila stabilizacijski program, ki so ga potrdili tudi delegati zborov skupščine občine.

Člani izvršnega sveta obiskujejo in sodelujejo na razgovorih v OZD, KS in SIS ter z njimi izmenjujejo mnenja in stališča. Izvršni svet posreduje pomembnejše ugotovitve, stališča in predloge republiškemu izvršnemu svetu in republiškim upravnim organom ter izmenjuje mnenja z ostalimi občinami v pomurski regiji.

Predvsem pa izvršni svet skrbi za sprotno uresničevanje nalog, za

katere ga zadolžijo zbori skupščine občine, obenem pa je izvršni svet proti obveščal skupščino občine o stanju na posameznih področjih.

Izvršni svet s svojim delom in aktivnostmi analizira ter sprejema stališča do vprašanj na področju družbenoekonomskih in samoupravnih odnosov v gospodarstvu in negospodarstvu, uresničevanja kmetijske politike in proizvodnje hrane, družbenih dejavnosti, delovanja družbenopolitičnega in samoupravnega sistema, krajevne samouprave, družbenega planiranja in družbenoekonomskega razvoja, proračuna občine, urbanizma, gradbeništva in komunalnih zadev, stanovanjskega gospodarstva, kadrovske politike, gostinstva in turizma, ljudske obrambe in družbene samozaščite ter notranjih zadev, delovanja občinskih upravnih organov in drugih področij.

Posebni poudarek je izvršni svet pri svojem delu v preteklem obdobju namenil spremljanju in obravnavi gospodarskih gibanj v občini in uresničevanju resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine, pripravljanju in obravnavi sprememb in dopolnitev srednjeročnih planskih dokumentov, obravnavi stabilizacijskih prizadevanj v gospodarstvu in negospodarstvu ter izvajanju potrebnih ukrepov. Tekoče je spremljal uresničevanje politike na področju kmetijstva, razreševanju ključnih vprašanj na področju vse bolj prisotne problematike zaposlovanja v občini, urbanističnemu in komunalnemu urejanju občine oz. posameznih naselij, problematiki preskrbe in problematiki delovnega časa v občini.

Izvršni svet pripravlja gradiva o tekoči problematiki za delo zborov skupščine občine. Ta gradiva je posredoval zborom skupščine občine je obliki informacij, poročil, analiz, ugotovitev, stališč in sklepov kakor tudi osnutkov oz. predlogov normativnih aktov ter drugih dokumentov.

Gradivo za delo izvršnega sveta pripravljajo upravni organi, SIS, OZD in druge skupnosti. Uvodne obrazložitve h gradivom, ki jih je izvršni svet posredoval delegatom skupščine, so na sejah zborov praviloma podali člani izvršnega sveta, zadolženi za posamezna področja delovanja oz. drugi delavci upravnih organov občine M. Sobota.

V navedenem obdobju je izvršni svet imel 91 rednih sej. Obravnaval je 598 točk dnevnega reda ali povprečno 6,57 na sejo. Sprejel je 1009 sklepov ter vrsto ugotovitev, stališč, priporočil in predlogov. Obravnaval je in predlagal v sprejem zborom skupščine občine 70 odlokov in odločb. Izvršni svet je posredoval v sprejem občinski skupščini še 5 odločb, izdal pa je tudi 15 odredb.

V navedenem obdobju je izvršni svet sprejel sklepe o pristopu k 8 samoupravnim sporazumom in 17 družbenim dogovorom s področja družbenoekonomskih odnosov, družbene dejavnosti, informatike, mladinskih delovnih akcij, notranjih zadev, ljudske obrambe in drugih.

Izvršni svet se je tvorno vključeval v obravnavo zakonov, podzakonskih predpisov in samoupravnih aktov iz pristojnosti Skupščine SRS, saj je razpravljaj o vrsti osnutkov in predlogov zakonov ter drugih dokumentov, ki jih sprejema Skupščina SRS. Stališča, ugotovitve in predlogi izvršnega sveta so služili delegatom v delegatskih telesih republike kot pripomoček pri njihovem odločanju. Konkretna pripombe izvršnega sveta pa so bile posredovane predlagateljem predpisov.

Ob svojem delu se izvršni svet srečuje z določenimi problemi, ki se odražajo predvsem v odzivnosti nekaterih OZD. Na posamezne vprašalnike, s katerimi zbira podatke za pripravo gradiv, dobi približno 60 % odgovorov. Značilno pri tem je, da se med tistimi, ki ne posredujejo odgovorov, pojavljajo iste OZD oz. skupnosti. To močno otežuje delo izvršnega sveta pri pripravi dokumentov, ki bi sicer lahko celoviteje zajemali določeno problematiko. V zadnjem obdobju je izvršni svet posredoval zborom skupščine tudi nekaj informacij o izvajanju sklepov in stališč sprejetih na zborih skupščine občine. Ob tem ugotavlja, da se posamezni nosilci nalog premalo zavzemajo za realizacijo sprejetih stališč in sklepov, kar prav tako vpliva na učinkovitost dela izvršnega sveta.

V prihodnje bo potrebno dati še večji poudarek sodelovanju med izvršnim svetom in posameznimi OZD oz. skupnosti ter tekoče obveščati delegate zborov skupščine občine o realizaciji pomembnejših stališč in sklepov.

2. PODROČJE DRUŽBENOEKONOMSKEGA RAZVOJA IN DRUŽBENO PLANIRANJE

Velik del aktivnosti na področju gospodarstva je izvršni svet namenil spremembam in dopolnitvam planskih dokumentov in v okviru tega analizi izvajanja družbenega plana SRS v letih 1981 in 1982 z oceno možnosti uresničevanja v prihodnjih letih. Obravnaval je spremembe in dopolnitve dogovora o temeljih družbenega plana SRS za obdobje 1981—1985 ter spremembe in dopolnitve družbenega plana SRS za obdobje 1981—1985. Še posebej se je izvršni svet vključil v pripravo sprememb in dopolnitev planskih dokumentov občine, saj je po zastavljenem programu dela analiziral spremenjene pogoje in okvire za dopolnjevanje srednjeročnih planskih aktov ter na osnovi tega predlagal zborom občinske skupščine v sprejem spremembe in dopolnitve dogovora o temeljih družbenega plana občine ter osnutek sprememb in dopolnitev družbenega plana občine. Predlog sprememb in dopolnitev družbenega plana občine za obdobje 1981—1985 je v fazi izdelave predvsem prostorskega dela ter bo predlagan v sprejem skupščine občine v II. trimesečju 1984. Spremenjenim razvojnim možnostim v republiki in občini je bil prilagojen tudi dogovor o spremembah in dopolnitvah dogovora o skupnih temeljih planov razvoja Pomurja v letih 1981—1985. O resolucijah o politiki izvajanja družbenega plana SRS za obdobje 1981—1985 v letih 1983 in 1984 je razpravljaj izvršni svet v fazi osnutka in predloga ter dal svoja stališča in pripombe.

Izvršni svet je pripravil osnutek in predlog resolucije o družbenoekonomskem razvoju občine M. Sobota za leti 1983 in 1984. Obravnaval je vse pripombe iz javne razprave in jih ustrezno vključil v

resolucijo. Trimesečno je ocenjeval gospodarska gibanja, gibanja skupne in splošne porabe ter uresničevanje resolucije občine za vsako tekoče leto. Sprejemal in predlagal je zborom občinske skupščine v sprejem stališča in aktivnosti za odpravljanje ugotovljenih negativnih gibanj in uresničevanje zastavljenih nalog.

Izvršni svet se je vključeval v razprave o oblikovanju osnutka in predloga Dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letih 1983 in 1984. Trimesečno je analiziral in sprejemal uresničevanje določil dogovora in v skladu s pristojnostmi predlagal zborom Skupščine občine v sprejem ustrezne ukrepe za prekoračitelj oz. kršitelje dogovora.

Obravnaval je vse predloge novih investicijskih vlaganj OZD oz. skupnosti ter dajal svoja mnenja za izvedbo načrtovanih investicij.

Obravnava stanja in razvoja drobnega gospodarstva v pomurski regiji je bila osnova za vse aktivnosti izvršnega sveta na tem področju. Bila je opravljena tudi temeljita analiza razvoja drobnega gospodarstva v občini. Na podlagi te je izvršni svet predlagal skupščini občine v sprejem stališča, priporočila, usmeritve in sklepe o nadaljnjem razvoju te gospodarske dejavnosti. V letu 1983 je izvršni svet pripravil in dal v sprejem Družbeni dogovor o pospeševanju razvoja drobnega gospodarstva v občini M. Sobota. Izdelana je bila tudi Analiza o stanju in razvoju domače in umetne obrti v občini ter sprejeta stališča o aktivnostih za pospešitev razvoja te dejavnosti.

V letu 1983 je izvršni svet podrobno obravnaval kovinsko in tekstilno industrijo v občini ter izdelal analizo, na osnovi katerih so zbori skupščine sprejeli stališča, priporočila in sklepe o nadaljnjem razvoju teh dejavnosti. V tem letu je izvršni svet tudi analiziral uresničevanje stališč in sklepov sprejetih v preteklih letih za hitrejši razvoj trgovine ter gostinstva in turizma v občini.

Izvršni svet je preko stabilizacijske komisije spremljal izvajanje stabilizacijskih programov v OZD. Izdelanih je bilo nekaj konkretnih predlogov, predvsem v povezovanju, uvajanju novih programov ipd.

Organiziranih je bilo več razgovorov o prenosu programov iz drugih območij SRS. Razgovori so potekali z Železarno Ravne, IMV Novo mesto, Donitom Medvode in TAM Maribor. V teku so prizadevanja za prenos programov iz Železarne Ravne v DO Panonija in iz TAM Maribor v DO Agroservis. Odprto ostaja vprašanje prenosa programov iz IMV, dokler se ne izdela celovit sanacijski program za IMV, medtem ko prenos programa iz Donita v tekočem srednjeročnem obdobju ni pričakovati.

Glede na pomembnost sodelovanja s sosednjimi državami je izvršni svet izdelal Informacijo o obmejnem sodelovanju občine z LR Madžarsko in Avstrijo, katero so obravnavali tudi zbori občinske skupščine.

V prizadevanjih za razreševanje problematike zaposlovanja v občini je bila pripravljena Informacija o delovnem času in možnostih uvedbe večizmenskega dela v OZD gospodarstva. Izvršni svet se je vključeval v usklajevanje delovnega časa ob prehodu na letni oz. zimski delovni čas.

Ob tekočem spremljanju skupne in splošne porabe je bila izdelana tudi Analiza delitve dohodka, skupne in splošne porabe v občini M. Sobota v letih 1979—1982.

V zaostrenih pogojih gospodarjenja, ki smo jim priča v zadnjih letih, so se nekatere OZD srečevale z večjimi težavami, zato je izvršni svet pogosteje obravnaval stanje in poslovanje v PMI TOZD Blisk, TOZD Opekarne/Puconci in DO Platana, kakor tudi izvajanje sanacijskega programa v DO Mesna industrija. Za prvi dve TOZD je izvršni svet predlagal tudi ukrepe družbenega varstva, ki so jih delegati Zbora družbenega dela tudi sprejeli. Izvršni svet je sodeloval pri pripravi in izvajanju sanacijskih programov v OZD, kjer so bili uvedeni ukrepi družbenega varstva, ter se aktivno vključeval v prizadevanja za povezovanje OZD na področju gradbeništva, kovinsko-predelovalne in lesno-predelovalne industrije.

Zaradi motenj v preskrbi je izvršni svet tekoče spremljal in trimesečno obravnaval informacijo o preskrbi tržišča z blagom široke potrošnje ter sprejemal ukrepe o izboljšanju preskrbe, vključno z uravnavanjem blagovnih rezerv. V skladu s svojimi pristojnostmi se je izvršni svet vključeval v usklajevanje in izvajanje zahtevane politike cen v tekočem letu.

Izvršni svet je obravnaval še vrsto samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, posebej velja poudariti družbeni dogovor o izvajanju politike na področju splošne porabe na ravni občin v SRS v letu 1983, osnutkov oz. predlogov zakonov, vlog posameznih OZD oz. skupnosti in različnih informacij. Obravnaval in sprejemal je stališča o izvajanju zakona o pospeševanju skladnejšega regionalnega razvoja SRS.

3. KMETIJSTVO

Zaradi agrarnega značaja naše občine je izvršni svet posebej temeljito razpravljal o stanju in razvoju družbenoekonomskih odnosov na področju kmetijstva. Sproti je ocenjeval pospravila pridelkov, priprave na setve in izvedbo setve za jesenska in spomladanska obdobja. Sklepal je o zahtevah za kritje disparitet cen pri junčjem in praščjem mesu ter o predlogih za kompenzacije za cene govejega in svinjskega mesa. V cilju čimprejše odprave cenovnih neskladij v kmetijstvu in predelovalni industriji je izvršni svet oblikoval tudi pripombe na dogovor o cenovni politiki in ukrepih pri pospeševanju proizvodnje hrane in s tem v zvezi izdelal program ukrepov za pospeševanje proizvodnje hrane na območju občine.

Posebno pozornost pa je posvetil obravnavi poročila o izvajanju ugotovitev, stališč in predlogov za izvajanje zakonov s področja kmetijstva ter sprejel stališča do predlogov za spremembe in dopolnitve navedenih zakonov. Ta stališča, ki so bila dopolnjena še na sejah skupin

delegatov za skupščino SRS, so delegati zastopali tudi na sejah zborov republiške skupščine.

Izvršni svet je obravnaval tudi nekatera vprašanja gospodarjenja z zasebnimi gozdovi v občini ter s tem v zvezi sprejel nekatera stališča in sklepe, ki jih je sprejela tudi skupščina občine. Po preteku določenega obdobja pa je pozitivno ocenil realizacijo navedenih stališč in sklepov, pregledal pa je tudi izvajanje petletnih lovsko-gospodarskih načrtov.

Na področju kmetijstva in gozdarstva je delo izvršnega sveta bilo usmerjeno predvsem na uresničevanje nalog, ki so bila opredeljena s srednjeročnim planom in sklepi, ki so jih zbori občinske skupščine sprejeli spomladi leta 1982. V okviru teh nalog je posvečal pozornost realizaciji selvenih planov in planov odkupa kmetijskih pridelkov. V okviru koordinacijskega odbora za rastlinsko proizvodnjo je izvršni svet usklajeval naloge in vprašanja, ki so bila vezana na razdelitev planskih obveznosti, oskrbo materiala, semena, rezervnih delov in podobno. Še posebno je bil angažiran v pripravah na žetev ozim in odkup krušnih žit in na zagotavljanju pogonskega goriva ob spomladanskih in jesenskih opravilih.

Na področju kmetijske zakonodaje je izvršni svet posvečal pozornost melioracijam in komasacijam, ki so predvsem v teh dveh letih zajele precejšen obseg. Ob teh nalogah je neposredno sodeloval s kmetijsko zemljiško skupnostjo, kmetijskimi organizacijami in izvajalci. Spremljal je delo komasacijske komisije in zagotavljal občinski delež v stroških komasacije zemljišč.

V letu 1983 je pripravil poročilo o uresničevanju razvojnih usmeritev kmetijstva v občini M. Sobota, bil nosilec javne razprave o tem gradivu in pripravil sklepe, ki so jih zbori sprejeli v decembru lanskega leta.

Ena od pomembnih nalog za razvoj kmetijstva je bila v letu 1982 tudi možnost, da se s posebnim davkom, pozneje pa prispevkom, zagotovijo intervencijska sredstva v proizvodnji hrane. Izvršni svet je na tem področju aktivno sodeloval ne samo pri zagotavljanju sredstev, temveč pri oblikovanju samoupravne organiziranosti skupnosti za pospeševanje kmetijstva in vsakoletnih sporazumov o enotni politiki uporabe teh sredstev v SRS.

Izvršni svet je tekoče spremljal in obravnaval tudi vprašanja s področja zdravstvenega varstva živali in proizvodnje živil živalskega izvora. Z vsakolcino odredbo je programiral potrebne zaščitne ukrepe, spremljal delo veterinarske organizacije in njene veterinarsko-higienske službe in zagotavljal potrebna finančna sredstva za delovanje teh služb. Še posebej je bil angažiran pri sestavljanju dolgoročnega programa zdravstvenega varstva živali, pri ukrepih za zatiranje akutnih živalskih bolezni in tudi pri zagotavljanju zdravil, ki so primanjkovala v letu 1982.

Pozornost je izvršni svet posvečal delovanju kmetijske in veterinarske inšpekcije, s katero je bil v stalnih kontaktih in z njima izmenjeval ustrezne informacije.

Sodelovanje izvršnega sveta je tudi v tem obdobju bilo tesno z družbenopolitičnimi organizacijami, predvsem s SZDL in njenim svetom za kmetijstvo, na področju usklajevanja tistih akcij, ki so imele širši družbeni pomen, s kmetijskimi organizacijami, s kmetijsko zemljiško skupnostjo in skupnostjo za obrambo pred točo. Člani izvršnega sveta so se udeleževali sej njihovih samoupravnih organov in imeli tudi neposredne stike s poslovodnimi organi in službami. To sodelovanje je bilo vezano predvsem na izvajanje kmetijske zakonodaje in nalog srednjeročnih in letnih planov ter na uveljavljanje samoupravnih odnosov in delegatskega sistema.

4. DRUŽBENE DEJAVNOSTI

V obravnavanem obdobju je izvršni svet pogosto obravnaval tematska vprašanja in problematiko s področja družbenih dejavnosti, tekoče pa so celotno problematiko spremljala tudi stalna ali občasna delovna telesa izvršnega sveta. Izvršni svet je pri razreševanju tovrstne problematike sodeloval z vsemi SIS družbenih dejavnosti, z družbenopolitičnimi organizacijami občine in regije, s posameznimi OZD in drugimi strokovnimi organi. Poleg spremljanja realizacije letnih delovnih programov s tega področja je posvečal posebno pozornost problematiki zagotavljanja potrebnih finančnih sredstev. Večkrat med letom je v skladu z gospodarskimi gibanji ter veljavnimi predpisi in izhodišči predlagal zboru družbenega dela ustrezne korekture bilance sredstev skupne porabe in prispevnih stopenj. V zvezi s to problematiko je tekoče analiziral problematiko poslovanja OZD s področja družbenih dejavnosti, s posebnim poudarkom na problematiki zdravstva in šolstva kot prioritarnih dejavnosti. Na pobudo izvršnega sveta so bili v zvezi s tem opravljeni številni razgovori s predstavniki posameznih OZD.

Med stalnimi nalogami izvršnega sveta je bilo tudi tekoče spremljanje uresničevanja referendumskega programa investicijskih naložb na področju zdravstva in šolstva, kjer je izvršni svet iniciral več razgovorov in dogovorov za uresničevanje konkretnih nalog.

V obravnavi so bila poročila o delu osnovnih šol, srednjih šol in vzgojnovarstvene dejavnosti. Posebna obravnava pa je bila namenjena poročilu o delovanju dvojezične osnovne šole in vzgojnovarstvenih oddelkov na tem področju ter analizi delovanja celodnevni osnovnih šol v občini M. Sobota. S problematiko srednjih šol je bila povezana tudi obravnava predloga razmestitve in obsega posameznih vzgojnoizobraževalnih programov.

S področja socialnega varstva je izvršni svet namenil precejšnjo pozornost obravnavi osnutka zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, vprašanju izvajanja socialne politike in vprašanju prenosa financiranja nekaterih denarnih nadomestil iz zdravstvene skupnosti v organizacijo zruženega dela.

V letu 1983 je izvršni svet obravnaval stabilizacijske programe organizacij s področja zdravstva in šolstva ter do njih zavzel konkretna stališča in predloge.

V vseh obravnavanih vprašanih je izvršni svet vedno sprejel ustrezna stališča in jih posredoval vsem odgovornim in zainteresiranim dejavnikom.

5. URBANIZEM, GRADBENIŠTVO, KOMUNALNE IN STANOVANJSKE ZADEVE

Na področju urejanja prostora je bil dan poudarek na realizaciji sprejetih izhodišč za urejanje prostora, ki jih je izvršni svet izdelal s prostorskim delom družbenega plana. Večja pozornost je veljala poselitvi prostora, pri čemer se je izvršni svet zlasti zadržal pri urbanističnem urejanju nekaterih naselij. Po sprejemu zakona o varstvu kmetijskih zemljišč pred spreminjanjem namembnosti je izvršni svet posvetil vso pozornost izdelavi kategorizacije kmetijskih zemljišč in uskladi tv prostorskega plana občine, ki bo predvidoma sprejet v prvi polovici 1984. Zaradi določil omenjenega intervencijskega zakona je bilo delo na tem področju oteženo, saj je zakon vnesel velike spremembe v izvajanje urbanistične politike.

Zadeve s področja urbanizma je imel izvršni svet pogosto na dnevnem redu sej, z njimi pa se je soočal tudi pri vsakodnevnem delu, posebej po sprejemu interventnega zakona. Tvorno se je vključil v razprave o osnutku zakona o urejanju prostora, zakona o urejanju naselij in drugih posegih v prostor, zakona o stavbnih zemljiščih in predloga za izdajo zakona o graditvi objektov, kakor tudi v obravnavo vseh odlokov s področja urejanja prostora.

Ivršni svet je kontinuirano spremljal stanje na področju gradbene dejavnosti, saj je sprejel informacijo o uresničevanju stališč in priporočil o gradbeni dejavnosti in sproti spremljal potek reorganizacije gradbeništva v občini.

Na področju stanovanjskega gospodarstva je namenil posebno pozornost uveljavljanju in uresničevanju družbeno-ekonomskih in samoupravnih odnosov, ki izhajajo iz določil novega zakona o stanovanjskem gospodarstvu in organiziranju ter uveljavljanju hišne samouprave. Ker je razvoj družbeno-ekonomskih odnosov na tem področju v zastoju, se je vključeval v zagotovitev pogojev za sodelovanje občanov pri načrtovanju in gradnji, vzdrževanju in upravljanju stanovanjskega fonda.

Na področju cestnega gospodarstva je spremljal uresničevanje zakona o cestah in sprejetega Družbenega dogovora in v ta namen sprejel ugotovitve in stališča v zvezi z uresničevanjem predpisov s področja cestnega gospodarstva in stanja v občini M. Sobota. Upadanje sredstev za redno vzdrževanje cest in slabo stanje cest v občini je narekovalo sproti spremljanje problematike ter zavzemanje za zavarovanje in varstvo obstoječe cestne mreže.

Na področju komunalnega gospodarstva se je vključil v razpravo o novem zakonu o komunalnih dejavnostih in družbenem dogovoru o organiziranju komunalnih OZD. Zavzemal se je za uveljavitev ekonomskih zakonitosti v komunalnem gospodarstvu. Zaradi razvejanosti in izkoriščenosti objektov komunalne infrastrukture se je še posebej zavzemal za dolgoročno načrtovanje komunalnih objektov in naprav na strokovnih osnovah. Temeljito je izvršni svet obravnaval informacijo o problematiki kanalizacije, čistilne naprave in vodovoda v mestu M. Sobota, ker prav ti trije infrastrukturni sistemi več ne dobivajo gospodarskega razvoja mesta.

Posebno poglavje v delu izvršnega sveta predstavlja varstvo okolja, kateremu je potrebno posvetiti še večjo družbeno skrb, saj ugotavljamo, da nam na tem področju predvsem primanjkuje potrebnih znanj in, da je to področje interdisciplinarno.

6. KADROVSKA POLITIKA, ZAPOSLOVANJE IN ŠTIPENDIRANJE

Pri uresničevanju kadrovske politike je izvršni svet imenoval oz. dopolnil in konstituiral kolegijske upravne organe in delovna telesa pri izvršnem svetu. Sprejel je poročilo o uresničevanju družbenega dogovora o kadrovski politiki z ugotovitvijo, da se določila tega dogovora v OZD v celoti ne uresničujejo. Kadrovska politika še ni postala sestavni del posameznih poslovnih politik (proizvodne, razvojne, komercialne), čeprav je uspešnost uresničevanja sleherne politike odvisna predvsem od ustreznih kadrov. Enako velja tudi za področje štipendiranja.

Zaposlovanje kot neločljivi del uresničevanja kadrovske politike dobiva širše razsežnosti družbene problematike, prav zaradi tega je izvršni svet po vsakem končanem trimesečju temeljito analiziral izvajanje planov zaposlovanja, ki so bili skrženi zaradi zmanjšanih materialnih možnosti združenega dela.

V letu 1983 se je problem nezaposlenosti med letom še dodatno zaostрил predvsem zaradi pomanjkanja novih delovnih mest in nerealiziranih planov zaposlovanja v nekaterih OZD.

Ivršni svet je skupščini posredoval polletno in letno analizo o zaposlovanju, informacijo o nadurnem in pogodbenem delu. Ob analizi sprejetih sklepov s področja zaposlovanja je bilo ugotovljeno, da se je število nadur in obseg dela po pogodbi zmanjšalo, vendar v OZD temu problemu posvečajo premalo pozornosti.

7. PODROČJE DELA OBČINSKE UPRAVE, PRORAČUNA IN MEDOBČINSKIH INŠPEKCIJSKIH SLUŽB

Ivršni svet stalno spremlja delo upravnih organov občine, ker so ti organi odgovorni izvršnemu svetu za svoje delo, obenem pa je večina predstojnikov upravnih organov članov izvršnega sveta. Tako je polletno obravnaval in sprejel informacijo o stanju in reševanju zadev v upravnem postopku, ter v začetku mandata dal tudi soglasje k samoupravnim splošnim aktom vseh upravnih organov, verificiral je predlog načrta za manjšo porabo energije in za varčevanje s tekočimi gorivi v občinski upravi ter sprejel vsakoletno poročilo inventurne komisije. V začetku obravnavanega obdobja pa je obravnaval osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sistemu državne uprave, ki je temelj

organiziranosti občinskih upravnih organov. Za usklajeno delo med posameznimi upravnimi organi je zadožlena koordinacija predstojnikov kot neformalna asociacija, ki povezuje vse aktivnosti pomembne za nemoteno delo občinskih upravnih organov.

Proračunski prihodki in odhodki so bili zaradi svoje višine in pomembnosti, kakor tudi zaradi omejitev na področju splošne porabe pogosto predmet razprav na sejah izvršnega sveta.

Problemi, s katerimi se je izvršni svet največ ukvarjal so bili predvsem, kako zagotoviti ob omejeni porabi dovolj sredstev za nemoteno delo proračunskih porabnikov, tako uprave kot pravosodja, medobčinskih inšpekcij ter družbenopolitičnih organizacij.

Zborom skupščine je izvršni svet predlagal ob osnutku oz. predlogu proračuna za vsako posamezno leto tudi rebalans proračuna za tekoče leto ter nov družbeni dogovor o priznavalnihh borcem NOV. Ivršni svet je v skladu s predpisi stalno spremljal proračunsko porabo, ki se je trošila strogonamensko.

Ivršni svet je obravnaval poročilo o delu Sodišča združenega, dela, poročilo o delu družbenega pravobranilca samoupravljanja, skozi sprejete ugotovitve pa dal obema organoma tudi nekatere dodatne smernice za delo v prihodnje.

Kljub težavam pri financiranju osnovne dejavnosti je izvršni svet skrbel za posodobitev dela v upravnih organih. Nabavili so se računalniški terminali ter vzpostavila zveza z RC Mura. Obnovil se je tudi vozni park z zamenjavo nekaterih dotrajanih vozil. Sredstva so se namenila tudi za najnujnejše vzdrževanje upravnih zgradb, ki so bile že v zelo slabem stanju.

Ivršni svet je pogosto obravnaval probleme Uprave za inšpekcijske službe pomurskih občin, kot medobčinskega organa, še posebej pa poročilo o delu za vsako preteklo leto, ki je posebej za leto 1982 bilo pozitivno ocenjeno. Prav tako je obravnaval program dela uprave za vsako prihodnje leto in predračun finančnih sredstev uprave za inšpekcijske službe. Kot izvršni organ soustanovitelja uprave za inšpekcijske službe je izvršni svet dal tudi soglasje k nekaterim samoupravnim splošnim aktom uprave.

8. DRUŽBENI PRIHODKI

Vsa vprašanja s področja družbenih prihodkov je obravnaval predhodno družbeni svet za področje davčne politike tako, da je izvršni svet obravnaval le konkretne predloge tega sveta. Gre predvsem za republiški dogovor o usklajevanju davčne politike za vsako posamezno leto in druge dokumente s področja družbenih prihodkov.

Vzporedno z dogovorom je obravnaval osnutke in predloge odlokov o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov in spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in plačil za storitve občine M. Sobota.

Ivršni svet je polletno obravnaval in ocenjeval pregled o obremenitvah in o plačilih davkov in prispevkov in odstotek izterljivosti in ocenil, da je ta odstotek ne glede na prisotne objektivne težave še potrebno povečati. Posebno v letu 1983 so bile ob dogovorjenih omejitvah še dodatne težave zaradi neizterjanih davkov v letu 1982, zato je v tem letu izvršni svet posvetil posebno pozornost davčni disciplini, dosledni izterjavi davčnih obveznosti ter krepitevi uprave za družbene prihodke, kar je prispevalo k višjemu odstotku izterjave davčnih obveznosti. V skladu z zakonskimi pristojnostmi je sklepal o predlogih sklepov uprave za družbene prihodke v zadevah odpisa prispevkov in davkov iz kmetijstva in obrtne dejavnosti.

9. NOTRANJE ZADEVE, LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

Ivršni svet je stalno spremljal izvajanje vseh pomembnejših nalog na področju notranjih zadev, še posebej izvajanje nalog s področja Uredbe o omejitvi prometa z motornim bencinom in dieselskim gorivom in izvajanjem uredb o depozitu na dinarje, ki jih imajo občani pravico odnesti iz Jugoslavije. Z izvajanjem ukrepov s področja navedenih uredb in drugih nalog, ki jih določajo novo sprejeti predpisi, se je precej povečal obseg dela sekretariata za notranje zadeve.

Ivršni svet je obravnaval in sprejel družbeni dogovor o enotnem informacijskem sistemu na področju notranjih zadev v SRS. Za potrebe sekretariata za notranje zadeve je bila nabavljena ustrezna terminalna oprema tako, da je ta v skladu z enotnim sistemom že priključen na računalniški center RSNZ. S strani izvršnega sveta je bil obravnavan tudi osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o evidenci nastavitve občanov in registru prebivalstva, opredelil se je za nekatere konkretne pripombe, obenem pa ocenil, da imajo lahko predlagane spremembe za posledico več reda na obravnavanem področju, poleg tega pa pomenijo tudi poenostavitev postopka pri delu upravnega organa.

Pri obravnavi poročila o delu uprave za notranje zadeve M. Sobota in postaje milice M. Sobota je izvršni svet ugotovil, da v preteklem obdobju na območju občine M. Sobota niso bili registrirani varnostno-politični problemi posebne družbene nevarnosti, da je varnostna kultura delovnih ljudi in občanov na razmeroma visoki ravni, in da je bila v tem obdobju prisotna povečana uspešnost organov za notranje zadeve skoraj na vseh področjih njihovega delovanja. Ivršni svet je obravnaval tudi poročilo o stanju družbene samozaščite v OZD na območju občine, pri čemer je ugotovil vrsto pomanjkljivosti na katere je opozoril vse prizadete OZD s konkretnimi predlogi za odpravo pomanjkljivosti.

Na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite je izvršni svet obravnaval in sprejel proračun občine v izrednih razmerah ter izvedel potrebe kadrovske spremembe in dopolnitve posameznih poverjeništev pri izvršnem svetu. Nov zakon o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti nalaga sekretariatu za notranje zadeve dodatno vrsto novih nalog v zvezi z izdelavo, usklajevanjem in nadzorom varnostnih načrtov. Varnostni načrti so v celoti izdelani in usklajeni.

Za izvajanje nalog na področju obrambnih priprav v občini je izvršni svet obravnaval poročila o stanju obrambnih priprav gospodarstva in družbenih dejavnosti (šolstvo, kultura, zdravstvo in socialno varstvo), problematiko disperzije določenih sredstev in artiklov, poročila o zakloniščih, stanju CZ v KS mesta M. Sobota, informacijo o obrambnem usposabljanju mladine, delovnih ljudi in občanov, naboru in drugih vprašanj s tega področja. V zvezi z obravnavanimi vprašanji je izvršni svet sprejel ustrezne sklepe, stališča in priporočila.

10. SODELOVANJE Z DRUGIMI IZVRŠNIMI SVETI OZIROMA OBČINAMI

Izvršni svet se v zadnjem času ne povezuje zgolj z izvršnimi sveti pomurskih občin, ampak tudi izven regije, kar je predvsem plod gospodarskega sodelovanja občine z drugimi občinami v SRS. Tako se je izvršni svet povezal z izvršnim svetom občine Ljubljana-Center, Tolmin in nekaterimi drugimi. Sodelovanje med izvršnimi sveti pomurskih občin poteka na ravni predsednikov, podpredsednikov ali posameznih članov kot vodij resorjev. Na ta način so bila izmenjana mnenja in izkušnje pri delu, izmenjane pa so bile tudi informacije o konkretnih problemih, s katerimi se izvršni svet srečuje v praksi.

11. DRUGA PODROČJA DELA

Izvršni svet za vsako leto sprejme program dela kot osnovo svoje aktivnosti. Program izvršnega sveta za navedeno obdobje je bil pretežno realiziran. Med letom se pojavljajo posamezne nove naloge, ki jih izvršni svet vključuje v svoj program dela. Svoje delo stalno spremlja, zato so bili praktično tudi vsi sklepi izvršnega sveta realizirani, ugotovitve in stališča pa ob razpravah z dopolnitvami sprejeta na delegatski skupščini.

Ustrezno pozornost je izvršni svet posvečal MDA Goričko, ki že nekaj let poteka v naši občini. Samo delo na akciji je veliko prispevalo k razvoju manj razvitih KS v občini, kar je izvršni svet tudi vedno poudarjal, ko je vsakoletno sprejemal poročila o poteku akcije za nazaj in program akcije za vsako leto naprej. Da bi bilo zagotovljeno kar se da dobro funkcioniranje krajevne samouprave, je izvršni svet obravnaval uresničevanje sklepov, stališč in priporočil skupščine SRS o nadaljnjem razvoju KS. Letno sprejema predlog združevanja sredstev OZD za razvojne programe manj razvitih KS in predloge za razdelitev sredstev za manj razvite KS. Obenem pa izvršni svet izdela predlog sklepa o razdelitvi proračunskih sredstev za financiranje osnovnih potreb KS, ki ga sprejmejo zbori občinske skupščine.

V skladu z določili zakonov, po katerih je izvršni svet pristojen, da daje soglasje k samoupravnim sporazumom o ustanovitvi in statutom OZD in skupnosti družbenih dejavnosti, je izvršni svet izdal vrsto soglasij k navedenim samoupravnim aktom in obravnaval še druga vprašanja v okviru svojih pristojnosti.

IV. DELOVNA TELES OBČINSKE SKUPŠČINE IN ZBOROV

Pomembno delo so v tem mandatnem obdobju opravila delovna telesa občinske skupščine in zborov (odbori, komisije, skupine delegatov, delegacije itd.). Občinska skupščina ima ustanovljenih 28 delovnih teles, v katerih sodeluje 299 članov. Vsa delovna telesa so imela 193 sej in obravnavala 715 vsebinskih vprašanj. Pri delu delovnih teles so se pojavljali določeni problemi, zlasti pa:

— pogosta nesklepnost sej ali minimalna sklepnost, ki ni zagotavljala kvalitete dela. Vzroki za takšno stanje so delno v kadrovanju in nezainteresiranosti posameznikov za delo v delovnem telesu. Predsedstvo občinske skupščine je že sprožilo postopek za razrešitev članov delovnih teles, ki niso pokazali zadostne aktivnosti. Razrešitve in nove izvolitve oziroma imenovanja bodo zborom predložena v mesecu marcu 1984;

— Družbeni sveti v občini niso zaživel niti v prejšnjem obdobju, sedaj pa je njihovo delo povsem zamrlo (stanje je v glavnem enako v vsej Sloveniji). Vprašanje delovanja družbenih svetov je potrebno podrobno preučiti in najti ustrezne rešitve za njihovo vlogo v občini ali pa jih ukiniti.

— Članstvo istih oseb v delovnih telesih občinske skupščine in organih družbenopolitičnih organizacij, kadar obravnavajo ista vprašanja, ni primerno. To vodi do neaktivnosti bodisi v enem ali drugem organu.

1. Komisija za kadrovska in administrativna vprašanja, volitve in imenovanja

Komisija je imela 16 sej in podala občinski skupščini 61 predlogov za imenovanja, 26 predlogov za imenovanja oz. razrešitve v organe OZD, 55 imenovanj predstavnikov družbene skupnosti v razpisne komisije in 22 drugih vprašanj (razpisi del in nalog, OD funkcionarjev, letni dopusti itd.). Povprečna udeležba na sejah je bila 67 %.

2. Svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito

Svet je imel 11 sej, od tega 2 skupni seji z občinskimi komiteji za SLO in družbeno samozaščito. Obravnaval je 14 vsebinskih vprašanj ter nekatera druga vprašanja. Udeležba na sejah je zadovoljiva.

3. Komisija za prošnje in pritožbe

Komisija je imela 3 seje, na katerih je obravnavala 19 vlog (8 vlog iz prejšnjega mandata). Komisija je 13 vlog že rešila. Največ vlog je s področja komunale in socialnega varstva. Udeležba na sejah znaša 66 %.

4. Komisija za družbeni nadzor

Komisija je imela 2 seji. Udeležba na sejah znaša 66 %. Komisija je navezala stike z organi delavske kontrole v TOZD in organi KS ter drugimi organi. Ti organi komisiji ne posredujejo pobud za obravnavo negativnih pojavov. Vse pobude, razen ene, so dali člani komisije. Komisija je obravnavala 6 pobud.

5. Komisija za odlikovanja

Komisija je imela 9 sej in obravnavala 98 pobud za odlikovanja. Udeležba na sejah je bila 75 %.

6. Komisija za podelitev priznanj in nagrad občine Murska Sobota

Komisija je imela 6 sej. Udeležba na sejah znaša 76 %. Komisija je obravnavala 48 predlogov za občinska priznanja in nagrade ter podala zborom 19 predlogov. 10 predlogov je odstopila komisiji za odlikovanja.

7. Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

Svet je imel 6 sej in obravnaval 6 vsebinskih vprašanj. Udeležba na sejah znaša 70 %.

8. Komisija za narodnostna vprašanja

Komisija je imela 4 seje in obravnavala 5 vsebinskih vprašanj. Udeležba na sejah znaša 70 %.

9. Komisija za financiranje programov razvoja krajevnih skupnosti

Komisija je imela 4 seje in obravnavala programe razvoja manj razvitih krajevnih skupnosti ter razdelitev sredstev za realizacijo programov. Udeležba na sejah je zadovoljiva.

10. Odbor za spremljanje izvajanja referendumskega programa

Odbor je imel 5 sej, na katerih je obravnaval vprašanja izvajanja referendumskega programa. Udeležba na sejah je zadovoljiva.

11. Komisija za spremljanje izvajanja Zakona o združenem delu.

Komisija v tem obdobju ni delovala.

12. Komisija za statutarne in pravna vprašanja

Komisija je imela 6 sej, na katerih je obravnavala 8 samoupravnih sporazumov, 16 statutarov organizacij združenega dela in spremembe ter dopolnive Statuta občine M. Sobota. Udeležba na sejah ni zadovoljiva. Potrebne so določene spremembe v sestavi komisije.

13. Skupina za delegiranje delegatov v Zbor občin Skupščine SR Slovenije

Skupina je imela 27 sej in obravnavala 87 vprašanj ter podala 23 pismenih predlogov. Na 11. sejah Zbora občin so delegati razpravljali. Skupina je v Zboru občin podala 1 delegatsko vprašanje ter eno pobudo za spremembo zakona. Povprečna udeležba na sejah skupine znaša 51 %.

Potrebne so spremembe v sestavi skupine.

14. Skupina za delegiranje delegatov v Zbor združenega dela

Skupščine SR Slovenije — področje gospodarstva

Skupina je imela 26 sej in obravnavala 58 vprašanj. Povprečna udeležba na sejah je nekaj izpod 50 %. Potrebne so večje spremembe v sestavi skupine. Skupina je podala 8 pismenih predlogov ter 3 krat razpravljala na sejah Zbora združenega dela Skupščine SRS.

15. Skupina za delegiranje delegatov v Zbor združenega dela

Skupščine SR Slovenije — področje kmetijstva

Skupina je imela 26 sej in obravnavala 63 vprašanj. K obravnavanim vprašanjem je podala 10 pismenih predlogov. Na 6 sejah zbora združenega dela je delegat sodeloval v razpravi. Udeležba na sejah je bila 60 %.

16. Skupina za delegiranje delegatov v Zbor združenega dela

Skupščine SR Slovenije — socialno zdravstveno področje

Skupina je imela 26 sej in obravnavala 46 vprašanj. Povprečna udeležba na sejah znaša 49 %. Skupina je podala 4 pismene predloge, dvakrat je delegat razpravljala na sejah zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije.

17. Delegacija za delegiranje delegatov v Skupščino Skupnosti pomurskih občin

Delegacija je imela 6 sej, na katerih je obravnavala 18 vsebinskih vprašanj. Udeležba članov na sejah ni zadovoljiva, saj znaša v povprečju manj kot 50 %. Potrebna je dopolnitev članov delegacije.

18. Mandatno-imunitetne komisije zborov

Komisije se v tem obdobju niso sestale, ker ni bila podana nobena pobuda.

19. Odbori za družbenoekonomske odnose in razvoj Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Druženopolitičnega zbora

Odbori so vsa vprašanja obravnavali na skupnih sejanjih. Imeli so 14 sej in obravnavali 36 vprašanj ter podali zborom občinske skupščine 21 stališč, predlogov in mnenj. Udeležba članov odborov in njihova aktivnost v odborih ni zadovoljiva. Potrebne so večje spremembe v sestavi odborov.

Udeležba članov posameznih odborov je bila naslednja:

Odbor Zbora združenega dela — 35 %

Odbor Zbora krajevnih skupnosti — 50 %

Odbor Druženopolitičnega zbora — 35 %

20. Predsedstvo skupščine občine

Predsedstvo občinske skupščine je na svojih sejah obravnavalo 70 vprašanj, ki so se v glavnem nanašale na vsebino in metode dela zborov občinske skupščine. Predsedstvo je tudi obravnavalo vrsto drobnih vprašanj glede sodelovanja občinske skupščine in občine z drugimi občinami in organi ter organizacijami v sosednjih državah. Predsedstvo je imelo 22 sej.

— Program dela Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Druženopolitičnega zbora Skupščine občine Murska Sobota za leto 1984

1. UVOD

Program dela Zbora združenega dela Zbora krajevnih skupnosti in Druženopolitičnega zbora Skupščine občine izhaja iz položaja, funkcije in nalog, ki jih ima občina kot organ socialističnega samoupravljanja in oblasti v okviru ustave in Statuta občine. S programom dela so določene osnovne usmeritve delovanja zborov skupščine, izvršnega sveta in delovnih teles skupščine in zborov ter nekatere usmeritve za delo

samoupravnih interesnih skupnosti, kadar se vključujejo v skupščinski sistem. V skladu z ustavno in statutarno funkcijo občine, dolgoročnim stabilizacijskim programom, usmeritvijo dela zborov republiške skupščine, sedanjim stanjem ekonomskega in družbenega razvoja občine so s programom dela določena najbolj aktualno vprašanja življenja in dela, ki jih bodo obravnavali zbori občinske skupščine. S svojimi odločitvami bodo usmerjali družbeni in ekonomski razvoj občine, usklajevali interese delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela in skupnosti. Pri pripravi programa dela so bile upoštevane pobude delegatov, ki so bile dane v l. 1983, družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih interesnih skupnosti, delovnih teles in izvršnega sveta.

Po najpomembnejših vprašanjih se bodo zbori občinske skupščine vključevali v delo zborov republiške skupščine, kot konferenca delegacij s tem, da bodo oblikovali stališča, dajali predloge in pobude delegatom. Delegati, ki bodo sodelovali v delu republiške skupščine bodo sproti obveščali zore občinske skupščine o svojem delu v skupini delegatov in zborih republiške skupščine ter tako tesneje usklajevali delo obeh skupščin. Program dela zborov občinske skupščine bo odprt tudi po sprejemu in se bodo lahko v delo vključevala vsa druga aktualna vprašanja in upoštevale pobude delegatov.

II. TEMATSKA VPRAŠANJA

1. Program dela Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Družbenopolitičnega zbora Skupščine občine M. Sobota za leto 1984

PREDLAGATELJ: Predsedstvo SO

ROK: I. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

2. Predlog plana za razdelitev proračunskih sredstev za financiranje potreb KS v letu 1984

PREDLAGATELJ: Izvršni svet

ROK: I. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

3. Delo občinske skupščine, njenih organov in uresničevanje delegatskih odnosov

Gradivo bo zajelo delo zborov občinske skupščine, izvršnega sveta in delovnih teles v obdobju od 14. aprila 1982 do konca leta 1983. V gradivo bo prikazano uresničevanje delegatskih odnosov v tem obdobju in podana ocena uresničevanja stališč in usmeritev o delegatskih odnosih

PREDLAGATELJ: Predsedstvo SO in IS

ROK: I. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

4. Analiza dolgoročnih možnosti razvoja in smernice za pripravo dolgoročnega plana SR Slovenije

Zbori bodo obravnavali republiško gradivo, ki bo prikazalo razvoj v preteklih letih, doseženi nivo družbenoekonomskega razvoja, osnovne probleme in tendence razvoja, oceno možnosti, predpostavke in osnovne faktorje razvoja, splošne smeri razvoja gospodarstva in družbe, vključevanje v mednarodno delitev dela, smeri razvoja socialističnih samoupravnih proizvodnih odnosov in družbenoekonomskega sistema.

Izvršni svet h gradivu pripravi stališča, mnenja in predloge

ROK: I. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

5. Predlog sprememb in dopolnitve statuta občine Murska Sobota

PREDLAGATELJ: Komisija za statutarne in pravna vprašanja

ROK: I. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

6. Spremembe in dopolnitve Statuta Skupnosti pomurskih občin.

PREDLAGATELJ: predsedstvo Skupščine občine

ROK: I. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

7. Uresničevanje stališč in sklepov o urejevanju delovnega in obratovalnega časa.

PREDLAGATELJ: Izvršni svet

ROK: I. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

8. Plan spomladanske setve za leto 1984 in informacija o uresničitvi plana jesenske setve v letu 1983

PREDLAGATELJ: Izvršni svet

ROK: I. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

9. Izvajanje ukrepov družbenega varstva v TOZD Blisk

Gradivo pripravi: začasni ind. poslovodni organ in izvršni svet

ROK: I. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

10. Poročilo o realizaciji referendumskega programa v obdobju 1981—1983

PREDLAGATELJ: komisija za spremljanje izvajanja referendumskega programa

ROK: I. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

11. Programi in bilanca sredstev SIS družbenih dejavnosti in prispevne stopnje za leto 1984

PREDLAGATELJ: IS

ROK: I. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

12. Ugotovitve, stališča in smernice za nadaljnji razvoj hišne samouprave v občini M. Sobota.

PREDLAGATELJ: Samoupravna stanovanjska skupnost

ROK: II. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

— SIS za socialno varstvo

13. Uresničevanje družbene preobrazbe uprave v SR Sloveniji in občini Murska Sobota

Zbori občinske skupščine bodo obravnavali republiško gradivo in gradivo, ki ga bo pripravil IS o delu uprave v občini M. Sobota

PREDLAGATELJ: IS

a) stališča, predloge in mnenja k republiškem gradivu

b) gradivo o delu občinske uprave

ROK: II. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

14. Poročilo o izvajanju družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1981—1985 v letu 1983

Gradivo bo prikazalo družbenoekonomski razvoj občine M. Sobota v letu 1983 na osnovi podatkov iz zaključnih računov. Ob tem bo IS pripravil kratko informacijo o gospodarskih gibanjih in problematiki v I. trimesečju 1984

PREDLAGATELJ: IS

ROK: II. trimesečje

— zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

15. Uresničevanje plana zaposlovanja v letu 1983 in osnutek plana za leto 1984, ter problematika zaposlovanja. SIS za zaposlovanje poda ob planu tudi stanje in najbolj aktualne probleme zaposlovanja v občini.

PREDLAGATELJ: SIS za zaposlovanje

ROK: II. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

— SIS za socialno varstvo

16. Izvajanje dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1983

PREDLAGATELJ: IS

ROK: II. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

17. Spremembe in dopolnitve družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1981—1985

Družbeni plan za obdobje 1981—85 bo spremenjen in dopolnjen v skladu z usmeritvami dolgoročnega stabilizacijskega programa.

Sestavni del plana bo prostorski plan občine.

PREDLAGATELJ: IS

ROK: II. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

18. Poročilo o aktivnostih pri uresničevanju stabilizacijskih programov OZD gospodarstva

PREDLAGATELJ: izvršni svet

ROK: II. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

19. Poročilo o uporabi sredstev za financiranje razvojnih programov manj razvitih KS v letu 1983 in predlog razdelitve sredstev v letu 1984

PREDLAGATELJ: Komisija za financiranje programov razvoja

KS

ROK: II. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

20. Uresničevanje resolucije o politiki družbenega in gospodarskega razvoja SR Slovenije v letu 1984

Gradivo pripravi: IS (predloge, stališča, mnenja)

ROK: III. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

21. Uresničevanje resolucije o politiki družbenega in gospodarskega razvoja občine M. Sobota v letu 1984

PREDLAGATELJ: IS

ROK: III. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

22. Uresničevanje družbenega dogovora o razporejanju dohodka v letu 1984

PREDLAGATELJ: IS

ROK: III. trimesečje

PREDLAGATELJ: — Zbor združenega dela

23. Resolucija o uresničevanju ustavne zasnove občine.

Zvezni zbor skupščine SFRJ bo v letu 1984 obravnaval več vprašanj s področja političnega sistema socialističnega samoupravljanja. Med temi tudi resolucijo o uresničevanju ustavne zasnove občine. V obravnavo tega vprašanja se bodo vključili tudi zbori občinske skupščine.

Gradivo pripravi: Predsedstvo SO

ROK: III. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

24. Analiza razvojnih možnosti za pripravo srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986—1990.

Analiza bo vsebovala možne cilje in globalne okvire razvoja do leta 1990, osnovne smeri gospodarskega, prostorskega in socialnega razvoja po posameznih področjih in območjih ter temeljne možne usmeritve ukrepanja za uresničevanje srednjeročnih nalog. Služila bo kot osnova za oblikovanje predloga smernic za pripravo družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986—1990, obenem pa bo strokovna informacija nosilec planiranja o razvojnih možnostih v SR Sloveniji.

Gradivo pripravi: IS (predloge, mnenja in stališča)

ROK: III. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

25. Predlog smernic za pripravo srednjeročnega družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986—1990

V skladu z zakonom o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije bodo smernice opredeljevale izhodišča, skupne cilje, usmeritve in okvire družbene politike za naslednje srednjeročno plansko obdobje. Opredeljevale bodo tudi vprašanja, ki so temeljni pogoj za uresničevanje skupnih interesov in politike družbenega razvoja za naslednje srednjeročno obdobje. Smernice bodo upoštevale Analizo razvojnih možnosti in skupno ocenjene možnosti družbenega razvoja.

Gradivo pripravi: IS (predloge, mnenja in stališča)

ROK: III. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

26. Dolgoročni plan SR Slovenije za obdobje od leta 1986 do 1995 oziroma za določena področja tudi do leta 2000.

Dolgoročni plan SR Slovenije bo vseboval splošne orientacije za razvoj gospodarstva in družbe, dolgoročne cilje in smeri tega razvoja, spremembe v strukturi proizvodnih sil družbe in razvoj samoupravnih socialističnih produkcijskih odnosov, ki jih je treba uresničiti v naslednjem dolgoročnem obdobju ter politiko za usmerjanje urejevanja posameznih področij družbenega razvoja. Predstavljal bo podlago in splošno orientacijo za opredelitev in usklajeno reševanje nalog v srednjeročnih planih samoupravnih organizacij in skupnosti ter družbenopolitičnih skupnosti ali za njihovo urejanje z zakoni in drugimi akti teh skupnosti.

Gradivo pripravi: IS (predloge, mnenja in stališča)

ROK: III. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

27. Osnutek smernic za pripravo dolgoročnega plana občine M. Sobota za obdobje 1986—2000.

PREDLAGATELJ: IS

ROK: III. trimesečje

PRISTOJNI:

— zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

28. Spremembe in dopolnitve programov in sredstev SIS družbenih dejavnosti.

PREDLAGATELJ: IS

ROK: III. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

29. Analiza razvojnih možnosti živilsko-predelovalne industrije v občini M. Sobota

Gradivo pripravi: IS

ROK: III. trimesečje

PRISTOJNI:

— zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

30. Poročilo o delu Skupnosti pomurskih občin za obdobje 1983—84

Gradivo pripravi: Predsedstvo Skupščine skupnosti pomurskih občin

ROK: III. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

31. Davčna politika v občini M. Sobota

PREDLAGATELJ: IS

ROK: III. trimesečje

PRISTOJNI:

— zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

32. Plan jesenske setve

PREDLAGATELJ: IS

ROK: III. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor krajevnih skupnosti

33. Resolucija o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1982—1985 v letu 1985

Gradivo pripravi: IS (predloge, mnenja in stališča)

ROK: IV. trimesečje

PRISTOJNI:

— zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

34. Resolucija o politiki izvajanja družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1981—1985 v letu 1985

PREDLAGATELJ: IS

ROK: IV. trimesečje

PRISTOJNI:

— zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

35. Smernice za pripravo družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1986—1990

PREDLAGATELJ: IS

ROK: IV. trimesečje

PRISTOJNI:

— zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

36. Stanje izgradnje in vzdrževanja komunalnih objektov v občini M. Sobota

PREDLAGATELJ: izvršni svet

ROK: IV. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

37. Rebalans proračuna občine M. Sobota za leto 1984

PREDLAGATELJ: IS

ROK: IV. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

38. Osnutek odloka o proračunu občine M. Sobota za leto 1984

PREDLAGATELJ: IS

ROK: IV. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

39. Slavnostna seja zborov skupščine občine M. Sobota Ob občinskem prazniku bodo imeli zbori v mesecu oktobru slavnostno sejo

III. NORMATIVNI AKTI

1. Osnutek odloka o komunalnih taksah

PREDLAGATELJ: IS

ROK: I. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

2. Osnutek odloka o poprečni gradbeni ceni in poprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč v občini M. Sobota ter koristi za razlašeno stavbno zemljišče za posamezna območja v občini M. Sobota.

PREDLAGATELJ: IS

ROK: I. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

3. Predlog odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča, ter sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča

PREDLAGATELJ: IS

ROK: I. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

4. Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem.

PREDLAGATELJ: IS

ROK: I. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

5. Predlog odloka o urejanju kmečkega turizma v občini M. Sobota.

PREDLAGATELJ: IS

ROK: I. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

6. Osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o pripravi in sprejetju dolgoročnega plana občine M. Sobota za obdobje od leta 1986 do leta 2000.

PREDLAGATELJ: IS

ROK: II. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

7. Predlog odloka o bišnem redu v občini M. Sobota

PREDLAGATELJ: IS

ROK: II. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

8. Predlog odloka o podstanovanjskih razmerjih občine M. Sobota

PREDLAGATELJ: IS

ROK: II. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

9. Osnutek odloka o določitvi zemljišč namenjenih za kompleksno stanovanjsko ali drugačno gradnjo na območju zazidalnega načrta Bakovci in Rakičan.

PREDLAGATELJ: IS

ROK: II. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

10. Osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o organizaciji in delovanju civilne zaščite v občini M. Sobota.

PREDLAGATELJ: IS

ROK: II. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

— družbenopolitični zbor

11. Osnutek odloka o zaključnem računu proračuna občine M. Sobota za leto 1983

PREDLAGATELJ: IS

ROK: II. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

12. Osnutek odloka o zaključnem računu za občinski rezervni sklad za leto 1983

PREDLAGATELJ: IS

ROK: II. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

13. Novelacija zazidalnega načrta med Trstenjakovo, Mladinsko, Cankarjevo in Bakovsko ulico.

PREDLAGATELJ: IS

ROK: II. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

14. Novelacija zazidalnega načrta za območje blokov med ul. Štefana Kovača, Kocljevo, Kidričevo in Cankarjevo.

PREDLAGATELJ: IS

ROK: II. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

15. Osnutek odloka o ureditvenem načrtu za odlagališče komunalnih odpadkov.

PREDLAGATELJ: IS

ROK: II. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

16. Osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o sprejetju zazidalnih načrtov za posamezna območja v mestu M. Sobota (Razlagova ulica)

PREDLAGATELJ: IS

ROK: II. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

17. Osnutek odloka o zaključnem računu davkov in prispevkov občine M. Sobota

PREDLAGATELJ: IS

ROK: II. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

18. Osnutek odloka o davkih občanov občine M. Sobota

PREDLAGATELJ: IS

ROK: II. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

19. Osnutek odloka o imenovanju ulic za območje naselja Černelavci

PREDLAGATELJ: IS

ROK: II. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor krajevnih skupnosti

20. Osnutek odloka o sprejetju urbanističnega načrta za območje naselja Beltinci

PREDLAGATELJ: IS

ROK: III. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

21. Osnutek odloka o imenovanju ulic za območje naselja Beltinci.

PREDLAGATELJ: IS

ROK: III. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor krajevnih skupnosti

22. Osnutek odloka o sprejetju urbanističnega načrta za mesto M. Sobota z okolico.

PREDLAGATELJ: IS

ROK: IV. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

23. Osnutek odloka o določitvi varstvenih pasov in ukrepov za zavarovanje vodnih virov v občini M. Sobota

PREDLAGATELJ: IS

ROK: IV. trimesečje

PRISTOJNI: — zbor združenega dela

— zbor krajevnih skupnosti

IV. Poleg vprašanj, ki so navedena v programu dela, bodo zbori občinske skupščine še obravnavali vrsto vprašanj s področja kadrovske politike (volitve, imenovanja in razrešitve) in urejali določena vprašanja za katere so pristojni, s sklepi (upravne zadeve, soglasja k statutom itd.). Zbori občinske skupščine bodo z načrti dela za vsako trimesečje še podrobneje opredelili dela in naloge, vsebino za pripravo gradiv, določili roke in način obveščanja delegatov, delovnih ljudi in občanov ter druga vprašanja.

Roki, ki so določeni v programu dela se nanašajo samo na obravnavo vprašanj v I. fazi oz. 2. fazi, v kolikor so bili v I. fazi obravnavani v letu 1983.

Roki za obravnavo vprašanj v II. fazi bodo določeni z periodičnimi delovnimi načrti v skladu z smernicami, ki jih določijo zbori občinske skupščine.

— Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Murska Sobota

1. člen

S tem odlokom se na območju občine Murska Sobota predpiše plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (v nadaljnjem besedilu: nadomestilo).

2. člen

Za stavbno zemljišče po tem odloku se šteje zazidano in nezazidano stavbno zemljišče, ki je v mejah območij, zajetih z urbanističnim ali zazidalnim načrtom v mestu Murska Sobota.

3. člen

Nadomestilo za uporabo zazidanega stavbnega zemljišča se predpiše od kvadratnega metra stanovanjske površine (čiste tlorisne površine sob, predsob, hodnikov v stanovanju, kuhinje, kopalnice, shrambe in drugih zaprtih prostorov stanovanja ter čiste tlorisne površine garaže za osebne avtomobile), oziroma poslovne površine stavbe (čiste tlorisne površine poslovnih prostorov in vseh prostorov, ki so funkcionalno povezani z njimi).

Za poslovne prostore po tem odloku se štejejo prostori, ki služijo za industrijo, transportno, obrtno, trgovsko, gostinsko in drugo poslovno dejavnost in so v zaprtih ali odprtih objektih.

Poslovni prostori se po tem odloku delijo v naslednje tri skupine:

1. Poslovni prostori za proizvodne namene, ki se uporabljajo za proizvodnjo ali za skladiščenje,
2. poslovni prostori, ki se uporabljajo za ostale poslovne dejavnosti, razen za družbene dejavnosti,
3. poslovni prostori, ki se uporabljajo za družbene dejavnosti.

4. člen

Nadomestilo se predpiše tudi za tisti del zazidanega stavbnega zemljišča, ki znatno presega površino, ki je potrebna za normalno rabo stavbe, razen če gre za zemljišče, katerega obseg je določen z zazidalnim načrtom in ga zaradi terenskih razmer ni možno uporabiti za gradbene namene.

Za znatno preseganje površine za zazidano stavbno zemljišče iz prvega odstavka tega člena se šteje tisto zazidano stavbno zemljišče, k presega površine:

- a) 800 kvad. m, če stoji na njem stanovanjska hiša,
- b) 800 kvad. m, če stoji na njem obrtna delavnica,
- c) 1200 kvad. m, če stoji na njem stanovanjska hiša z obrtno delavnico,
- d) 3000 kvad. m, če stoji na njem stanovanjska hiša z gospodarskim poslopijem.

5. člen

Nadomestilo za nezazidano stavbno zemljišče se predpiše od kvadratnega metra nezazidanega stavbnega zemljišča, ki je po urbanističnem ali zazidalnem načrtu namenjeno za gradnjo, oziroma za katero je pristojni organ izdal lokacijsko dovoljenje.

6. člen

Nadomestilo se ne more predpisati za zazidana ali nezazidana stavbna zemljišča v primerih iz prvega odstavka 43. člena Zakona o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem.

7. člen

Plačniki nadomestila so neposredni uporabniki zemljišča, oziroma stavbe, ali dela stavbe (imetnik pravice uporabe oziroma lastnik, najemnik oz. imetnik stanovanjske pravice, temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki so neposredni uporabniki stavbnega zemljišča oziroma stavbe, v nadaljnjem besedilu: zavezanci).

Temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti plačujejo nadomestilo iz dohodka.

8. člen

Plačila nadomestila je za dobo petih let oproščen občan:

- ki je kupil novo stanovanje kot posamezen del stavbe,
- ki je zgradil ali kupil novo družinsko stanovanjsko hišo, ob pogoju, da je v ceni stanovanja, oziroma družinske stanovanjske hiše ali neposredno plačal stroške za urejanje stavbnega zemljišča po določilih zakona o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem.

Oprostitev plačila nadomestila se šteje pet let od dneva prevzema stanovanja oziroma stavbe.

9. člen

Plačevanja nadomestila po tem odloku so oproščeni tudi:

- zavezanci, ki prejemajo stalno materialno družbeno pomoč,
- zavezanci, katerih plačevanje bi ogrozilo preživetje njihovih samih in njihovih družin.

O oprostitvi odloči pristojni upravni organ na podlagi zaprosila zavezanca.

10. člen

Višina nadomestila po tem odloku se določa po naslednjih merilih:

A. Stopnja opremljenosti zemljišča s komunalnimi napravami.

Merila za določitev točk za kvadratni meter stanovanjske površine in poslovne površine stavb glede na komunalno opremljenost so:

	število točk
a) urejeno cestišče (asfalt, beton)	20 točk/kv. m
b) neurejeno cestišče (makadam)	10 točk/kv. m
c) možnost priključka na vodovod	20 točk/kv. m
d) možnost priključka na kanalizacijo	20 točk/kv. m
e) možnost priključka na el. omrežje	10 točk/kv. m
f) javna razsvetljava	10 točk/kv. m
g) zelena površina (pas zelenice)	10 točk/kv. m

B. Lega, namembnost, pridobitna ugodnost stavbnega zemljišča ter smotno izkoriščanje zemljišča

Glede na namembnost se opredelijo štiri tipi območij:

1. Za stanovanja in družinske stanov. hiše.
2. Družbene dejavnosti.
3. Proizvodne namene.
4. Poslovne namene.

1. Območje za stanovanja in družinske stanovanjske hiše v mestu Murska Sobota je glede na lego enotno 20 točk/kv. m

2. Območje za družbene dejavnosti je enotno za vsa stavbna zemljišča iz 3. člena tega odloka 50 točk/kv. m

3. Območja za proizvodne namene se glede na lego in namembnost razdelijo na tri stopnje:

- I. stopnja — predeli obstoječe proizvodne dejavnosti, ki so v skladu z zazidalnim načrtom 150 točk/kv. m
- II. stopnja — predeli, kjer ta dejavnost sovпада s stanov. gradnjo in ni v skladu z zazidalnim načrtom 120 točk/kv. m
- III. stopnja — predeli, ki so določeni za razvoj te dejavnosti 100 točk/kv. m

4. Območja za poslovne namene se glede na pridobitno ugodnost in druge pogoje razdelijo na tri stopnje:

- I. stopnja — pridobitno ugodne lokacije za trgovine, gostišča, obrti itd. 250 točk/kv. m
 - II. stopnja — pridobitno manj ugodne lokacije 200 točk/kv. m
 - III. stopnja — posamezne lokacije, na katerih želimo razvijati poslovno dejavnost; 100 točk/kv. m
- za objekte družbene preskrbe (obrat družbene prehrane, pekarnice, mlekarne, trgovine z živili) se število točk zniža za 20 %.

11. člen

Nadomestilo se določa za kvadratni meter stanovanjske oz. poslovne površine stavbe po skupnem številu točk z ozirom na razporeditev zemljišča v ustrezno stopnjo po 10. členu tega odloka in vrednosti točke tako, da je višina nadomestila za kvadratni meter zmnožek skupnega števila točk z vrednostjo točke.

Nezazidano stavbno zemljišče se ovrednoti s 50 % točk zazidanega stavbnega zemljišča glede na komunalno opremljenost s komunalnimi objekti in napravami, lego, namembnost, pridobitno ugodnost in druge pogoje.

Merila so razvidna iz teh grafičnih podlog:

- opremljenost zemljišča s komunalnimi napravami,
- lega, namembnost in pridobitna ugodnost in
- zbirna karta,
- ki so sestavni del tega odloka.

12. člen

Višino nadomestila določa zavezanecem pristojni upravni organ z odločbo.

13. člen

Zaradi pravočasne in pravilne določitve nadomestila so vsi zavezanci

dolžni dati vse potrebne podatke v roku 15 dni od prejema obvestila pristojnemu upravnemu organu.

Podatke o stanovanjskih, oz. poslovnih površinah stavb v družbeni lastni in etažnih stanovanj je dolžna pristojnemu upravnemu organu dati Samoupravna stanovanjska skupnost občine Murska Sobota.

Zavezanci plačila nadomestila so dolžni prijaviti vsako spremembo v 15. dneh od dneva nastanka.

14. člen

Vrednost točke se oblikuje vsako leto skladno z ovrednotenim programom graditve omrežja komunalnih objektov in naprav primarnega pomena in jo s sklepom določi občinska skupščina.

15. člen

Nadomestilo plačujejo Samoupravni interesni skupnosti za cestno in komunalno dejavnost občine Murska Sobota zavezanci, ki odvajajo nadomestilo iz dohodka, mesečno za nazaj, lastniki individualnih stanovanjskih hiš in obrtnih delavnic pa plačujejo nadomestilo tromesečno za nazaj.

Sredstva, zbrana s plačilom nadomestila, se lahko uporabljajo le v kraju, oziroma KS, kjer so zbrana.

Prelivanje sredstev iz ene KS v drugo je možno le na podlagi sklenjenega samoupravnega sporazuma.

16. člen

Sredstva, zbrana s plačilom nadomestila, se smejo uporabljati samo za graditev omrežja komunalnih objektov in naprav primarnega pomena skupne rabe, in sicer:

- ulice in ceste, hodniki, peš poti, dovodne poti, javna parkirišča in sejmišča, za katere uporabo se ne plačuje odškodnina,
- javni parki, nasadi, drevoredi, zelenice, zelene površine stanovanjskih naselij in javna otroška igrišča ter varstveni pasovi in rezervati,
- omrežja javne razsvetljave, objekti in naprave za odpravo atmosferskih voda.

17. člen

Izterjavo vrši Uprava za družbene prihodke občine Murska Sobota.

18. člen

Nadzor nad izterjavo opravlja pristojni upravni organ.

19. člen

Z denarno kaznijo od 250. - do 60.000.- din se kaznuje za prekršek pravna oseba:

- če v določenem roku ne prijavi površine iz 13. člena tega odloka,
 - če prijavi nepravilne površine iz 13. člena tega odloka.
- Z denarno kaznijo od 50.- do 15.000.- din se kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.
- Z denarno kaznijo od 50.- do 15.000.- din se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

20. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati odlok o prispevku za uporabo mestnega zemljišča (Uradne objave, št. 16/67) in odlok o spremembi in dopolnitvah odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča (Uradne objave, št. 17/68).

Obrazložitev:

Osnutek odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Murska Sobota sta zbor združenega dela in zbora krajevnih skupnosti obravnavala in sprejela na seji dne 24. 6. 1983.

S tem odlokom se v skladu z zakonom o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem (Ur. list SRS, št. 7/77 in 8/78) predpiše nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Murska Sobota.

Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča se predpiše od kvadratnega metra stanovanjske oz. poslovne površine stavbe. Stanovanjska površina je čista tlorisna površina sob, predsob, hodnikov v stanovanju, kuhinje, kopalnice, shrambe in drugih zaprtih prostorov stanovanja, ter čista tlorisna površina garaže za osebnih avtomobile. Poslovna površina stavbe pa je čista tlorisna površina poslovne prostora in vseh prostorov, ki so funkcionalno povezani s poslovnim prostorom.

V 8. in 9. členu odloka so naštetih zavezanci, ki so oproščeni plačila nadomestila, v 7. členu pa so naštetih plačniki nadomestila.

V 10. členu odloka so opredeljena merila za določitev točk za kvadratni meter stanovanjske oz. poslovne površine stavbe, ki so osnova za izračun nadomestila. Višina nadomestila je zmnožek skupnega števila točk z vrednostjo točke, ki jo vsako leto s sklepom določi občinska skupščina skladno z ovrednotenim programom graditve omrežja komunalnih objektov in naprav.

Na podlagi sklepa, sprejetega na seji zbora KS in zbora združenega dela SO M. Sobota je bil osnutek odloka dan v javno obravnavo občanom, zainteresiranim organizacijam združenega dela in SIS, predvsem pa KS. Pismenih pripomb na osnutek odloka ni bilo, razen, da so v 2. členu osnutka odloka črta variant: „in naseljih: Beltinci, Krog, Černelavci, Veščica, Moravci, Martjanci, Rogašovci, zato ker našete vasi že niso primerno komunalno opremljene in se zaradi tega nadomestilo ne bo določalo.

Po zaključku javne razprave osnutka odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Murska Sobota IS SO Murska Sobota po sklepu s seje dne 25. 1. 1984 predloga pristojnim zboroma občinske skupščine, da na svoji seji sprejmeta sklep o sprejetju skupščine, da na svoji seji sprejmeta sklep o sprejetju odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Murska Sobota v predloženem besedilu.

SKLEP

o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Murska Sobota

1. člen

Vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v letu 1983 znaša 0,006 din.

2. člen

Obrazložitev:

Na podlagi 14. člena odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Murska Sobota, ki ga je sprejela skupščina občine Murska Sobota na zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti dne Skupščina občine vsako leto s sklepom določi vrednost točke, skladno z ovrednotenim programom graditve omrežja komunalnih objektov in naprav primarnega pomena skupne rabe.

Od vrednosti točke je odvisna višina nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča in je zaradi tega vsako leto različna.

Izvršni svet SO Murska Sobota predlaga po sklepu, sprejetem na seji dne 25. 1. 1984 pristojnima zboroma, da predlagani sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Murska Sobota sprejmeta v predlagani obliki.

PRIMERI IZRAČUNA VIŠINE NADOMESTILA ZA UPORABO STAVBNEGA ZEMLJIŠČA:

1. Individualne stanovanjske hiše v mestu M. Sobota

1. Stanovanjska hiša v Čopovi ulici:

— čista tlorisna površina stanovanja 100 m²

— skupno število točk glede na komunalno opremljenost in leto 60 točk

— pri vrednosti točke 0,006 din, 60 točk/m² × vrednost točke 0,006 din = 0,36 din/m², 0,36 din × 100 m² tlorisne površine stanov. = 36,00 din, 36,00 din na mesec, na leto je višina nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča 432.- din.

2. Stanovanjska hiša v naselju prekm. brigade:

— čista tlorisna površina stanovanja 150 m²

— skupno število točk glede na komunalno opremljenost in leto 110 točk

— pri vrednosti točke 0,006 din, 110 točk/m² × vrednost točke 0,006 din = 0,66 din/m², 0,66 din × 150 m² tloris. površ. stanov. = 99,00 din, 99,00 din na mesec, na leto je višina nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča 1.188.- din.

3. Stanovanje v Schopping — center mesta M. Sobota v bloku:

— čista tlorisna površina stanovanja 60 m²

— skupno število točk glede na komunalno opremljenost in leto 110 točk

— pri vrednosti točke 0,006 din, 110 točk/m² × vrednost točke 0,006 din = 0,66 din/m², 0,66 din × 60 m² tloris. površ. stanov. = 39,60 din, 39,60 din na mesec, na leto je višina nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča 475,20 din.

II. Primeri izračuna nadomestila za uporabo mestnega zemljišča za poslovni prostor v centru mesta M. Sobota:

— uporabna tlorisna površina 380 m²

— skupno število točk glede na komunalno opremljenost pridobitno ugodnost in druge pogoje 350 točk

— vrednost točke 0,006 din, 350 točk × vrednost točke 0,006 din = 210.- din/m², 2,10 din/m² × uporabna tloris. površ. 380 m² = 798,00 din, na mesec 798,00 din, na leto 9.576,00 din.

III. Primeri izračuna nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za proizvodni prostor v industrijski coni (sprejeti zazidalni načrt)

— uporabna tlorisna površina 7.482 m²

— skupno število točk glede na komunalno opremljenost, pridobitno ugodnost in druge pogoje 250 točk

— vrednost točke 0,006, 250 točk × vrednost točke 0,006 din je 1,50 din/m², 1,50 din/m² × uporabna tlorisna površina 7.482 m² je 11.223,00 din, 11.223,00 din na mesec, 134.676,00 din na leto

— Razdelitev sredstev za izvajanje delegatskega sistema v krajevnih skupnostih občine Murska Sobota v letu 1984

V skladu s politiko splošne porabe smo v letu 1984 v proračunu predvideli za izvajanje delegatskega sistema in za realizacijo drugih nalog v krajevnih skupnostih naše občine sredstva v višini 7.937.000,00 din.

Iz teh sredstev krijejo krajevnne skupnosti stroške delovanja samoupravnih organov v krajevni skupnosti, delovanje delegacij, funkcionalno dejavnost družbenopolitičnih organizacij, stroške pri realizaciji nalog na področju SLO in DS in stroške kurirske službe za lastne in občinske potrebe.

Razen navedenih stroškov se iz teh sredstev zagotavljajo osebni dohodki delavcem, ki opravljajo finančno administrativna opravila in druge naloge za karjevne skupnosti M. Sobota, Bakovci, Krog in Rakičan.

Ključ razdelitve teh sredstev je naslednji:

a) sredstva za financiranje administrativno finančnih poslov navedenim prejemnim krajevnim skupnostim se v letu 1984 povečajo v primerjavi z letom 1983 za 19 % in znašajo 1.015.192,50 din;

b) ostanek skupne mase v višini 6.921.807,50 din se deli:

— 30 % ali 2.076.480,00 din kot stalni v enaki višini 49.440,00 din vsem krajevnim skupnostim;

— 10 % ali 692.160,00 din po številu naselij kar znaša 4.944,00 din po naselju

— 60 % ali 4.153.167,50 din po številu prebivalcev v krajevni skupnosti ali po 64,81 din na prebivalca.

Zap. št.	Krajevna skupnost	Stalni del 30 %	Stev. prebivalcev	Na prebivalca 64,81	Stev. naselij 10 %	Po naselju	Skupaj	Za finančno poslovanje
1.	Bakovci	49.440,00	1490	96.570,00	1	4.944,00	232.098,50	81.144,50
2.	Beltinci	49.440,00	2164	140.253,00	1	4.944,00	194.637,00	
3.	Bratonci	49.440,00	710	46.016,50	1	4.944,00	100.400,50	
4.	Bogojina	49.440,00	1639	106.227,00	4	19.776,00	175.443,00	
5.	Bodonci	49.440,00	1023	66.302,50	2	9.888,00	125.630,50	
6.	Brazovci	49.440,00	784	50.812,50	3	14.832,00	115.084,50	
7.	Čankova	49.440,00	2349	152.243,50	8	39.552,00	241.235,50	
8.	Černelavci	49.440,00	2156	139.734,50	4	19.776,00	311.789,50	102.839,00
9.	Čepinci	49.440,00	1142	74.015,50	3	14.832,00	138.287,50	
10.	Dokleševci	49.440,00	971	62.932,50	1	4.944,00	117.316,50	
11.	Gančani	49.440,00	1087	70.450,50	1	4.944,00	124.834,50	
12.	Gledarovi	49.440,00	909	58.914,00	4	19.776,00	128.130,00	
13.	G. Petrovci	49.440,00	2262	146.604,50	10	49.440,00	245.484,50	
14.	Grad	49.440,00	3089	200.204,00	7	34.608,00	284.252,00	
15.	Dakovci	49.440,00	875	56.710,50	1	4.944,00	111.094,50	
16.	Hodoš	49.440,00	498	32.275,50	2	9.888,00	91.604,50	
17.	Križevci	49.440,00	1340	86.848,00	5	24.720,00	161.008,00	
18.	Krog	49.440,00	1372	88.922,00	2	9.888,00	231.831,00	83.581,00
19.	Kuzma	49.440,00	2118	137.272,00	5	24.720,00	211.432,00	
20.	Lipa	49.440,00	742	48.090,50	1	4.944,00	102.474,50	
21.	Lipovci	49.440,00	976	63.256,50	1	4.944,00	117.640,50	
22.	Mačkovec	49.440,00	2285	148.095,50	8	39.552,00	237.087,50	
23.	Melinci	49.440,00	951	61.636,00	1	4.944,00	116.020,00	
24.	Martjanci	49.440,00	1846	119.543,00	6	29.664,00	198.747,00	
25.	Moravci	49.440,00	618	40.054,00	1	4.944,00	94.438,00	
26.	Pertotič	49.440,00	1588	102.921,50	4	19.776,00	172.137,50	
27.	Pucanci	49.440,00	2076	134.549,50	7	34.608,00	218.597,50	
28.	Prosenjakovci	49.440,00	1006	65.201,00	7	34.608,00	149.249,00	
29.	Rakičan	49.440,00	1334	86.459,00	1	4.944,00	209.064,00	68.221,00
30.	Ratkovec	49.440,00	487	31.563,50	4	19.776,00	100.779,50	
31.	Rogaševci	49.440,00	2687	174.150,00	7	34.608,00	158.198,00	
32.	Šalovci	49.440,00	1003	65.006,50	2	9.888,00	124.334,50	
33.	Selo-Fokovec	49.440,00	626	40.572,00	2	9.888,00	99.900,50	
34.	Tošanovci	49.440,00	1247	80.820,50	5	24.720,00	154.980,50	
35.	Tržana	49.440,00	3440	222.953,50	8	39.552,00	311.945,50	
36.	Zenkovec	49.440,00	1108	71.811,50	4	19.776,00	141.027,50	
37.	Ilija K. M. S.	49.440,00	2395	155.224,50	1	4.944,00	209.608,50	
38.	Lenjavska M. S.	49.440,00	1678	108.769,50	1	4.944,00	163.153,50	
39.	Partizan M. S.	49.440,00	1748	113.291,50	1	4.944,00	167.675,50	
40.	Turopolje M. S.	49.440,00	2630	170.455,50	1	4.944,00	224.839,50	
41.	Park M. S.	49.440,00	1920	124.439,00	1	4.944,00	178.823,00	
42.	B. Kidrič M. S.	49.440,00	1711	110.893,50	1	4.944,00	165.277,50	
	Krajevna skupnost M. Sobota — skupaj	296.640,00	12082	783.073,50	6	29.664,00	1.788.784,50	679.407,00
	SKUPAJ	2.076.480,00	64080	4.153.167,50	140	692.160,00	7.937.000,00	1.015.192,50

Radijski in televizijski spored od 3. do 9. februarja

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Pet najboljših ta teden ..., 16.30 — Aktualno v petek, 3. februarja, 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Glasbena palata po vašem izboru, 16.30 — Aktualno v soboto, 4. februarja, 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne, 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Po domače, 16.30 — Aktualno v ponedeljek, 6. februarja, 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Vrtljak popevkarskih novosti, 16.30 — Aktualno v torek, 7. februarja, 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Iz domačega glasbenega arhiva, 16.30 — Aktualno v sredo, 8. februarja, 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Glasba skozi stoletja, 16.30 — Aktualno v četrtek, 9. februarja, 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.
TV LJUBLJANA Počitniški Tv spored: 9.00 Čebulko Hlaček, 9.25 Risanka, 9.30 Skrivnostni otok, francosko-španska serija, 10.25 Mladi virtuoz: Violončelo, 10.45 Zemljepisne posebnosti: Živi zakladi Japonske, 11.40 Jakec in Fižolček, japonski risani film, 13.05 E. Peroci: Nina in Ivo — Poslavljam se (do 13.20), 17.30 Poročila, 17.35 Jazz na ekranu: Kvintete Reinhardt Schnuckenack, 1. oddaja, 17.55 Modro poletje, španska mladinska nanizanka, 18.25 Obzornik ljubljanskega območja, 18.40 Turizem — možnost in prilžnost: Novi mediji v turizmu, informatiki in komuniciranju — izobraževalna oddaja, 19.10 Risanka, 19.20 Cik-cak, 19.24 Tv in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 Tv dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 D. Butler — V. Labela — G. Montaldo: Marco Polo, italijanska nadaljevalna oddaja, 21.10 Propagandna oddaja, 21.15 Ne prežite, 21.30 Tv dnevnik II, 21.45 Strahovi, angleški film	TV LJUBLJANA 8.00 Poročila, 8.05 Zbis — Zlati jablani, 8.15 Propagandna oddaja, 8.20 Borovec: Svetovni pokal v smučanju — veleslalom za moške, prenos 1. teka, 10.20 Ciciban, dober dan: Hej, na sneg, 10.35 Meseček, otroška oddaja Tv Beograd, 11.05 Mladi virtuoz: Harmonikarski orkester, 11.20 Propagandna oddaja, 11.25 Borovec: Svetovni pokal v smučanju — veleslalom za moške, prenos 2. teka, 12.30 I. Otrini: Pesem giba — In v začetku je bil ritem ... 13.00 Skrivnostni otok, francosko-španska serija, 13.55 Poročila (do 14.00), 15.15 Elektronske dogodivščine, sovjetska nadaljevalna oddaja, 16.25 Poročila, 16.30 PJ v košarki — Partizan: Zadar, prenos, v odmoru propagandna oddaja, 18.00 Začetek in zasedanje mednarodnega olimpijskega komiteja — (M O K), prenos, 18.30 Skrivnostni svet Arthurja Clarkea: Starodavna modrost, angleška dokumentarna nanizanka, 19.00 Risanka, 19.20 Cik-cak, 19.24 Tv in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 Tv dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Naše 29. srečanje, 21.30 Propagandna oddaja, 21.35 Zrcalo tedna, 21.55 Bombaž prihaja v Harlem, ameriški film, 23.25 Poročila.	TV LJUBLJANA 8.00 Živ žav, otroška matinea, 8.50 Propagandna oddaja, 8.55 Borovec: Svetovni pokal v smučanju slalom za moške, prenos 1. teka, INT, LJ, Sarajevo, 9.45 Modro poletje, ponovitev španske mladinske nanizanke, 10.10 625, oddaja za stik z gledalci, 10.30 Domači ansambli: Fantje z vseh vetrov, 10.50 Propagandna oddaja, 10.55 Borovec: Svetovni pokal v smučanju slalom za moške, prenos 2. teka, INT, LJ, Sarajevo, 12.00 Ljudje in zemlja, 13.00 Poročila (do 13.05), 14.00 Olimpijske igre v Sapporu, japonski film, 15.45 Mostovi, 16.15 Poročila, 16.20 Idealist, slovenski film, 18.20 Risanka, 18.25 Propagandna oddaja, 18.30 Olimpijski pregled, 19.15 Cik-cak, 19.23 Tv in radio nocoj, 19.25 Zrno do zrna, 19.30 Tv dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 G. Mihič: Soferja, nadaljevalna Tv Beograd, 21.00 Športni pregled, 21.30 Naši olimpijci: Vmesni čas (Bojan Križaj), 22.10 Poročila.	TV LJUBLJANA 17.00 Poročila, 17.05 Meseček, otroška serija tv Beograd, 17.35 Ideali in dvomi: Kdo naj odloča, 18.25 Podravski obzornik, 18.40 Pet minut za rekreacijo, 18.45 Mladi za mlade, 19.15 Risanka, 19.20 Cik-cak, 19.24 Tv in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 Tv dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Vili Ravnjak: Življenje v krogu, Tv drama, 21.10 Kulturne diagonale, 22.05 TV dnevnik II.	TV LJUBLJANA 16.20 Poročila, 16.25 Glasbena pravljica: Bobenček Janca Bitenca, 16.45 Prihod olimpijskega ognja v Sarajevo, 17.25 Risanka, 17.35 Festival tamburašev Slovenije 2. oddaja, 18.05 Gorenjski obzornik, 18.20 Risanka, 18.25 Propagandna oddaja, 18.30 Olimpijski pregled, 19.15 Cik-cak, 19.24 Tv in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 Tv dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 V. Moberg: Raskenovi, švedska nadaljevalna oddaja, 20.55 Iz koncertnih dvoran, P. I. Čajkovski: Slavnostna uvertura 1812, koncert za klavir in orkester št. 1 v b-molu, 21.50 Tv dnevnik II.	TV LJUBLJANA 14.20 Propagandna oddaja, 14.25 Košev: Slovesna otvoritev XIV. zimskih olimpijskih iger, prenos (do 15.40/15.50), 18.10 Poročila, 18.15 Ciciban, dober dan: Gradje, 18.25 Zasavski obzornik, 18.40 Sava — reka, ki življenje daje, izobraževalna serija Tv Zagreb, 19.10 Risanka, 19.20 Cik-cak, 19.24 Tv in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 Tv dnevnik II, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Film tedna: Deseti brat, slovenski film, 21.25 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov, 21.30 Tv dnevnik II, 21.40 Omizje.	TV LJUBLJANA 8.55 ZOI 84 Veliko polje: Smučarski teki na 10 km (Z) Zetra: Hitrostno drsanje — 1500 m (Z), kombinirana prenos, 11.30 Premor, 11.45 Propagandna oddaja, 11.50 ZOI 84 — Bjelašnica: Smuk za moške, prenos, 13.55 ZOI 84 — Trebevič: Sankanje (M in Z), prenos 1. vožnje (do 16.00) 17.25 Poročila, 17.30 P. Zidar: Utonilo je sonce — mladinska nadaljevalna oddaja, 18.05 Dolenjski obzornik, 18.20 Risanka, 18.25 Propagandna oddaja, 18.30 Olimpijski pregled I, 19.15 Cik-cak, 19.24 Tv in radio nocoj, 19.30 Tv dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Tednik, 21.05 Diamanti na nebu, angleška dokumentarna nanizanka, 22.05 Tv dnevnik II, 22.15 Propagandna oddaja, 22.20 Olimpijski pregled II.
TV ZAGREB Prvi program 9.20 Zimski šolski spored, 17.40 Poročila, 17.45 Sprehodi z pesnikom, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika reških občin, 18.45 Obramba in zaštita 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Marco Polo, 21.15 Dober večer, 22.15 V petek ob desetih.	TV ZAGREB Prvi program 9.20 Zimski šolski spored, 15.40 Sedem TV dni, 16.10 Poročila, 16.15 TV koledar, 16.25 Košarka: Partizan — Zadar, 17.55 Seja MOK, 18.30 Naša večna modrost, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Ameriški grafiti (film), 21.50 Dnevnik, 22.05 Pred polnočjo	TV ZAGREB Prvi program 10.20 Poročila, 10.30 Nedeljsko dopoldne za mladino, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Jugoslavija, dober dan, 14.00 Plavo poletje, 15.00 V nedeljo, 16.35 Prehod skozi kanjon (film), 18.30 Olimpijski pregled, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Kamionarja, 21.00 Športni pregled, 21.30 Potopis, 22.00 Dnevnik	TV ZAGREB Prvi program 9.20 Zimski šolski spored, 17.40 Poročila, 17.45 Lutke, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika reških občin, 18.45 Mladi za mlade, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Sanjarjenje (drama), 21.05 Izbrani trenutek, 21.10 Argumenti, 21.40 En avtor en film, 22.00 Dnevnik	TV ZAGREB Prvi program 9.25 Zimski šolski spored, 16.00 Poročila, 16.05 TV koledar, 17.15 Avantura, 16.45 Prihod olimpijskega ognja v Sarajevo, 17.30 Literatura, 18.00 Kronika osi-jeških občin, 18.30 Olimpijski pregled, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Poti stabilizacije, 20.55 Postaja za dva (film)	TV ZAGREB Prvi program 9.15 Zimski šolski spored, 14.25 Otvoritev Zimskih OI Sarajevo 84, 17.40 Poročila, 17.45 Beli kamen, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika karlovaških občin, 18.45 Narodna glasba, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Film, 21.30 Gubljenje slike, 22.30 Dnevnik	TV ZAGREB Prvi program 8.55 OI Sarajevo 84, 16.45 Poročila, 16.50 Pravljice, 17.20 TV koledar, 17.30 Kronika splitskih občin, 17.50 Mali svet, 18.30 Olimpijski pregled, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Berači in sinovi (komedija), 21.00 Sminka, 22.05 Dnevnik 22.25 Olimpijski pregled
TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Jutranja poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Tokrat pa je kaviar (film), 12.10 O rožah, 12.15 Otroci iz Vietnama, 13.00 Opoldanska redakcija, 17.00 Eci, peci, pec, 17.25 Risanka, 17.30 Don Kihot, 17.55 Spaček Zaspancek, 18.00 Pan-optikum, 18.30 Družinski magacin, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Stari, 21.20 To so bili časi, 22.10 Nočni studio, 23.15 Šport	TV AVSTRIJA Prvi program 9.05 Tv v šoli, 10.35 Družinski spored, 13.00 Opoldanska redakcija, 14.30 Srečno v Sarajevu, 15.20 Gozdarjeva Kristi, 17.00 Otroška oddaja, 17.55 Spaček Zaspancek, 18.00 Tedenski Tv spored, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Na Zdalj, gremo, 22.05 Šport, 22.30 MIDEEM 83	TV AVSTRIJA Prvi program 11.00 ORF Stereo-koncert, 12.35 Vzgojna oddaja, 14.30 Oklahoma (film), 16.45 Mladinski spored, 17.45 Klub seniorjev, 18.30 Družinski spored, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Štiri stoletja opere, 21.15 Sanje (ballet), 22.15 Šport	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Jutranja poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Oklahoma (film), 12.45 Burleska, 13.00 Opoldanska redakcija, 17.00 Eci, peci, pec, 17.25 Stari pamik, 17.55 Spaček Zaspancek, 18.00 Hitreje, višje, močnejše, 18.30 Družinski magacin, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Šport v ponedeljek, 21.50 Gospejin služabnik (film)	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Jutranja poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Gozdarjeva Kristi (film), 12.10 Bliži posnetek, 12.55 OI Sarajevo, 17.00 Eci, peci, pec, 17.25 Tudi hec mora biti, 17.55 Spaček Zaspancek, 18.00 Risanka, 19.30 Družinski magacin, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 OI Sarajevo 84, 21.00 To sem jaz (TV drama), 22.30 OI Sarajevo 84.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.00 Jutranja poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Eci, peci, pec, 17.25 Spoznaj nevarnost, 17.30 Mandara, 17.55 Spaček Zaspancek, 18.10 Tv kuhinja, 18.30 Družinski magacin, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 OI Sarajevo 84, 21.00 Skriti zaklad (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 8.45 Jutranja poročila, 8.50 OI Sarajevo 84, 17.00 Eci, peci, pec, 17.25 Spoznaj nevarnost, 17.30 Mandara, 17.55 Spaček Zaspancek, 18.10 Tv kuhinja, 18.30 Družinski magacin, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 OI Sarajevo 84, 21.00 To sem jaz, 22.30 OI Sarajevo 84.
TV MADŽARSKA 8.05 in 15.10 Šolska TV, 9.50 Kratki filmi: Atenski muzej; Prijatelj konj; Lončar, 16.15 Novo mesto ob Oki, 16.50 Poper, 5. del: Sel, ponovitev, 18.00 Koledar, poljudnoznanstveni magacin, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Cirkus, cirkus; nemški film, 21.35 Potovanje dr. Faustusa v podzemlju, 2. del Tv igre, 22.30 Tv dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.05 Naš ekran, 8.25 Za otroke, 10.45 Wagner, pon. 14.35 Breki in ostali, 15.00 Popotnica, 15.30 Studio Pecs, 15.55 Kuhajmo, 16.15 Telermata, 17.00 Matematika, kviz, 18.05 Feleki Kamill, 5. del, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Gol-doni: Zmešnjava v Chioggiju, veseloigra, posnetek predstave gledališča Miškole, 22.00 Hudiča za rep, francosko-italijanski film.	TV MADŽARSKA 8.20 Spored za otroke, 10.00 Impresionizem, 11.00 Glasbeni butik, 14.30 40 let primaž, Sandor Lakatos, 15.15 Športni muzej, 15.50 V nedeljo popoldne, magacin, 17.35 Napoved sporeda, 18.00 Delta, 19.00 Teden, 20.00 Zeleni povesev, ameriški film, 21.40 Družabna igra, 22.20 Koncertni mojster; violonist Vilmos Tatrai 23.00 Poročila.	TV MADŽARSKA 14.00 — Odprta meja — oddaja v slovenskem jeziku — Videotelex, 16.30 — Odprta meja — oddaja v slovenskem jeziku — Videotelex, 17.00 TVD novice, 17.05 Tv šola: Čudeži narave, dokumentarna oddaja, 17.30 Film: Zaklad Pancha Ville, Igrajo: Rory Calhoun, Shelley Winters, Gilbert Roland, Režija: George Sherman, 19.00 Športni pregled, 19.30 TVD vse danes, 19.50 Deset minut glasbe, 20.00 Sarajevo: Prihod olimpijskega ognja, 20.30 Zimske olimpijske igre: Hokey—ZDA—Kanada, med odmorom: TVD nocoj, 22.50 Petrijin venec 5— Tv nadaljevalna — IV del.	TV MADŽARSKA 14.00 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videotelex, 16.30 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videotelex, 17.00 TVD novice, 17.05 Tv šola — kozmos: dokumentarna oddaja, 17.30 Karino — mladinski Tv film, 18.00 Veliki detektiv — serijski film, 18.50 Princeza »Zaffiro« — risanke, 19.30 TVD vse danes, 19.50 Deset minut glasbe, 20.00 Sarajevo: Prihod olimpijskega ognja, 20.30 Zimske olimpijske igre: Hokey—ZDA—Kanada, med odmorom: TVD nocoj, 22.50 Petrijin venec 5— Tv nadaljevalna — IV del.	TV MADŽARSKA 8.05 in 14.45 Šolska TV, 9.44 Test, nemški Tv film, 16.20 Zimska olimpijada, prenos iz Sarajeva, hokey ZDA—Kanada, 18.30 Kronika Južnega Alforda, spored študijskega, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Wagner, 8. del angleško-madžarske nadaljevalke, 21.00 Študij '84, 22.00 Tveganje, svetovnogospodarski magacin, 22.30 Tv dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.05 in 14.45 Šolska TV, 9.50 Princ regeht, ponovitev, 11.05 Jazz festival Montreux, 16.30 Poljske ceste, nadaljevalna, naslov 6. dela: Obletnica, 18.00 Zimska olimpijada; prenos svečane otvoritve, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Dragi otrok Györgyike, Tv igra po drami D. Szomorja, 21.40 Dokumentarni film o CIA, 22.40 Tv dnevnik.
TV KOPER 17.05 Tv šola: — dokumentarna oddaja — risanke — lutke, 18.00 Rumple — serijski film, 18.50 Princeza »Zaffiro« — risanke, 19.30 TVD vse danes, 19.50 Deset minut glasbe, 20.00 Aktualna jema, 20.30 Film: Mačka in kanarček, Igrajo: Honor Blackman, Michael Callan, Režija: Radley Metzger, 22.00 TVD novice, 22.10 Nočni film.	TV KOPER 16.55 TVD novice, 16.30 Košarka — Beograd: Partizan Zadar, 19.30 TVD vse danes, 19.50 V kuhinji z nami + glasbena oddaja, 20.30 Lucy in njeni — serijski film, 21.00 Dolgo iskanje — dokumentarna oddaja, 22.00 TVD nocoj, 22.10 Nočni film.	TV KOPER 16.55 Borovec: smučanje, veleslalom — Svetovni pokal, 17.55 Film: Mačka in kanarček, Igrajo: Honor Blackman, Michael Callan, Režija: Radley Metzger, 19.30 TVD novice, 19.45 Visoki pritisk — glasbena oddaja, 20.30 Film: Zaklad Pancha Ville, Igrajo: Rory Calhoun, Shelley Winters, Gilbert Roland, Režija: George Sherman, 22.00 Dokumentarna oddaja, 22.30 Tommy's pop show — I. del.	TV KOPER 14.00 — Odprta meja — oddaja v slovenskem jeziku — Videotelex, 16.30 — Odprta meja — oddaja v slovenskem jeziku — Videotelex, 17.00 TVD novice, 17.05 Tv šola: Čudeži narave, dokumentarna oddaja, 17.30 Film: Zaklad Pancha Ville, Igrajo: Rory Calhoun, Shelley Winters, Gilbert Roland, Režija: George Sherman, 19.00 Športni pregled, 19.30 TVD vse danes, 19.50 Deset minut glasbe, 20.00 Sarajevo: Prihod olimpijskega ognja, 20.30 Zimske olimpijske igre: Hokey—ZDA—Kanada, med odmorom: TVD nocoj, 22.50 Petrijin venec 5— Tv nadaljevalna — IV del.	TV KOPER 14.00 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videotelex, 16.30 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videotelex, 17.00 TVD novice, 17.05 Tv šola — kozmos: dokumentarna oddaja, 17.30 Karino — mladinski Tv film, 18.00 Veliki detektiv — serijski film, 18.50 Princeza »Zaffiro« — risanke, 19.30 TVD vse danes, 19.50 Deset minut glasbe, 20.00 Sarajevo: Prihod olimpijskega ognja, 20.30 Zimske olimpijske igre: Hokey—ZDA—Kanada, med odmorom: TVD nocoj, 22.50 Petrijin venec 5— Tv nadaljevalna — IV del.	TV KOPER 14.00 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videotelex, 16.30 Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku — Videotelex, 17.00 TVD novice, 17.05 Tv šola: Korenine in bistički slovenske lirike, 17.30 Film: 19.00 Princeza »Zaffiro« — risanke, 19.30 TVD vse danes, 19.50 Deset minut glasbe, 20.00 Zoi: Sarajevo — Hockey: Jugoslavi-ja—Švedska med odmorom: Turistični vodič—Kompas in TVD nocoj, 22.20 Zoi Sarajevo: Spust moški (ponovitev)	TV KOPER 11.50 Zoi Sarajevo: Spust moški, 13.30 Zoi Sarajevo: Hokey: SZ — ITALIJA, med odmorom: Odprta meja — Oddaja v slovenskem jeziku, 16.45 Odprta meja — oddaja v slovenskem jeziku, 17.00 TVD novice, 17.05 Tv šola: Korenine in bistički slovenske lirike, 17.30 Zoi: Sarajevo — Sankanje moški, 18.00 Zoi: Sarajevo — Hitrostno drsanje — 1500 m žene, 18.30 Zoi: Sarajevo — Tek 10 km žene, 19.30 TVD vse danes, 19.50 Deset minut glasbe, 20.00 Zoi: Sarajevo — Hockey: Jugoslavi-ja—Švedska med odmorom: Turistični vodič—Kompas in TVD nocoj, 22.20 Zoi Sarajevo: Spust moški (ponovitev)

tedenski koledar

PETEK, 3. februar — Blaž SOBOTA, 4. februar — Andrej NEDELJA, 5. februar — Agata PONEDELJEK, 6. februar — Ljubo TOREK, 7. februar — Rihard SREDA, 8. februar — Janez ČETRTEK, 9. februar — Polona

kino

»PARK« MURSKA SOBOTA

3. februarja ob 10. uri mladinska predstava z ameriškim filmom »NORA VOJNA BRATOV MARX«, ob 17. uri ameriški barvni televizijski film: »ZVER V ČLOVEKU« in ob 19. uri zahodnonemški barvni televizijski film: »RESNIČNE ZGODBE« II. del. Ogleđ filma mladini do 16. leta starosti ni dovoljen.

5. februarja ob 15. in 17. uri ameriški barvni televizijski film: »ZVER V ČLOVEKU« in ob 19. uri zahodnonemški barvni televizijski film: »RESNIČNE ZGODBE« II. del. Ogleđ filma mladini do 16. leta starosti ni dovoljen.

6. in 7. februarja ob 17. in 19. uri zahodnonemški barvni televizijski film: »GOSPOD BOKERER«.

SAMO 8. februarja ob 17. in 19. uri slovenski barvni televizijski film: »EVA«.

GORNJA RADGONA

3. februarja ob 17. uri sovjetsko-indijski mladinski film: »RIKI TIKI TAVI«, ob 19. uri jugoslovanski film: »MEDENI MESEC« in ob 21. uri francoski film: »IZJEMNA ŽENSKA«. Ogleđ filma otrokom ni dovoljen.

4. februarja ob 19. uri francoski film: »IZJEMNA ŽENSKA«. Ogleđ filma otrokom ni dovoljen.

5. februarja ob 15. uri sovjetsko-indijski film: »RIKI TIKI TAVI«, ob 17. uri ameriški film: »USODNA SFINGA« in ob 19. uri francoski film: »IZJEMNA ŽENSKA«. Ogleđ filma otrokom ni dovoljen.

8. februarja ob 19. uri ameriški film: »VIKTOR-VIKTORIJA«.

9. februarja ob 17. in 19. uri češki film: »BREZ MILOSTI«.

prodam

VSELJIVO HIŠO Z VELIKIM VRTOM V ČRENŠOVCIH (20 arov) prodam. Informacije pri zidarskem mojstru Jožetu Horvatu, Žižki, telefon 70-047. M-5010 PEČ ZA CENTRALNO etažno ogrevanje prodam. Naslov v upravi lista. M-313 GOLF, prevoženih 10.000 km, in motorno nahrbtno škroplilnico, skoraj novo, prodam. Naslov v upravi lista. M-315 RENAULT-16, v voznem stanju, tudi po delih, prodam. Trajbar, telefon 74-831, interna 209. M-316 TRAKTOR STEYR, tip 180, s koso, prodam. Tišina 72. M-317 POLPROFESIONALNI KOLUTNI MAGNETOFON PHILIPS — N 4450 (AVTOMATIK) REVERSE, premier koluta 26,5 cm, prodam. Telefon 22-981. M-322 TOMOS 15 SLC, letnik 81, ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-323 PUJSKE PRODAM. Vaneča 7. M-324

avtokleparstvo-avtoličarstvo
ravna miza-komora
zaščita vozil-vlečna služba

VESTNIK

Stefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec (sport), Vlado Paveo, Štefan Sobocan, Janko Stolnič (dopisništvo), Branko Zunc, Ginter Endre (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1 — Telefoni: novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383; dopisništvo Gornja Radgona tel. 74-597, dopisništvo Lendava tel. 75-085 in dopisništvo Ljutomer tel. 81-317 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. — Celoletna naročnina 470,00 din, polletna 235,00 din, letna naročnina za inozemstvo 1.100,00 din, celoletna naročnina za delovne organizacije 630,00 din. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005 — Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 501005620-000112-25730-30-4-01176 — Cena posamezne številke 13,00 din. Tiska ČGP Večer Maribor — Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

V gostilni na Hotizi me čaka
kolarček z imeni in
gradno številko.

TOMO VINKOVIČ, tip 418, in priključke, v zelo dobrem stanju, prodam. Ogleđ v soboto in nedeljo. Mirko Matoša, Dolina 267, p. Lendava, Le-37 OPEL REKORD 1700, letnik 1968, registriran do marca, prodam. Telefon: 74-173 v popoldanskem času. GR-7 TRAKTOR IMT 560, star 1,5 leta, prodam. Vinko Bauman, Zagajski vrh 1. p. Gornja Radgona, GR-8 NSU 110 SC PRODAM. Naslov v upravi lista. M-HH ZASTAVO 125 P, staro tri leta, prevoženih 38.000 km, ugodno prodam. Karel Krajcar, Beltinci, Panonska 46/A, telefon 74-014. M-362 OSEBNI AVTO FIAT 125 P, letnik 1978 in hladilnik prodam. Ludvik Farkaš, Moščanci 56/A. M-363 ELEKTRIČNO SOLO KITARO IBANEZ CUSTOM s kovčkom prodam. Bogojina 47, telefon 76-289. M-365 ZIMSKE GUME, nove (145 x 13), prodam. Horvat, Titova 1/B. M-366 ELEKTRONIC 90 PRODAM. Murska Sobota, Gregorčičeva 11. M-368 NIJIVO in sadovnjak v Ivanovcih, v Prekmurju, 46 arov, prodam ali menjam za zemljišče v okolici Lenarta, Eteka Lenart, Vrtna ulica 5, 62230 Lenart. M-374 MLATILNICO ZMAJ IN KLA-DIVAR, vse v dobrem stanju, prodam. Vučja vas 16, 69242 Križevci pri Ljutomeru. M-376 KRAVE PO IZBIRI, kontrola A, prodam. Naslov v upravi lista. M-378 VW, motor generalno popravljen, registriran do januarja 1985, ugodno prodam. Fokovci 42. M-379 AMI-8, dobro ohranjen, prodam. Franc Duh, Melinci 118/A. M-380 GOLF, diesel, letnik 1980, prodam. Telefon 71-302. M-381 ZASTAVO 101, letnik 1978, registriran do januarja 1985, prodam. Martjanci 17, telefon 72-009. M-382 FORD CAPRI UGODNO PRODAM. Kobilje 123. M-383 TRAKTOR HOLDER PRODAM. Franc Kavčič, Slaptinci 25, p. Videm ob Ščavnici. M-384 JERMEINICO ZA TRAKTOR FERGUSON prodam ali zamenjam za jermenicico FIAT ŠTORE. Stefan Balazic, Renkovci 128. M-385 TELIČKO, staro sedem tednov (za pleme), prodam. Murska Sobota, Partizanska 49. M-386 NOVI STRANICI za levo in desno stran zastave 101 prodam. Cankova 3. M-388 PRALNI STROJ BIO S z rezervnim bobnom, originalnega je potrebno zamenjati, prodam. Prodnik, Trg svobode 8, G. Radgona, telefon 74-708. M-391 ZASTAVO 101, letnik 1976, prodam. Šeruga, Lucova 2, p. Gornji Petrovci. M-392 TELICO, brejo sedem mesecev, prodam. Sebeborci 72. M-394 FORD CAPRI 1500, registriran in ohranjen, ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-395 »ROŽENICE« (30 kosov), prodam. Leopold Flisar, Skakovci 40. M-396 OSEBNI AVTO FORD TAUNUS 17, letnik 1970, prodam. Naslov v upravi lista. M-397

POPRAVEK

Pri objavi zahvale za pok. Matijo KUSTECOM, objavljeno v Vestniku št. 3, je v tiskarni prišlo do napake pri objavi datuma pogreba in se pravilno glasi: Črenšovci, 6. januarja 1984 in ne 6. februar 1984. Za nastalo napako se prizadevam opravičujemo!

UPRAVA VESTNIKA

ZASTAVO 750, klorofon za centralno ogrevanje in razvijalec karbida prodam. Slobodan Bašič, Ob Muri 13, Bakovci, M-398 ZASTAVO 101, letnik 1976, prodam. Jože Benko, Bakovci, Prečna 21. M-399 BIKCA ZA NADALJNO VZREJO in teličko za pripustitev, kontrola A, z dokumentacijo, prodam. Šalamenci 79. M-400 NERABLJEN PRALNI STROJ PRODAM. Informacije pri Đuru Kalambu, Lendavska 17/A, III/16. M-402 OPEL KADET KUPE, letnik 1970, neregistriran, prodam. Ivan Župec, Sp. Žerjavci 2, Lenart, M-404 STANOVANJSKO HIŠO V PREKMURJU, zgrajeno do 3. faze, prodam. Ogleđ možen od 1. 3. 1984 do 14. 3. 1984. Informacije po telefonu 9949-7457-8421. M-405

NA NOVO ODPRTA PEKARNA STANKA ZADRAVCA, M. Sobota, Mikloš Kuzniča 27 (bivša Škrabanova pekarna) se s svojimi izdelki toplo priporoča, obenem vse cenjene stranke obvešča, da pečejo vsak terek in petek domači kruh.

LESENO STISKALNICO ZA GROZDJE (kmečko prešo), dolžina 6 m, prodam. Informacije pri Integral-Golfturist, Ljutomer, Glavni trg 1. In-62 IMV KOMBI, obnovljen, morrisov motor, ni registriran, in tonsko kamero INTEGRAL S-8, novo, prodam. Hanžekovič, Cven 2, po. Ljutomer. In-64

NAROČNIKOM IN BRALCEM VESTNIKA IZ RADGONSKE OBČINE! ODSLEJ BOSTE LAHKO ODDALI MALI OGLAS ZA VESTNIK VPLAČALI NAROČNINO ZA VESTNIK in NAROČILI ČESTITKO PO RADIU MURSKA SOBOTA

VSAK PETEK od 8. do 12. ure v prostorih dopisništva VESTNIKA IN RADIA V UPRAVNI ZGRADBI POMURSKEGA SEJMA V GORNJI RADGONI.

MALE PUJSKE PRODAM. Polana 19. M-357

kupim

BETONSKI MEŠALEC KUPIM. Lainšček, Mladinska 54. M-331 HIŠO ali stanovanje v Murski Soboti ali okolici kupim. Cena do 2.000.000,00 din. Telefon 23-410. M-364

sobe

KUHINJO IN SOBO V MURSKI SOBOTO išče mlajši par. Ema Kociper, Murska Sobota, M. Kuzniča 36. M-367 OPREMLJENO SOBO s posebnim vhodom oddam samskim. Murska Sobota, Partizanska 50. M-370

zaposlitve

NATAKARICO, lahko tudi priučeno, sprejmemo v redno delovno razmerje. Delovno mesto v Murski Soboti. Informacije po telefonu 22-981. M-322 NATAKARICO sprejmemo v redno delovno razmerje za nedoločen čas. En dan v tednu prosto, hrana in stanovanje preskrbljeno. Nastop službe takoj. Gostilna na Gorenjskem, Laze pri Kamniku, telefon 061/847-013. In-61

razno

OBRATNIK z malo kmetijo, star 26 let, želi spoznati dekle, staro od 18—30 let, za skupno življenje. Cenjeno ponudbo pošljite na upravo lista pod POMLAD NA VASI. M-318

GARAŽO VZAMEM V NAJEM. Bernat, Murska Sobota, Razlagova 2. M-376 POGREŠANO!

V neznano se je zatekel pes lesi. Sliši na ime RIKI. Vse informacije sporočite na naslov: Škafar, Beltinci, Ravenska 18. M-399

V NEZNANO SE JE ZATEKLA ŠKOTSKA OVČARKA (LESI). Ime ji je KALA. Vse informacije sporočite na naslov: Milan Graj, Salovci 167/A, telefon 78-402. M-18

ZATEKLA SE JE PSICA, volčje pasme, črne barve z rjavimi lisami, z mladičkom črne barve. Vse informacije sporočite proti nagradi Stefanu Kosednarju, Mačkovci 53/D. M-403

V SPOMIN

30. januarja je minilo boleče leto, polno žalosti, odkar nas je zapustil dragi mož in oče

Jožef Antolin

iz Vučje gomile

Hvala vsem, ki se ga še spominjate!

Žalujoci: VSI NJEGOVI

*Že leto dni te zemlja krije,
v gomili tihi mirno spiš,
srce ljubeče več ne bije
in ti se več ne prebudiš.*

OSMRNICA

Nepričakovano je za vedno odšla od nas dolgoletna sodelavka

Marjana Horvat

medicinska sestra na
rentgenološkem oddelku

Ohranili jo bomo v trajnem spominu!

Delavci in družbenopolitične organizacije TOZD Splošna bolnišnica M. Sobota

ZAHVALA

Ob holecji izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in tasta

Ludvika Magdiča

iz Kamovec

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali toliko lepega cvetja, sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje.

Kamovci, Lendava, Ljubljana

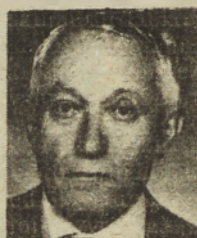
VSI NJEGOVI

ZAHVALA

15. januarja 1984 nas je po krajši bolezni v 80. letu starosti za vedno zapustil dragi oče in stari oče

Štefan Vukan

iz Bokrač

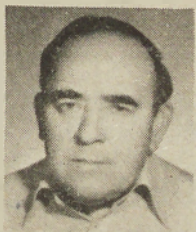

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom, ki ste dragega pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Posebna zahvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavniku KS za poslovljene besede, kolektivu očesnega oddelka ter vsem gasilskim društvom za udeležbo na pogrebu.

Vsem še enkrat — prisrčna hvala!

Bokrači, 16. januarja 1984

Žalujoci: hčerka Gizela, vnuka Feri in Milena ter ostalo sorodstvo

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker tebe ni.*
(S. Gregorčič)

ZAHVALA

Mnogo cvetja prekriva mnogo prerano gomilo mojega dragega, komaj 55-letnega moža

Jožeta Kerčmarja

kleparja iz Mlajtinec

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim prijateljem in znancem, ki so mi v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, me tolažili in mojega dragega moža v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje, meni pa izrekli sožalje.

Posebna zahvala dr. Alojzu Horvatu in vsemu medicinskemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu za ves trud in požrtvovalnost v času njegove bolezni.

Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavnikom KS tov. Ovsenjaku in IMP Blisk za tolažilne besede ob odprtem grobu.

Vsem še enkrat — moja najiskrenejša zahvala!

Mlajtinci, 16. januarja 1984

Neutolažljiva žena Gizika in vsi njegovi

*Vsi bodo dosegli svoj cilj,
le jaz ga ne bom dosegel,
Ognja prepoln, poln sil,
neizrabljen k počitku bom legel.*
(Kosovel)

ZAHVALA

Ob kruti, boleči in nenadomestljivi izgubi, ko nas je v 53. letu starosti nenadoma, tiho in brez slovesa zapustila naša draga sestra in teta

Terezija Tratnjek

roj. Farkaš iz Filovec

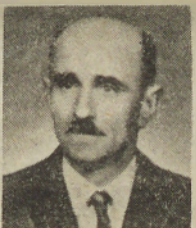
se iskreno, globoko pretreseni, zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh bolečih trenutkih takoj in nesebično priskočili na pomoč, nas tolažili, darovali cvetje, izrekli sožalje in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Prisrčna zahvala č. g. duhovniku za poslovlilni obred. Posebej se zahvaljujemo družini Kerman, ki ji je stala ob strani v zadnjih trenutkih življenja, vaški skupnosti Filovci in govorniku za ganljive besede slovesa ob odprtem grobu, pevcem za odpete žalostinke, OŠ 17. oktober Beltinci, OŠ Dobrovnik in patronažnim sestram ZD M. Sobota.

Vsem še enkrat — iskrena, prisrčna hvala!

Filovci, 24. januarja 1984

VSI NJENI

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem
in večni mir mi zaželite*

ZAHVALA

Po dolgi in mučni bolezni nas je v 61. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, sin, brat in zet

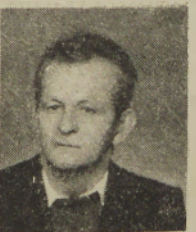
Lourenc Kuzmič

iz Pečarovce

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem ter sovaščanom, ki ste ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Hvala pevcem za odpete žalostinke, godbi na pihala ter govorniku Jožetu Horvatu za poslovlilne besede ob odprtem grobu. Posebna hvala vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih kakorkoli pomagali, predvsem pa Mihaelu Horvatu, Jožetu Kuzmiču in družini Jauk.

Žalujoči: žena Emilija, hčerka Vera in sin Karel z družinama, mama, brat Jože in sestra Kristina z družinama ter ostalo sorodstvo

*A dan je črni moral priti,
bridkosti dan, ož dan solzan,
težko bilo se je ločiti,
a solze vse, ves jok zaman.*

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi, ko nas je nepričakovano in brez slovesa v 50. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče in dedek

Jože Kolenko

iz Gomilice

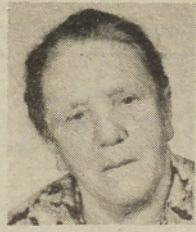
se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter botrini, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, nas tolažili in dragega očeta pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje nam pa izrekli sožalje.

Prisrčna zahvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in predstavniku KS za poslovlilne besede ob odprtem grobu. Posebna zahvala vsem sosedom, oddelku za urbanizem, gradb. in kom. zadeve SO Lendava, TOZD Planika Turnišče, OŠ Turnišče ter mladinkam in mladincem iz Gomilice.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Gomilice, 22. januarja 1984

Žalujoči: žena Elizabeta, sinovi Jože, Vlado in Robi, hčerki Elizabeta in Marija z družino, ujec Jože Horvat, družina Žalig iz M. Polane ter družini Kovač in Lebar

ZAHVALA

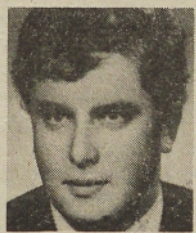
Ob boleči izgubi naše drage sestre in tete

Terezije Baša

roj. Buzeti

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za darovano cvetje, izraze sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti. Prisrčna hvala č. g. župniku za opravljeni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku iz PZC TOZD Bolnišnica M. Sobota za poslovlilne besede.

Žalujoči: brat Mirko z ženo Vilmo ter nečaki in nečakinje z družinami

*Ljubi mož in očka
spiš v črni zemljici,
moje srce pa joče
in trpi v žalosti.*

V SPOMIN

2. februarja je minilo eno leto, polno žalosti, odkar je za vedno utihnilo srce ljubega moža in očka

Jožeta Žižka

iz Gančan

Z bolečino v srcih se iz dneva v dan zavedamo krute resnice, ki je prinesla v naš dom toliko žalosti. Bil si poln življenjskih ciljev, toda kruta usoda je hotela drugače in te iztrgala od nas. Zelo te pogrešamo, mnogo prerano si nas zapustil. Praznina za teboj je boleča, a spomin nate ne bo nikoli ugasnil.

Hvala vsem, ki se ga še spominjate, poslednji dom krasite s cvetjem in na njem prižigate sveče.

Žalujoči: žena Marija, hčerka Manuela ter vsi, ki so ga imeli radi

*Ko pride pomlad
in sonce posije,
vse rožice zbudi,
jih v šopek nabere,
naj grob ti krase.*

V SPOMIN

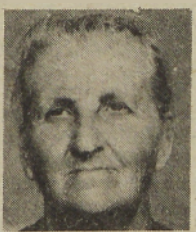
4. februarja mineva žalostno leto, odkar ni več med nami dragega moža, očeta in dedka

Štefana Lukača

iz Lipovec

Ni ure, ne dneva, da se te ne bi spomnili in občutili praznine, ki je nastala za teboj. Ne moremo verjeti, da te ni in boleča je resnica, da te nikoli več ne bo. Naš dom, ki si ga ljubil, je prazen. Hvala vsem, ki obiskujete njegov grob.

Žalujoči: žena Marija ter sin Štefan in hčerka Marija z družinama

*Kje si naša mama,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas?*

ZAHVALA

21. januarja nas je v 88. letu starosti za vedno zapustila naša draga mama, babica in prababica

Julija Buček

roj. Buček iz Dolenec

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrini, prijateljem in znancem ter vsem, ki so drago pokojnico v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti, ji darovali vence in šopke, nam pa izrekli sožalje.

Najlepša zahvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem iz Dolenec in tov. Elemerju Hariju za poslovlilne besede ob odprtem grobu.

Križevci, 22. januarja 1984

Žalujoči: hčerka Julija z možem Karlom, vnuk Karel z ženo Marico, pravnukinje Rosvita, Suzana in Zdenka ter hčerki Terezija in Ana z družinama

ZAHVALA

Po daljši bolezni nas je v 87. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

Jožef Horvat

mizarski mojster
iz Martjanec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, dobrim sosedom, vaščanom, kolektivoma POŠTE in ABC Pomurke M. Sobota ter vsem, ki ste z nami sočustvovali, darovali vence in cvetje ter ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala g. duhovniku Evghenu Balažicu za pogrebni obred in tolažilne besede, pevcem za odpete žalostinke in predstavniku KS Vlado Ullenu za poslovlilne besede ob odprtem grobu. Lepa hvala dr. Berdenovima in dr. Šavel-Švagljevi ter bolničarjema Ozvatičevima za zdravljenje v času bolezni.

Martjanci, 20. januarja 1984

ŽALUJOČI: VSI NJEGOVI

USPEHI JIH SPODBUJAJO

Društvo za varstvo in vzgojo ptic Murska Sobota, ki je bilo ustanovljeno lani, se lahko v tem kratkem času pohvali z vrsto uspešnih akcij. Čeprav je za njimi le osem mesecev delovanja, so uspeli v znatni meri razširiti krog ljubiteljev in gojiteljev malih pernatih prijateljev. Začetek ni bil lahak, saj so ob ustanovitvi društva lahko pokrili administrativne stroške le s prostovoljnimi prispevki članov društva. Le-ti so z lastno iznajdljivostjo izdelali kar 112 kletk za ptice, s čimer so v mnogočem prihranili finančna sredstva. To so med drugim ugotovili na nedeljskem obnem zboru soboškega društva za varstvo in vzgojo ptic. Njeni člani so se angažirali pri nabavi osnovnih sredstev, kakor tudi na področju varstva in vzgoje ptic. Tako so z lanskeletnimi vzgojenimi pticami že lahko organizirali prvo društveno tekmovanje in razstavo ptic, kjer so si številni obiskovalci lahko ogledali čez 200 raznih vrst ptic.

Ob tem velja povedati, da so jim zbrana finančna sredstva omogočila sodelovanje na republiškem in zveznem tekmovanju, kjer so dosegli prav lepe uspehe. Kot najmlajše društvo v Sloveniji so zasedli visoko peto mesto in prejeli celo 12 medalj, na državnem prvenstvu pa še 10 priznanj. To jih gotovo spodbuja v njihovem nadaljnjem snovanju akcij, saj naloga društva ni le gojenje sobnih ptic, temveč tudi zaščita ptic v naravi.

M. Jerše

Kulinarični tečaj

V soboto so v Veržju končali 7-dnevni tečaj o pripravi jedi in kulturi strelže, kista ga organizirali srednja šola za gostinstvo in turizem iz Radenec ter turistično olepševalno društvo iz Veržja. Tečaj je obiskovalo 32 krajanov v dveh skupinah, vodile pa so ga učiteljice z omenjene šole Olga Godina, Ida Mir ter Inge Krapše.

Ob sklenitvi tečaja, bogate razstave ter krajše slovesnosti sta Branko Puconja, ravnatelj gostinske šole, in Erih Mohorko, predsednik turističnega društva v Veržju, vsem udeleženkam čestitala k doseženim uspehom ter izročila potrdila o opravljenem tečaju.

Stane Feuš

NOVOLETNI SPREJEM

Minuli teden je komisija za odnose z verskimi skupnostmi v občini Ljutomer pripravila tradicionalni novoletni sprejem pri predsedniku skupščine občine Ljutomer. Na sprejemu sta spregovorila Stefan Tompa, predsednik komisije, in Martin Poredoš, predstavnik društev slovenskih duhovnikov. Ocenila sta, da so bili donosi med družbenopolitično in versko skupnostjo v minulem letu dobri in istočasno želela prav takšne tudi v letošnjem letu.

D. L.

SOJENJE V MURSKI SOBOTO

RAZSIRJENA OBTOŽNICA

Na enoti temeljnega sodišča v Murski Soboti se je v torek nadaljevala sodna obravnava zoper obtožene Karla Kuzma, Stefana Kuzma, Renata Lenarčiča, Franca Sinica, Marjana Šeruga in Slavka Pertocija. Javni tožilec je najprej podal ustno obtožnico zoper Marjana Šeruga, ki naj bi krivo obdolžil delavca uprave za notranje zadeve. Na eni izmed prejšnjih obravnav je namreč trdil, da mu je bilo priznanje očitane mu dejanja izsiljeno, pozneje pa je le priznal, da ni bilo tako. Sodišče je sklenilo, da bo o tej obtožbi odločalo čez nekaj dni, ko bo obtoženec odvetnik pripravil zagovor. Sicer pa je v torek obravnava potekala v glavnem v znamenju prič, ki so potrdile v preiskavi podane izjave. Tako je tudi dr. Milan Kranjc, ki je opravil obdukcijo pokojnega Tomislava Bošnjaka, ponovno zatrdil, da je smrt nastopila zaradi poškodb možgan, kar je posledica pretepa in udarcev z obutimi nogami.

S. S.

Obisk Vlada Janžiča v Ljutomeru

Minuli teden se je v Ljutomeru na delovnem obisku mudil izvršni sekretar predsedstva CK ZKJ Vlado Janžič. S člani predsedstva OK ZKS Ljutomer ter predstavniki organizacij združenega dela so pretresli nekatera aktualna družbeno-politična in gospodarska vprašanja v občini. Kljub temu, da je varnostno-politično stanje v občini Ljutomer bilo v minulem letu relativno dobro, pa vedno slabši gospodarski položaj v občini predstavlja realno nevarnost, da se bo stanje kmalu poslabšalo. Glavno besedo pa so imeli tudi gospodarstveniki, ki se nikakor ne morejo strinjati z enostranskimi ukrepi zveznega izvršnega sveta. Kritike so bile predvsem na lanskeletno šestmesečno zamrzitev cen. Dejstvo

je, da so ravno organizacije združenega dela v občini Ljutomer večinoma predelovalne, zato lahko v letošnjem letu pričakujejo precejšnje izgube v občinskem gospodarstvu. V težavah so tudi kme-

lji, ki ne morejo dobiti kornice, soje in ribje moke, kljub temu da jih je na jugoslovanskem trgu zadost. Vzrok je v cenah in devizni udeležbi, ki bi jo kmetovalci morali plačati.

D. L.

NADALJ- NJA SKRB ZA ZAŠČITO PTIC

Društvo za varstvo in vzgojo ptic »Slavček« iz Beltincev, ki šteje 35 članov, je v preteklem letu uspešno opravilo svoje poslanstvo, so ugotovili na letnem obnem zboru. Društvo nenehno skrbi za varstvo zunanjih ptic, saj organizira izdelovanje krmilnic in ptičjih pogač v sodelovanju s šolami. V Beltincih so organizirali društveno tekmovanje in razstavo ptic, na kateri je bilo razstavljeno 250 ptic. Prav tako so pripravili razstavo ptic v Bogojini, udeležili pa so se tudi republiške razstave ptic v Ilirski Bistrici ter osvojili tri prva, dve drugi in tri tretja mesta, med 24 slovenskimi društvi pa pristali na dvanajstem mestu. V lanskem letu si je društvo tudi uredilo klubski prostor v stari osnovni šoli, kjer so vsa dela opravili prostovoljno. Izdelali so si tudi prenosno kletko v kateri prevažajo ptice na razstave.

F. M.

RENKOVCI

Letos vaško-gasilski dom

Vaško-gasilski dom, ki ga nameravajo v Renkovcih zgraditi v letošnjem letu, bo meril 35 krat 10 metrov. V njem bo večja dvorana, prostori za sestanke družbenopolitičnih organizacij in društev ter gasilsko orodjarno oziroma garažo. Koliko bo dom stal, o tem Renkovčani še nimajo podatkov, zavedajo pa se, da objekta letos ne bodo uspeli v celoti urediti. Že to, če ga bodo spravili pod streho, bo veliko. Doslej so v ta namen zbrali 800 tisoč dinarjev. Sicer pa sredstva zbirajo s krajevnim samoprispevkom, ki so ga v ta namen uvedli v lanskem letu. Seveda pa bodo gradnjo kar se da pocenili s prostovoljnimi delom in prevozi materiala.

Vaško-gasilski dom je v Renkovcih več kot potreben, saj nimajo primerne objekta za delo organizacij in društev, prav tako pa tudi ne za prireditve.

S. S.

Smučarsko tekmovanje

Mladi in Pertoča pripravljajo pod pokroviteljstvom krajevnih skupnosti v nedeljo, 5. februarja 1984, ob 10. uri v Pertoči tekmovanje v snuku in veleslalomu. Prijave zbirajo po tel. na št. 78-631 (gostilna Partl). Najboljši bodo prejeli pokale in priznanja.

F. M.

VAŠKA OLIMPIADA

Mladina in gasilci iz Šubincev pripravljajo za nedeljo, 5. februarja 1984, tako imenovano vaško zimsko olimpiado. To je tekmovanje v slalomu, superveleslalomu, spustu, sankanju in šaljivi vožnji s koriti. Najboljši bodo prejeli priznanja in nagrade. Organizatorji pričakujejo, da se bo iger udeležilo večje število ljubiteljev zimskega veselja. Zaželeno so tudi ženske. Na voljo bosta dve vlečnici. Prijave zbirajo na tel. št. 78-038.

F. M.

MURSKA SOBOTA

S štipendijo do zaposlitve

Člani učiteljskega zbora in zbora delavcev srednje zdravstvene šole v Murski Soboti so te dni obravnavali predlog izobraževalne skupnosti Slovenije, ki govori o tem, da naj na šoli letos v jeseni vpšejo en prvi letnik in ne dva kot lansko leto. Znana pa je, da sta vsaj dva na novo vpisana prva letnika vsako šolsko leto eden izmed realnih pogojev za obstoj neke samostojne srednje šole. Zmanjšanje vpisa v prvi letnik bi tako že v naslednjem letu ogrozilo obstoj šole oziroma bi se pojavilo vprašanje integracije s kako drugo srednjo šolo. Potrebno pa je tudi poudariti, da sta učiteljski zbor in zbor delavcev te vzgojno-izobraževalne ustanove proti omejitvi vpisa na en oddelek in da je enakega mnenja tudi občinska izobraževalna skupnost v M. Soboti.

Srednja zdravstvena šola v Murski Soboti izobražuje zdravstvene delavce ne samo za pomursko regijo, ampak tudi za širše slovensko pa tudi jugoslovansko območje. Pomembno je tudi, da se absolventi te šole zaposlujejo v obmejnih in dvojezičnih območjih Pomurja in da se veliko mladih madžarske narodnosti odloči za šolanje na tej šoli.

Že tretje leto se izobražujejo tudi učenke in učenci, ki nameravajo po končani srednji zdravstveni šoli nadaljevati študij na višjih in visokošolskih zdravstvenih ustanovah. To jim posej omogoča tudi nov vzgojno-izobraževalni program. Še naprej pa se bodo po končani šoli lahko zaposlili kot medicinski tehniki oziroma medicinske sestre s srednjo izobrazbo.

Delavci te šole so tudi sklenili, da bo šola v bodoče namenjala več pozornosti dodelitvi štipendij, ki jih skoraj vsako leto razpiše Klinični center v Ljubljani pa tudi drugi zdravstveni zavodi v Sloveniji. Zagotovljena štipendija zdravstvene organizacije pa je trenutno tudi najboljša pot do zaposlitve.

Marjan Pavlič

SNEŽNA ŽENA — Nekateri, kot je to JOSIP RAČKI iz Murske Sobotice, znajo iz snega narediti (oblikovati) še marsikaj drugega kot samo snežnega moža. Ko je prvič zapadlo malo več snega, je pred njegovim stanovanjem „izklesal“ iz njega mater z otrokom v naročju, potem so mimo dočeli lahko občudovali precej velikega snežnega slona, te dni pa še snežno ženo. Josip, ki je zaposlen kot električar v Radenski, je sicer tudi pravi mojster za izrezovanje najrazličnejših lesenih figur. Ko smo prišli fotografirati tole mojstrovino iz snega, ga žal ni bilo doma. Kako je nastala, pa nam je razložila in pokazala njegova žena Zdenka, ki mu sicer tudi kaj pomaga.

Tekst in foto: J. Graj

MALCE DRUGAČE

Tako bo: šolarjem homo vtepal v glavo učenosti o umetnosti besede, o veličini tega in tega književnika, kulturniki si bodo delili vsemogoča priznanja, rdeče nageljne in cankarjanske krizanteme, tu in tam bo zapel zbor, zakrili političantski govornik z vsemogočnimi presežniki, tujkami, iz umetnikove ustaline bo izbrskal in kukavičil najbolj klene, zavedne verze in jih okronal s Prešernovo Zdravljico, delavec jo bo po najkrajši poti zavil v bližnji bife na kozarček krepkega, čeprav so mu morda že zjutraj omenili, ali pa je šel po škrtajočem radiu v avtobusu, da je danes slovenski kulturni dan, ki ga je treba srčno in navdušeno proslaviti.

Obiskovali nas bodo pisci, prirejali bomo literarne večere, razstave, se trkali po prsih, češ prebrali smo tisoč knjig, čeprav bo med temi tudi kuharica, sindikalni kulturniki pa bodo počastili praznik z novimi akcijami, ki naj (čas je že, jamraj) končno prinesejo toliko hvaljeno kulturo med neposredne proizvajalce.

Imeli se bomo za svetovno kulturno velesilo, se trepljali, češ, naš Prešeren je preveden celo v hindu jezik, z ust bodo polzele sladkobnice, v naših malih Rovtahn bo preklemano živo in zaneseno.

In pozabljali na pičle ficke, kise stezka prikotalijo iz kulturniške blagajne za mlade, zanesene entuziaste, pozabljali, da smo se šli samoupravno-sporazumevalno-birokratsko papirno vojno, da smo prečepeli na sestankih cele popoldneve, si kradli tako suh zaloga časa, pozabljali, kako za nemarjamo knjigo, tisto ta pravo, kako vedno znova tožimo, da nimamo časa zanj, čeprav lahko pred ekranom prečepimo do zgodnjih jutranjih ur.

Pozabljali na zdesetkan filmski spored, na kvazikriminalke, na komercialno navlako, nad katero se potihem navdušujemo, pozabljali na seksualno norijo, na srbohrvaške podnapise.

Pozabljali na malomaren, paglavski odnos do jezika, do jezikovne kulture, kajti se zmeraj se v naših naivnih beticah pod pojmom jezik skriva vso prisiljeno učenje samostalnikov, povedkov, brezvezij in drugih slovniških kategorij, pozabljali, da postajamo, brez pretiravanja, nepismeni, da le zamahnemo z roko, če nas kdo na kaj takega opozori.

Pozabljali, da denar vseeno je, da pa se ne namena tja, kjer bi padel na plodnejša tla. Da so skrčili finančna sredstva za marsikatero knjižnico, tudi študijsko v Murski Soboti.

Pozabljali, da se ne da upravljati kulturo na birokratski način, kakor se sedajle gremo. Da je treba imeti tudi srce, in to precej veliko. Da se je treba marsičemu odreči in se ne venomer obotavljati.

Pozabljali, da smo zamreženi s televizijo, z marsikatero bedarijo, ki se je oprijemamo, kot bi bili brez udov, pozabljali, kako z navdušenjem capljamo za zahodnimi (modnimi!) vzorci, kako se z vsakim dnevom bolj plitvimo, a da ne storimo skoraj ničesar, da se ne bi še bolj pogrezali.

Pozabljali, da smo pravzaprav največja slovenska kulturna provinca, da razen dokaj kvaliteten razstav ne zmoremo ničesar, pa še te obiskujejo šolski otroci, ki morajo (ne)hote postati prvi odjemalci, pozabljali, da živimo neko latentno, prikrito življenje (ne)zadovoljnega delavca, ki mu je dovolj le materialna naslada, pozabljali, da je večina umetnikov, mislim na pomurske, najprej uspela zunaj občinskih meja, pozabljali, da mnogo mnogo preveč čebljamo, da je beltski folklorni festival vseeno uspeh, da bi iz teh besed lahko natkali marsikaj pametnega, če jih ne bi ovijali v sij, mlačen sijajni papir.

Pozabljali, da je treba reči še marsikaj pa tudi iskati vzroke za propad nekega zelo naprednega kulturnega življenja, da so prizadevanja za ustanovitev nekega pomurskega kulturniškega glasila, morda revije, ali zadnje čase Vestnikove priloge, le naprežanje peščice, ki bi rada nekaj premaknila.

Tako bo: ploskali si bomo, se nasmihali, priklanjali, za nami bodo žareli velikanski verzi in parole, a ko si bomo segli v roke, bomo začutili neki neprijeten srbeč, ki pa ne mine kar tako.

Milan Vincetič